

مه‌لبندي هونه‌ري ماملئ

لاله به دهستان

هاشم نانه‌وازاده‌گان

Mamle Art Center

مه‌آبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

لاله به دهستان

هاشم نانه‌وازاده‌گان

www.mamle.net

مهآبه ندى هونه رى ماملآ

www.mamle.net

Orginalets titei:

لاله به دهستان

هاشم نانه وازادهگان

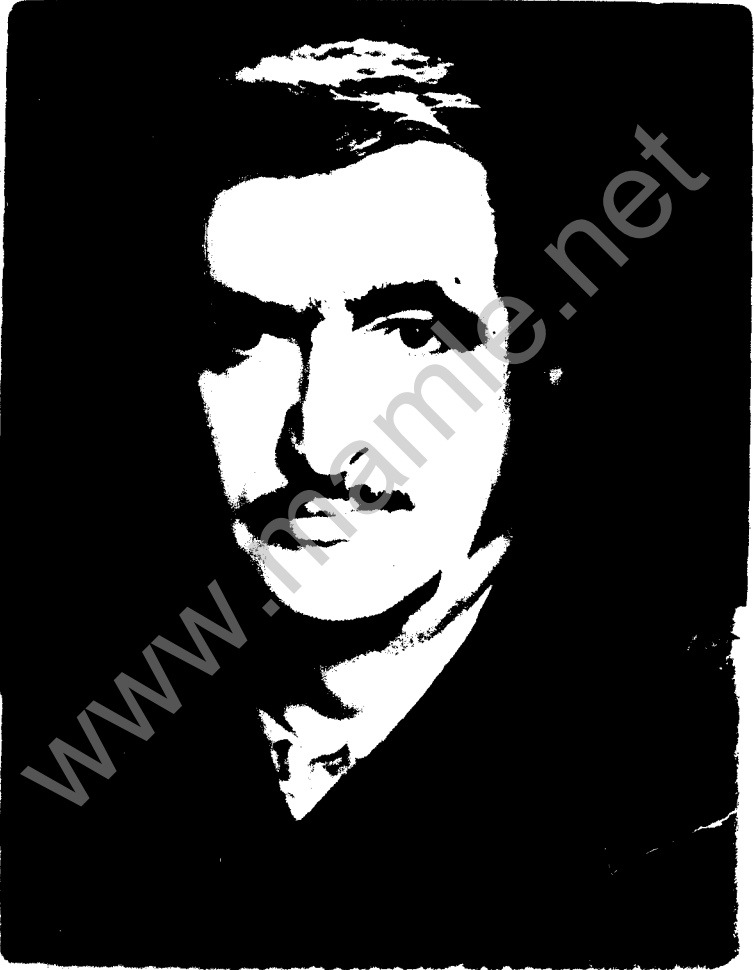
Karlstad 1993

IBSN:91-072153 -0-3

Mamle Art Center

مه‌لّبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

شوینی وینه

Mamle Art Center

پیشه‌کی

چهند سال له‌مه‌وبه‌ر سه‌ردانی دۆستیکی کۆن و خوۆشه‌ویستی ده‌ورانی مندالیم کرد له پاریس، جیگه‌تان خالی زۆر خوۆش بوو، له‌وی تووشی کاک سمایلی ماملی - برازای کاک مه‌حه‌مه‌دی ماملی - بووم، سپاس بۆ میوانداریه‌که‌ی، باسی کتیبیکی بۆ کردم به ناوی بازی بیریان که کاک مه‌حممه‌د حه‌سه‌ن ئه‌حممه‌د خه‌لکی قه‌لادزی، له سه‌ر گۆرانیه‌کانی ماملی کۆی کردۆته‌وه و چاپی کردوه و بلاوی کردۆته‌وه و کوتی که زۆرم پی ناخوۆش بوه که له‌م کتیبه‌ دا زۆر له شیعره‌کانی کاک هاشمی بابت چاپ کراوه و ناویک له وی نه‌براهه؟! پاش ماوه‌یه‌ک ئه‌م کتیبه‌م ده‌ست که‌وت و زۆربه‌ی شیعره‌کانی بام

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ناسییه‌وه که بی ناو و نیشان و خاوه‌ن ماونه‌وه و نووسراون. بویه نامه‌یه‌کم بۆ بابم نووسی و داوام لی کرد که نوسخه‌یه‌کم له شیعره‌کانی خۆی بۆ بنیتریته سوید تا لیره چاپی کهین و خه‌لکی کوردستان ئەم شاعیره‌نه‌ناسراوه ئاشنایه‌ی خۆیان بناسنه‌وه. باوکم ده‌ست به‌جی نوسخه‌یه‌کی له ته‌واوی شیعره‌کانی خۆی بۆ ناردم، به‌لام ئەمن له به‌ر گرفتاری و کار و کویره‌وه‌ری یه‌کجار زۆری نان په‌یدا کردن له ولاتی سوید له چاپی دیوانه‌که‌ی دا زۆرم ته‌نبه‌لی کرد و ئەوه پاش دوو سی‌سال به‌ یارمه‌تی و سه‌ولتیکی زۆری کاک‌عه‌لی نانه‌وازاده، شاعیر و نووسه‌ری خویین شیرنی خزمی خۆم و کاک‌ناسری ره‌زازی کۆنه‌دۆستی ده‌نگ‌خۆشی کوردی زانم هاتۆته‌ چاپ کردن و گه‌یوه‌ته به‌ر ده‌ستی تۆی خوینه‌ری هێژا.

بابم به‌ نامه و نووسراوه‌ی خۆی ئیزنی ئەوه‌ی پێداوم که چۆنی پیم خۆش بی، شیعره‌کانی بۆ چاپ بکه‌م، بویه ئەمنیش له سه‌ر ئیزنی باوکم شیعره‌کانم کرده‌ دوو به‌ش. به‌شیکی ئەوه‌یه که له‌م دیوانه‌ دا له به‌ر ده‌ست تۆی هێژا دایه و زۆربه‌ی ئەم مه‌لبه‌ستانه‌ش یا کراون به‌ گۆرانی و گوتراون، یا له‌ ره‌ژنامه و گۆفاران دا چاپ و بلاو کراونه‌وه و پتر وه‌سفی جوانی و عیشق و ئەوین و یار و ته‌بیعت و فۆلکلۆر و هی دیکه‌ن. به‌شیکی دیکه له‌ داها‌توو دا ئەگه‌ر عومر مه‌ودا بدا له‌ دیوانیک دا چاپیان ده‌که‌م، زۆرتر مونا‌جات و وه‌سفی خودا و پیغه‌مبه‌ر و شیخ و مشایخ و شینی شاعیرانی وه‌ک هه‌ژار و هیمن و وه‌فایی و ئەوانه‌ن.

وه‌بیرم دئ منداڵ بووم، هات و چۆی دوکانی بابم ده‌کرد. ئەوه‌دم

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

بابم دوکانی عه‌تتاری هه‌بوو - دوکانی بابم مه‌کۆی پیاوانی قسه‌خۆش، شاعیر، ده‌نگ خۆش، هونه‌رمه‌ند و جه‌فه‌نگ باز و مه‌ته‌لۆکه‌بیژان بوو. زۆر به‌ی خه‌لکی ناوچه‌ی مه‌نگور و گه‌ورک و دێبوکری و شامات و ته‌نانه‌ت سوێسنایه‌تیش که قسه‌خۆشی زۆر عه‌جایبیان تێدایه، مشتهری بابم بوون و شت و مه‌کی سالانه‌یان لێ ده‌کری. چونکه هه‌م به قهرزی واده‌ی سه‌ر خه‌رمانانی ده‌دانی، هه‌میش ده‌گه‌لیان رووخۆش بوو: عه‌تری پێدا ده‌یژاندن و چای دارچینی بۆ لێده‌نان. به راستی دوکانه‌که‌ی جێی حه‌سانه‌وه و بنکه‌ی جه‌فه‌نگ و قسه‌ی خۆش و ورده گۆرانی و شتی وا بوو.

مامۆستا هیمن ئه‌و ده‌م، پیاویکی گه‌راوه‌ی بێ ددانی، که‌وا و پاتۆل بۆری، دیمه‌ن له‌به‌ر هه‌تاو سووتاوی، ره‌نگ دێهاتی بوو، که ده‌هاته مه‌هاباد، مه‌کۆی دوکانی بابم بوو، چون هه‌م ئه‌هلی قسه‌ی خۆش و جه‌فه‌نگ و نه‌قل و نه‌زیلان بوو، هه‌م ده‌گه‌ل بابم باسی شیعر و گۆرانی و شتی وایان ده‌کرد، که له پێدا روژیک ون بوو و هه‌لاته کوردستانی ئه‌و دیو. ئه‌من به داخه‌وه هه‌تا گه‌وره نه‌بووم و شیعره‌کانی هیمنم نه‌خوینده‌وه، نه‌مزانی ئه‌و کابرا دێهاتی، کرمانجه، له به‌ر هه‌تاو سووتاوه، چ بلیمه‌تیک بووه و، چ هه‌لیکم له قیس چوه که وهختی خۆی، وه‌ک ئیستام نه‌ناسیوه. بابم خۆی پێ شاگردی هیمنه و ده‌لی هیمن هانی ده‌دام که بنووسم.

له‌بیرمه کاک مه‌حه‌مه‌دی ماملی به ورته‌ورتیکه‌وه له به‌ر خۆیه‌وه ده‌هاته دوکانی بابم، دیار بوو ئاوازی تازه‌ی پێ بوو، بۆ ئه‌وه‌ی له بییری نه‌چیته‌وه، له بن گۆی بابم، به نارهنار و به ده‌له‌ی له‌ی له‌ی،

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

دهیگوته‌وه و، ئەویش بۆ فوو له دۆ کردن شیعرێکی جوانی له سەر ئەو
ئاوازه تازه بۆ داده‌نا.

زۆریه‌ی ئەو هه‌لبه‌ستانه‌ش که پر به‌ قالی می‌لۆدییه‌کان
داکاسراون و، له‌ دلی خه‌لکی کوردستاندا جیگه‌یان کردۆته‌وه، ئەگه‌ر
ئێستا و له‌ زه‌مانی ژيانی (بابم و ماملی) دا، به‌ ناوی بابمه‌وه‌ تۆمار
نه‌کرین، به‌ره‌ی داها‌توو، هه‌زار سویند و قورئانیان بۆ بخۆی، باوهر
ناکه‌ن که ئەوه‌ شیعی فۆلکلۆر نین و ئەو دایانۆن.
هه‌لبه‌سته‌کانی:

ئە‌ی گۆل فرۆش تاکه‌ی سه‌ودایی تۆ بم ...	33
کۆچی یارم کۆچی سووره، به‌هاره‌ خێل به‌ره‌و زووره ...	25
له‌ کونجی قه‌فه‌س دا به‌ سه‌ر ناله‌ ده‌خوینم ...	30
ئە‌و گۆله‌ی مه‌شه‌ووری گشت عاله‌م بوو کوا یادی به‌ خێر ...	54
سویندم خواردوه‌ خودایه‌ چی دی دلدارێ ناکه‌م ...	68
ده‌لێن مه‌جنوون جه‌وری کیشاوه، له‌ دووی له‌یلا رووحی داناوه ...	73
وه‌کوو بولبول ده‌نالینم، سرشکی غه‌م ده‌بارینم ...	76
شه‌مال هات بای به‌هاره، پامال ده‌کا په‌ژاره ...	94
گۆوه‌نده، زه‌ماوه‌نده، دل‌م به‌نده، بۆو دم قه‌نده ...	100
گۆل عومری حه‌فته‌یه‌که، ده‌ورانی سه‌رده‌میکه ...	112
چاومه‌ستی ده‌م به‌ خه‌نده، سه‌ر کۆلمه‌ت عه‌ینی قه‌نده ...	
تابه‌که‌ی دوور له‌ چاوی له‌یلا بم ...	52
- ئه‌وانه و ده‌یان و بگه‌ سه‌دان شیعی دیکه‌ی بابم، به‌ ده‌نگه‌ زولال
و خو‌شه‌که‌ی ماملی گوتراوه و جیگه‌ی خو‌یان له‌ دلی خه‌لک دا

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

کردۆته‌وه، له‌هوانه‌شه‌ خه‌لك ناوی باوكمیان هه‌ر نه‌بیستبێ، به‌لام بێ
گومان شیعره‌كانیان بیستوه و ته‌نانه‌ت له‌هوانه‌یه‌ زۆربه‌شیان له‌به‌ریان
بێ.

با‌بم له‌ نامه‌یه‌ك دا بۆ من ده‌نووسێ:

ئه‌من ده‌وری سه‌د و بیست پارچه‌ هه‌لبه‌ستم له‌ سه‌ر سه‌د و بیست
ئاوازی کوردی، فارسی، عه‌ره‌بی و تورکی داناوه‌ که‌ زۆربه‌یان ماملن
گوتوونی. نه‌وانی دیکه‌ش، حه‌سه‌ن زیه‌ک، ره‌سه‌رتلی نادری، خه‌لیلی
سه‌دیقی، به‌رایێ قادری، فه‌یزی زاده، سه‌یدعه‌لی سه‌رده‌شتی، مامه‌ندی
نایشێ گولتی، ره‌حمانی ره‌شیدناغای، حه‌سه‌نی ماملن، قاسمی فیدایی،
جه‌عفه‌ری ماملن، حاجی عه‌به‌نه‌نه، عه‌ولای سنجانی و خانباغی
گوتوویان و، هۆنراوه‌کان ئیستا له‌ ئێوه‌ خه‌لك دان.

ئه‌من پێم خۆشه‌ هه‌رچی ده‌ینووسم، به‌ زمانی خه‌لك بێ و هه‌موو که‌س
له‌ شیعره‌كانم حالی بێ و له‌ دانانی ئه‌م شیعره‌ گۆرانیانه‌ دا هه‌یج
مه‌به‌ستیکی ماددیم نه‌بووه‌ و نه‌ما ئه‌ج خزمه‌ت به‌ سووزیک و
ئه‌ده‌بیاتی کوردییه‌ و، به‌ قه‌ولی کوردی: به‌ به‌رگ و پیتلاوی خۆم و، به
خۆرایێ ئه‌م کاره‌م کرده‌ و، پێم ناخۆشه‌ هۆنراوه‌ی من به‌ بێ ناوی من، لێر
وله‌وێ چاپ و بلاو بکرینه‌وه‌. مه‌حه‌مه‌د حه‌سه‌ن ئه‌حه‌مه‌ له‌ کتێبێ بازی
بیریا‌ندا حه‌فده‌ پارچه‌ هه‌لبه‌ستی منی به‌ بێ نووسینی ناوی من، چاپ و
بلاو کردۆته‌وه‌. دیاره‌ نه‌یزانیوه‌ شیعره‌ی من و کاک مه‌حه‌مه‌دی ماملتیش
زۆر جار داوای لێ به‌وردنی له‌ من کرده‌ و ده‌لێ ناگام لێ نه‌بوه‌ که‌ چاپی
کردوون، ده‌نا پێم ده‌کوت که‌ ئه‌و شیعرانه‌، هی حاجی هاشمی
نانه‌ و ازاده‌ گان. هه‌لبه‌سته‌ کان بریتین له‌:

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

33	نهی گری	1- مه‌جنوون له به‌رچی واده‌کهی، ل 28	49
5	کوچی سو	2- عه‌زیزم به‌یانی، ل 32	30
5	ساله‌باکم‌دی‌ده‌فا	3- چهند جوانه، ل 31	
2	تسه‌گری	4- یارم گه‌ردن کیتله، ل 58	
4	یادی به‌خیره	5- یادی به‌خیره، ل 74	54
8	سوسنم‌خوارده	6- هیجری یار، ل 62	
3	په‌رشانغ	7- له‌میژه‌ زۆر له‌میژه، ل 84	200
4	سه‌مال‌هات	8- نه‌مان شیرن، ل 102	
6	دک‌م‌خیزرا	9- بلتی به‌یاری به‌وه‌فا، ل 127	
		10- دلته‌ری چاو‌مه‌ست، ل 146	19
		11- بۆلیم زیزی، ل 205	47
		12- وه‌ره‌ته‌ی گولتی سوورم، ل 254	
42	چی به‌گری	13- شه‌رتی حدوت‌ساله، ل 256	112
72	به‌ه‌ی‌ه‌دان	14- ماله‌بايم به‌وه‌فا، ل 290	45
		15- یاریار، ل 322	125
		16- گۆوه‌نده، زه‌ماوه‌نده، ل 338	100
		17- نازانم چۆنی به‌که‌م چاره.	

بابم له‌نامه‌که‌یدا بۆ ناساندنی خۆی ئاوا ده‌نووسی:

(نه‌من هاشم‌کوری میرزاسالهی نانه‌وازاده‌گان‌سالی شه‌ری مه‌لا خه‌لیلی (1307 هه‌تاوی) له‌شاری مه‌ها‌باد له‌دایک‌ه‌بوم. بابم به‌هۆی به‌شداری له‌م‌راپه‌رینه‌دا که له‌دۆی رۆژی ره‌زا‌شاکرا، بۆ‌ماوه‌یه‌ک گیراو زیندانی کرا. نه‌من شه‌ش‌سالان‌ه‌بوم که باوکم به‌داخه‌وه‌به‌نه‌خۆشی

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

سه‌تل و جه‌م (ذات‌الجنب)، کۆچی دوایی کرد و سه‌ره‌ه‌ستی من و دوو‌ه‌را و دوو‌خوش‌کم‌که‌و ته‌سه‌رشانی مامه‌کانم، حاجی‌مسته‌فا و می‌رزا حه‌سه‌ن. مامه‌کانیشم وه‌کوو‌با و کم‌رووناک بی‌رو فه‌ره‌نگ دۆست‌بوون و ئیتمه‌یان‌له‌به‌ر‌خویندن‌نی‌ناو، هه‌تاسالی پۆم‌سبارانی (۱۳۲۰ی هه‌تاوی)ی، که‌ه‌را‌گه‌وره‌که‌مان‌کاک‌مه‌لیب‌به‌هۆی‌نه‌خۆشی‌که‌و توو‌یی (تیفۆید) وه‌جوانه‌مه‌رگ‌بوو، نه‌من‌خویندم و پاشان ده‌ستم له‌خویندن هه‌ل‌گرت و مالم له‌کاسب‌نا و له‌شاگرد‌نالبه‌ندی را ده‌ستم پین‌کرد و پاشان خوانچه‌یه‌کی بچ‌کووله‌و ئینجا‌عه‌تتاری و ئیستاش‌به‌زازی و نو‌مندالم له‌به‌ره‌ی دوو‌دایکان‌به‌خپو‌کردوه و هه‌ندیکیان ره‌نیو‌ها‌توون و می‌تردیان‌کردوه و ئینجا‌ه‌ه‌ینا‌وه‌په‌ره‌وازه‌ی هه‌نده‌ران‌پوونه‌و هه‌ندیکیشیان‌ماون و چو‌و‌گه‌ن و له‌لای‌خۆمن.

باو‌کم‌زه‌مانی قازی مه‌حه‌مه‌د له‌لایه‌ن‌کۆماری مه‌هاباده‌وه نیر‌دراوته‌یه‌کیه‌تی سوڤیه‌ت و، له‌باکو له‌دانیش‌که‌ده‌ی ئه‌فسه‌ری، فیری‌د‌دانسازی و کاریکاتۆر و نیگار‌کیشی بووه، به‌راش‌کاوی ده‌توانم بل‌ییم ئه‌گه‌ر ده‌ستی له‌م هونه‌ره‌هه‌لنه‌گرت‌با و، نیگار‌کیشانه‌وه‌ی درێژه‌پیدا‌با، ئیستا‌یه‌کیک له‌نه‌خشینه‌ره‌ه‌ره‌به‌ناویانگه‌کانی کورد‌بوو. باو‌کم‌قورئان‌خوینکی ده‌نگ‌خۆشه‌و، ئیستا‌ته‌واوی عیشق و عه‌لاقه‌ی له‌سه‌ر عیشقی خودا و زی‌کری خودا و فیکری خودای ساغ‌بوته‌وه و، سه‌دان‌شیرعی له‌باره‌ی عیرفان و ته‌سه‌وف‌دا‌کو‌تووه، که‌ه‌یوادارم‌روژیک‌بتوانم‌ئهم‌دیوانه‌شی‌بو‌چاپ‌بکه‌م.

هه‌روه‌ها به‌پێویستی ده‌زانم که‌سپاسی‌برایانه‌له‌کاک‌ره‌سوولی

مه لبه ندى هونهرى ماملې

ئاريا و كاك كه ريمى دانشيار بكم كه زه حمه تى پيدا چوونه وهيان دا
به خويان و كارى منيان هاسان كرده وه، دهستيان خوش بى و
سهركه وتوو بن.

پؤلا ۹۴/۱/۱۴ - ستؤكهؤلم

www.mamle.net

بیرانین

سالی ۱۹۷۰ له که لکه‌له‌ی نه‌وه‌دا بووم سه‌فه‌ریکی مه‌هاباد بکه‌م. هه‌تا نه‌و کاته، نه‌و مه‌لبنده‌م نه‌دیتبوو. گۆرانیه‌کانی ماملی و عه‌زیز شارۆخ، که له رادیۆی مه‌هابادو سنه‌و کرماشان و قه‌سری شیرینه‌وه بلاو ده‌بوونه‌وه، بپێژگه له‌وانیش کاسیتی نه‌و شایه‌رانه‌ی که له‌وێرا ده‌گه‌بشته‌ لای ئیتمه، بوون به‌ هو، نه‌وه‌نده‌ی دیکه نه‌له‌های نه‌ری بکه‌م، له‌ می‌شکمه‌دا بسوورپته‌وه و له‌ سه‌ر نه‌و چوونه‌م فره‌تر سوێریم.

له‌به‌ر سیاسه‌تی ره‌ش و شوومی ره‌زاخانی و، زالبوونی زمان و کولتووری فارسی، خه‌لکی شاره‌کانی کوردستان، به‌ باشی یه‌که‌تریان نه‌ده‌ناسی! له‌ دۆژ یه‌که‌دیشدا، ناسیاری و نامووشۆبه‌کی ناوه‌ها پته‌وه و به‌رده‌وامیان نه‌بوو که ئیستا هه‌یه، تا شوێشی ئیتران ده‌ستی پێکرد!

کاک هه‌سه‌نی قه‌زنجی یادی به‌خێر، گوتویه‌تی: نه‌گه‌ر نه‌و شوێشی ئیتران نه‌با، زۆریه‌ی کورده‌کانی بنده‌ستی نه‌و حکومه‌ته‌ داگیرکه‌ره، عه‌جه‌ماوی ده‌بوون! له‌ راستیدا وایه، و شوێشی ئیتران له‌و به‌شه‌ داگیرکراوه‌ی کوردستان، بوو به‌ هۆی خۆناسینه‌وه‌ی کورد و، زیندوو بوونه‌وه‌ی هه‌ست و سۆزی نه‌ته‌وایه‌تی، به‌لام ...!!

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

له پۆلی ۱۰ ی ناوه‌ندییدا بووم، له گه‌ل یه‌کێ له هاو‌پۆله‌کانم، رینگای موکوریانمان دا به‌ر خۆمان و، پاش چه‌ند رۆژ مانه‌وه له بۆکان، له مه‌هاباده‌وه سه‌رمان ده‌رتنا.

ئێواره‌یه‌کی وه‌رزێ پاییز بوو، له مسافر‌خانه‌که‌مان هاتینه‌ ده‌ری، ئه‌و شه‌قامه‌ی مه‌هاباد، وه‌ک زه‌ماوه‌ندیکی شه‌ش‌دانگ ده‌هاته به‌رچاو. زه‌رد و سوور، که‌سک و شین، پۆل پۆل، به‌ر‌پۆه بوون. لاماندا چای‌خانه‌یه‌ک، سه‌ر و چامان خواره‌وه و، دوا‌یی سۆراخی «ماملی» مان گرت. کابرای چایچی پیتی گوتین: (له‌ داوه‌تی ماله‌ فلان‌که‌ سێیه‌ له‌ مه‌ یدانێ ئاردی!)

به‌ پرسا پرسا، به‌ره و ئه‌وی، وه‌ر‌پێ که‌وتین. گه‌یشتی‌نه به‌ر ده‌رکه، ئه‌وه‌نده جه‌نجال بوو، که‌س که‌سی نه‌ده‌ناسی. سه‌رده‌می شوێشی بارزانی بوو! له به‌ر برایی‌نی ئه‌ودبوو، به‌ تاییه‌ت خه‌لکی قه‌لادزی، که‌ هاتبوون بۆ دیتنی ماملی، ده‌رزیت داخستبا وه‌ زه‌وی نه‌ده‌که‌وت! به‌ هه‌ر جۆر‌تیک بوو، خۆمان که‌ یانده‌ناو حه‌وشه. (له‌ کورده‌واریدا، ئه‌گه‌ر که‌ سێک بۆزه‌ ماوه‌ نديک بانگ نه‌کرای و، خۆسه‌رانه‌ ملی پتوه‌ نێ و به‌جیته‌ ژووری، دیاره‌ و له‌ به‌ر چاوه‌.) هه‌ر چه‌ند دیار بوو غه‌ریبین، به‌لام به‌خیراتنیان کردین و، سه‌رو چایان بۆ هێتاین و، زۆریان خزمه‌ت کردین. ئێمه‌ش له‌و براده‌ره‌ی که‌ هاته پیریانه‌وه، پرسیمان ناخۆ ده‌کرێ چاومان به‌ ماملی بکه‌وی؟ گوتی: جا بۆ نا‌کرێ براله‌؟! که‌ هاته‌ خوارێ پیتی ده‌له‌م. له‌و کاته‌دا یادی به‌خیر، مه‌لا حوسینی عه‌بدو‌للازاده، شایه‌ری به‌نێوانگی موکوریان، گۆزانی ده‌گوت و گه‌ری ره‌شه‌له‌کیش به‌ قه‌راخ حه‌وشه‌دا ده‌گه‌را. پاش قه‌ده‌ری، مه‌لا حوسین برییه‌وه و، ریزی گه‌نم و جۆ راوه‌ستناو، سه‌ماکه‌ران که‌وتنه‌ سه‌رینه‌وه‌ی ئاره‌قی سه‌رو چاویان و، هه‌ر یه‌که‌ به‌ لایه‌کدا بلاوه‌یان کرد.

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ماملیش له نهۆمی سه‌ره‌وه‌را هاته‌ خوارێ و (تارژه‌نیکی پییری کلاو پاله‌وی له‌سه‌ری کۆت له‌به‌ری پانتۆل کوردی له‌ پێش)ش به‌ دوویدا و، هه‌ریه‌که‌ له‌ سه‌ر سه‌نده‌لبیه‌ک دانیشتن. کابرای پییریش، تاری کۆک کرد و، به‌ ته‌له‌کانیدا جۆشیتیک ده‌نوکه «مضراب» ی گێرا و، «ماملی»ش گۆزانی (گۆچی یارم گۆچی سووره‌)ی وه‌ک پۆله‌ په‌پوله‌، به‌ سه‌ر نه‌و خه‌له‌که‌دا هه‌لفه‌راند و، پاش چه‌ند گۆزانی دیکه‌ و، چاوپێکه‌وتن و، قه‌ده‌رتیک دانیشتن له‌ کنی، گه‌راینه‌وه‌ بۆ شوینه‌که‌مان.

شه‌و له‌ سه‌ر بان نووستبووین، به‌ هه‌یج جۆری خه‌وم لی نه‌ده‌که‌وت، نه‌و زه‌ماوه‌نده‌، له‌ کاریتانی می‌شکمدا وه‌رده‌گیلاو، هه‌زم به‌ دووی گۆزانییه‌کانی ماملی و شیعره‌کانیدا، سووسه‌ی ده‌کرد. وه‌مه‌دزانی شیعی نه‌و گۆزانییه‌نه‌ فۆلکلۆرن!

سال هات و سال چوو، تا ناخه‌که‌ی به‌ هۆی دۆستایه‌تی زۆرت له‌ گه‌ل کاک پۆلا و، و دیتنی شاعیر و هاتو چۆی زۆرتی مه‌هاباد و، مانه‌وه‌ له‌و مه‌لبه‌نده‌ و، ناسینی هونه‌رمه‌ند کاک محه‌مه‌دی ماملی، بۆم ده‌رکه‌وت که‌ شیعی زۆره‌ی نه‌و گۆزانییه‌نه‌ی ماملی، هی کاک (هاشم نانه‌وازه‌گان)ه‌، که‌ خه‌له‌کی مه‌هاباده‌ و له‌ گه‌ل ماملی دۆسته‌ و له‌ سه‌ر میله‌دی کۆمه‌لتیک له‌ گۆزانییه‌کانی دایان.

ئه‌م کاره‌ له‌ لای من کارتیکی به‌رزه‌ و، له‌ کورده‌واریدا جگه‌ له‌ کاک خالید دلیر له‌ کوردستانی بنده‌ستی ئیراق، که‌م ده‌ستی داوه‌، که‌سی وا هه‌له‌که‌وی و، له‌ سه‌ر میله‌دی گۆزانی، هۆنراوه‌ دابنێ. شاعیری گه‌وره‌مان زۆرن، به‌لام که‌سیان ئه‌م کاره‌یان نه‌کردوه‌. هۆنراوه‌ دانان له‌ سه‌ر میله‌دی گۆزانی، بۆ که‌ستیک که‌ به‌هه‌ری گۆزانیگوتنی تیدا نه‌بێ، زه‌حمه‌ته‌. نه‌و

مه‌لبه‌ندی هونهریی ماملی

هونراوانه‌ی که کاک هاشم له سه‌ر میلۆدی نه‌ژمارتیک له گۆرانیه‌کانی ماملی دایان، له هه‌ر پله و پایه‌یه‌کدا بن، خاوه‌نی بایه‌خی سه‌رده‌می خۆیانن و، ماوه‌یه‌کی دوور و درێژه له سه‌ر زارانن و، گوتراونه‌ته‌وه و، ئیستاش ده‌گوترینه‌وه. چونکه میلۆدی گۆرانیه‌کانی ماملی و شیعهره‌کانی کاک هاشم، وه‌ها پیکه‌وه گونجاون، وه‌ک چۆن زینگه‌ریک، قالب بۆ نه‌نگوستیله‌یه‌ک داده‌ریژی، بی‌ نه‌وه‌ی که‌م و زیادی هه‌بی، نه‌و شیعرا‌نه‌ش ناوه‌ها له دارێژگه‌ی میلۆدی نه‌و گۆرانیا‌نه‌دا جی‌یان گرتوه‌ و، داکاسراون. هیوادارم له‌م بواره‌دا، زۆری دیکه‌ی وامان تیدا هه‌لکه‌وی.

«ناسری ره‌زازی» ستۆکه‌ۆلم ۱۹۹۱/۱۱/۶

۱۹۷۹ : ماملئ

سرشكي سوور و گهش

سرشكي سوور و گهش كاني مرادم
له دووريت غه م زه دم مات و كه سادم

كه سي نيه غهيري تو سي بووري حاله
به دايم دل پر و شهيدايي خالم

چ جواني كه كه تيري وا به كاره
چ خونچي كه كه دل بوي بي قه راره

نمونه ي جوانيه شيت بووم له تاوي
كه وا بوومه ئه سيري زولفي خاوي

مه‌لبندي هونه‌ريي ماملئ

به خالي گهردني جه‌رگي بريوم
ده‌لتي شه‌شدانگي ئيماني كريوم

له عيش‌سقي ئه‌و گولهي دايم ده‌نالم
به بي خالي روخي ويرانه مالم

له ده‌ست چوو رووحه‌كه‌م عومري جه‌واني
گولم له‌و عومره دايه كامه‌راني

كه تو قه‌دري شه‌بابي خوت نه‌زاني
وه‌ره بوئت بكه‌م تو به‌شقي جواني

مه‌آبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ط ۱۱:

۱۹۷۱

راره‌سه‌ه‌یار

دهنگی بلویر

گیانه خوره‌ی ئاوی شه‌و دهنگی بلویری
نازی یاری نازهنین کاتی شه‌و بی‌یری
من له عیشقی تو کزیم چا وره‌شی کارمامزم *
بلبلی سه‌ربه‌ست
بی‌نه کولمه‌ت هه‌لمزم من له دووری تو دژم
دولبه‌ری چا و مه‌ست

گیانه خرمه‌ی پووله‌که و می‌خه‌ک و گواران
شه‌و‌گه‌ری شه‌و داوه‌ت و هه‌وه‌وی سواران

گیانه به‌زمی بلبل و بازی کویتستانی
قاسپه‌قاسپی خاسه‌که‌و دهنگی هه‌یرانی

مه لښه ندى هونه ريبى ماملې

خوشه يارى با وهفا بښته سهر دښت
تا دهمې ساکين بښې جهرگى خوښښت

گيانه جهرگم هه لږن پر له زووخاوه
يارى جـوانم بښې ده ليل بښې توراوه

گيانه مه ستي عيشقى توم شيت و شهيداتم
بښې توراوى له من تا قسه نواتم

* سه ربه نند

لاړداسي سگنيز
۱۹۶۶

خونچه کهي باغي هوميډ

خونچه کهي باغي هوميډم بوچي ناپړسي له من
من له بهندي عيشقي پاکت دا کز و سه و داسه رم

دپټه بيرت خاتره ي دهوراني عيشق و عاشقي
راز و ناز و پيکه نينت شوخي جوان و دل به رم

خه نده کهي ليوت نيشاره ي پر هوميډي پي دهادم
تا نه بهد بهو عيشقه ماوم ناز نه نيم، دل به رم

بي وه فايي حه يفه لیت ياري عه زيزم بيره لام
تا د هوا بي زامي جه رگم خه م ره وينم، خه م به رم

مه‌لبندی هونهریی ماملی

جیژنی قوربانه هه‌موو عالم به که‌یف و سه‌رخۆشن
بۆته گریان کار و پیشه‌م غه‌رقی ئاو و ئاورم

شه‌رته گیان و دل فدای عیشقت بکه‌م ئه‌ی بی وه‌فا
یادی تو بو من به‌هه‌شته نازهنینم، سه‌روه‌رم

به‌سیه هاشم تا به که‌ی عیشقی مه‌جازی بی سه‌مه‌ر
ناعیلاجم هر به هه‌ویای عیشقی حه‌ق خاکی دهرم

۶ ذوالحجاء

قه تار

گولئ به يانم، هه ناسهئ ژينم
ره گئ حه ياتم، کولله کهئ دينم
هه تاکهئ له سوئي جه مائي ماهت
ئه ستي رهئ گه شي نيوه نيگاهت
بزهئ سيحراوي ليوه ئاله کت
که وانهئ برق و چاوه کاله کت
بنوشم خوئيني جه رگئ براوم
بکيشم جه وري دلي شکاوم
مات و مه لوول و په شيو و کز بم
له دووري بالات دژ و عاجز بم
بيروانه پولي گول و ونه وشه
گولي گولوي هه سار و هه وشه

مه‌لبندي هونه‌ريي ماملئ

بولبول ده‌خوينئ، مه‌ستي به‌هاره
دلئ ميش مه‌ستي ديداري ياره
ده‌زانئ به‌هار عومري زور كه‌مه
زستان وهرزيكي پر دهر د و غه‌مه
ده‌رسی ئاشقي له بولبول فير به
عه‌تري گول بگره و له شه‌ونم تير به
مه‌جنون سه‌رگه‌شته‌ي عيشقي له‌يلايه
ئيب‌راهم شه‌يداي نووري خودايه
فه‌هاد سه‌رگه‌شته‌ي عيشقي شيرينه
بيستون شاه‌كاري عيشق و ئه‌وينه
خه‌ج و سيامه‌ند دل‌به‌ر و دلدار
هه‌ردوو به‌ داوي عيشق بوون دووچار
هه‌زاران لاس و خه‌زال و مال مال
ناسري قاره‌مان ئاشق و عه‌بدال
مه‌م و خاتوو زين ئه‌و دوو نازداره
دلئيان وه‌ك هاشم مات و غه‌مباره
له رتيگه‌ي عيشق رووحيان فيدا كرد
زه‌رپه‌يك له عيشقي حه‌قيان په‌يدا كرد

ماملئ

1958

كوچى سوور

من په روانه م له دواى خالت
سووتام به شه وقى جه مالت
ئهى بئ وه فا تا كهى جه فا
به يانه دانهى ئه سـرينم
ئهرزئ له هي جري دوو پيالهى، چاوئ
كالت

ره بيبى چاوجوان نه روى ليره
له سووى تو ده مرم چاوجوانئ
به خوداى گولم، نيوى دلم
كه مه جنوون ويلى شاخانه

مه لَبَه ندى هونهرى ماملَى

وه كوو من شىتى له يلا نيه، گوله جوانى

ده لَين هه وارت سسه هه نده
ره بى نه چى روو به خه نده
يا خوا سهر قافلته هه تله بى
چهند نه حسه كوستانى لىلت
به رواز نه كه م له دواى عىلت، له دواى
خىلت

من عاشق م وىل و شهيدا
بق سووره گول دهو باغهى دا
ئهى سايه لار ئهى گوئى به گوار
ده مرم له بهر كوچى دوورت
خوينى منه كوچى سوورت، كوچى
سوورت

كوچى يارم كوچى سووره
به هاره خىل به ره و زووره
ره بى قاسيد كورت مرئ
ره بى ئه و كوچه سه رنه گرى
چوونكه يارم له من دووره، له من دووره

ماملّ

په يامى دلّ

۱۹۸۹

وهره په يامى دلّ م
به ره بده به گـ و لم
له هي جري خالى روخى
پس ساوه به ندى دلّ م
مه ده عـه زابم
بنـيـره جـوابم
له باغى تازه به رم
غـهـ ريب و دهر به دهر م
ئه سـيـرى داوم
به دلّ سـوـوتاوم
له يارى لاله روخم

مه لبه ندى هونه رى ماملق

دهم يککه بئ خه بهرم
قه سه م به حوسنى جه مال
قه سه م به چاوى که ژال
قه سه م به زولفى ره شت
قه سه م به روژى ويسال
نه م اوه رهن گم
سه ووت اوه جه رگم
له سه ووز و ناله پى دل
له رازى بولبول و گول
که بئ م برادم
کز و که سه ادم
له بئ وه فـايى به هار
له هي جـرى چاوى خومار
که زهـى هـناوى ره شم
سرشکى سوور و گه شم
له بئ وه فـايى فه له ک
ئه وانـه بوونـه به شم
عه زيزى مالم شه هيدى خالم
قه سه م به خه نده پى رووت
دلـم په شـيـوه له دووت
فغانى عيشقه خه و خه يالم
قه سه م به جه ور و جه فا

مه لّبه ندي هونه ریی ماملی

قه سه م به عیشق و وه فا
کسه سی هیه له جه هان
له عیشق و رازی نه هان
بزانی حالی دلم
له شین و داد و فه غان
ئه سی ی ری داوم
به دل س و و تاوم
فغان و شینه به شم
ببینه به ختی ره شم
چی ه گوناوم
کسه بی په نامم
فه له ک کز و به غه مه
له دهر دی گیان و له شم

مه لبه ندى هونه رىي ماملئ

۶۵

۱۹۷۵

عه زيزم به يانى كه گول عه ترى ده پيژئ

عه زيزم به يانى كه گول عه ترى ده پيژئ
كه بولبول ده خوئينئ كه سؤفى ديتته نوژئ
له كونجى قه فه سدا به سه ناله ده خوئينم
هه ناوم نه ماوه له بهر چى نايه شوئينم
له هيجرانى ويسالت
له دوورى خهت و خالت
هه تا هه م ده خوئينم دهنالئينم
هه تا نه وگولئ خوئم وه ده ست دينم
كه ژالئ كه ژال گيان له بهر چى نايه شوئينم
له بهر چاوى بازت له بهر جهرگى به خوئينم

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

هه تاكهى بريژم سرشكى سوور و نالم
كه زالى عه زيزم له هيجرى تو بنالم
هوميدم نه ماوه مه گهر لوتفى ئيلاهى
كه خويتم دهريژم به جورمى بئى گوناھى
وه ره رووحى ره وانم

گولى بونخورش و جوانم

به بئى تو ژيانم نه بئى چاكه

هوميدم به دهركاھى بئى باكه

له سهر تو دهريژم سرشكى سوور و نالم
له هيجرى ويسالت شه و روژئى ده نالم

له باغى گولان دا نه توئى تاقه گولى من
ئه توئى نوورى چاوم ئه توئى به ندى دلى من
له باغى ويسالت ده بئى غونچه بچينم
له هيجرى ويسالت به سهر ناله ده خويتم

له هيجرى تو ده نالم

كه زالى رووبه خالم

دهكيشم به دل چه ورى دلدارى

ده پيوم جيهانى جه فاكارى

هه تاكهى بريژم له سهر تو خويتمى سوورم
برينم به ئيشه ده ميكه له تو دوورم

مه لٲه ندي هونه ربي ماملئ

كول و لاله پشكوت دور دهوري كولانه
كولي من ده پشكوي به هاري دوو دلانه
كه بولبول ده نالئ ده لئ كوا كولي سوورم
هه ناوم نه ماوه ده ميكه له تو دوورم
ده لئين نه وړو به هاره

به هاري دوو دلانه

كه بولبول ده كا رازي دلداري

ده گه ل كونه ياري جه فاكاري

به هاره عسه زيزم به هاري دوو دلانه

كه بولبول ده خو تني له سه ر په لكي كولانه

مه لښه ندى هونه ريي ماملې

نهي گولفروښ

ما

۱۹۷۱

راړخه م هېاد

نهي گولفروښ تاكهي سهوداي تو بم
عه تري گولم پروا و من رهنجه پو بم
بينه گولي سوورم، تا عه تري ماوه
جه وري زهمانه به سه، جه رگم پراوه
جه وري زهمانه به سه جه رگم پراوه، جه رگم پراوه.

من بولبولي چه منم نه وړو به هاره
جه ورو جه فايه به شم، دل بيغه راره
تو خوا و هره گوله كه م تاكهي بنا لم
دل پر له دهر دو غه مو شهيداي خالم
دل پر له دهر دو غه مو شهيداي خالم، شهيداي خالم، شهيداي خالم.

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

من عاشقى رووى توڻم دنيا ده زانئ
بيهوده سهرفى مه كه ده وري جه وانئ
نابئ بنازى كولم نه وړو كه جوانى
ته نيا كولى كوله كه م باغى كولانئ
ته نيا كولى كوله كه م، باغى كولانئ، باغى كولانئ، باغى كولانئ.

جيبئ نازو عيشوه نيبه جوانو ته ميزى
نه مري خودايه كه تو بؤ من عزيزى
من عاشقى رووى توڻم، كارى خودايه
نه و نه خشو خال و روخت، بؤ من جه فايه
نه و نه خشو خال و روخت بؤ من جه فايه، بؤ من جه فايه، بؤ من
جه فايه.

نه و دهر دو رهنچو غمه، تاكه ي كه ژالم
رووحم فيداى روخت، نه ي روو به خالم
سهرفى ده كه م له غه مت ماوه ي ژيانم
بؤ عه ترى خالى روخت ويلى جيهانم
بؤ عه ترى خالى روخت ويلى جيهانم، ويلى جيهانم، ويلى جيهانم.

مه سه له ي مه شهووره، نه نقلئ فهرهادى
له ريگه ي شيرن دا، چه ندى جه فا دي

مه لٲه ندي هونه ريي ماملٲ

شه هيدي ئه و رييه، و ردي زوبانن

مردن بٲ عاشق نيه، هر جاويدانن

مردن بٲ عاشق نيه هر جاويدانن، هر جاويدانن، هر جاويدانن.

www.mamle.net

عمر دلاان سبجان

جه‌رگی بریوم

جه‌رگی بریوم به ناز نه‌و گوله ناله
عالمی شیت کردوه هیشتا من‌داله
تیری نیگاهی به ناز تۆبه ده‌شکینی
یاری به ناویانگی من جوان و چاو کاله
نیسته که عالم ده‌لین بۆته دیتوانه*
ئاگری عیشقه‌و قسه‌ی گشت هه‌موویانه

قاشی برۆی نه‌و گوله‌م ماهی تابانه
وتلی جیهانم له سوپی نه‌و گوله جوانه
چاوه گه‌لاویژه‌که‌ی پیش‌سپره‌وی رۆژه
بۆیه له ده‌وری سه‌ری بوومه په‌روانه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ئێسته که خزم و کهسم بوونه بیگانه
تاقه گولی من له جیی گشت هه‌مویانه
تاکوو له دونیا ده‌ژیم هه‌ر به هه‌ویاتم
زه‌رده‌خه‌نه‌ی یاری من مه‌له‌می گیانه

من که به عیشقی گولم وا گرفتارم
نالهی ئه‌و عیشقه‌یه داد و هاوارم
رووح نه‌بی نرخی نیه بۆ فیداکاری
رووحی عه‌زیزم فدای یاری نازدارم

شهر به‌تی عیشقه ده‌بی نوشی کهم چاوم
لۆمه‌یی حال‌م مه‌که‌ن من که سووتام
هه‌رچی بسووتی له ریی عاشقی رنده
بۆیه نه‌ماوم له سووتی یاری تو‌راوم

ژانی برینم له کن عاشقان دیاره
مه‌هره‌می عیشقی منه هه‌ر چی دل‌داره
شاهدی عیشق و جه‌فا جه‌رگی سووتاوه
عاشقه به‌دناوی ناو عاله‌می شاره

کێ هه‌یه ئه‌ورۆ بلی عاشقی چۆنه

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

عاشق و ديوانه گى مه كته بى كونه
بولبوله شاهيدى من نه و جه فا كيشه
دلېه رى چاو جوانى من عترى خوش بونه

* سه ربه ند

دلبنه‌ري نازهنين

دلداري مه‌يداني خه‌مه
ئيشق خه‌رماني ماته‌مه
له دنيا غه‌مه به‌شي من
چ ره‌شه به‌ختي ره‌شي من
وه‌ره دلبنه‌ري نازهنين*
چاوبازي ده‌م به پي‌كه‌نين
ره‌ببي توش ده‌ردى من گـرى
گيرؤده‌ت بي ده‌ردى نه‌وين

من ئاشقى چاوى ره‌شم
ئه‌مرؤ له نازي بي‌به‌شم

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

دنيا له من به حرى خه مه
ليتم زيزه يارى مه هوه شم

يار قورينگى نيو شه تاوه
ده لپى گولزاره خه مالاوه
به ئيشاره ي چاوى جوانى
كوش توومى نهو به لهك چاوه

چاوجوان گيان شوخى نازدارى
عه تر له گونته ده بارى
شيتو شهيدا بووم له دوريت
تق خوا مه مكوژه به جارى

مه يدانى عيشق هه روايه
غمه و شينو واوه يلايه
چى بى دوو چارى نهو دهرده
ريبازى عيشقى له يلايه

* سه ربه ند

مه لٻه ندي هونه ربي ماملئ

ماملئ
۱۹۸۵
م لاملئ

بولبولي شهيدا

هه تا زستانه غه مگنم
گولي سوورم، که نابينم، که نابينم، که نابينم
به ته ماي وه سلي دلدارم
له غه مت دل بريندارم
وهره نه ي بولبولي شهيدا *
له غه مي گول مه که زاري، مه که زاري، مه که زاري
ده بي ناشق له تو فير بي هه موو دهرسي وه فاداري

دلي من ماتو غه مباره
که گولي من له گولزاره، له گولزاره، له گولزاره
چريکه ي بولبوله نه ي دل
که ده چي بؤ ته وافي گول

مه لّبه ندى هونه رى ماملّى

وهه توخوا كولى سوورم
دهمىكه من له تۆ دوورم، له تۆ دوورم، له تۆ دوورم
له چه مهن دا مه كه زارى
وهكوو من دل بريندارى

شهره هه تا رۆژ نيه حالّم
كه رمودهى خهت و خالّم، خهت و خالّم، خهت و خالّم
له چه مهن ئىنتزارى تۆم
كولى سوورم وهه مالم

وهه شهرتى بكه ئهى دل
كه دهچى بۆ ته وافى كۆل، ته وافى كۆل، ته وافى كۆل
به ته مای وهسلّى دلدارم
به شهرتى خۆم وهفادارم

كه دلّم مات و رهنجووره
به هومىدى كولى سووره، كولى سووره، كولى سووره
به ته مه قهلبى غه مبارم
كولى سوورم له من دووره، له من دووره، له من دووره

* سه ره بند

ماملّ

نازمه كه نازهنين

كه له گه تى به لهك چاوه
عه قل و هوشم بوى نه ماوه
ده لّى گولزاره خه مالاوه
ومره ناز مه كه نازهنين *
دم قه ندى ليو به پي كه نين
ومره ناز مه كه چاوه كه م
خوين شيرنى چاو خوماره كه م
عه زيزى چاو كه زاله كه م
به بى تو چوله ماله كه م

من عاشقى چاوى كالم

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

شپىتى دوو چاوى كه ژالم
عاشقم وئىل و عهبدالم

كه له گه تى چاو خومارى
شه كر له لىوت دهبارى
كولمهت وهك دهنكى ههنارى

عاشق ده بى رووح وه لانى
ته نيا هر جهور و جهفانى
وه ره مالم گوله جوانى

قهدرى تو هر من دزمانم
دل بى هم رووحى ره وانم
شپىت و شهيدام گوله جوانم

* سه ربه ند

لّيم زيزه

ماملّ
۱۹ ۶ ۳
راره تارن -
نور کترن

سازه اپالکى

ماله بابم بيوه فا

سه برم نه ما تا که ی جه فا

سنگی باغی با سه فا

لیم زیزه لیم زیزه چاوجوانی*

گه وه رى به کدانه یه، دم قه ندى رووماهی تابانّ

دهردی ئیشقم کارییه

واخوین له چاوم جارییه

من به شم غه مبارییه

ئهی گولم ئهی لاله روو

مه لېه ندى هونهرى ماملې

ئەي بولبولى دېوانه خوو
بى سەبەب شەيدا نەبوو

نالەيى ئىشقىقە بەشم
من عاشقى چاوى گەشم
زىزە يارى مەھووشم

تالە بى توژىنى من
توخوا وەرە سەر دىنى من
مەلھەمى كەبىرىنى من

شىپتى تەنيا خالە كەم
خاپوورە بى تو مالە كەم
دولبەرى چاوكالە كەم

مەيلى تو لوقمانمە
ژىنت ھەناسەي ژيانمە
خەندەكەت دەرمانمە

* سەربەند

بۆ لیم زیزه

ماملی
1964

گولتیکی بۆ جه‌فا خولقی‌ندراوی
به ئاوی دل‌رفی‌نی ئاودراوی
به عه‌تری بیوه‌فایی خو‌ش کراوی
چهند رۆژه نه‌مدیوه دنیا زیندانه*
بۆ لیم زیزی، له سه‌ر چی تۆدراوی
بۆچی بزیم به‌بی گولم نامه‌وی ئه‌و زیانه

ده‌لیی جه‌فا به به‌ژنی من بپراوه
له بیوه‌فاییی تۆ دلم شکاوه
دلم به خویننه تاقه‌تم نه‌ماوه

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

گولېكى خه م ره ويني، روه به خالي
دلى منه به تيرى تو دهنالى
قه سه م به ئيشقى پاكي تو كه ژالى

له خه نده كه ت دهمي كه بي مرادم
له دوورى خاله كه ت كزو كه سادم
به يادى تويه گهر به كه يفو شادم

به جوانى كه وه ريكي بي ميسالى
به خانه واده مه زه رى كه مالى
نه جيبو بي نه زيرو چاو كه ژالى

حه لاله گهر دنم روو حى ره وانم
كه ژالى خو شه ويست و يارى جوانم
به راستى بي تو چاتره نه مانم

* سه ربه ند

مه لَبَه ندى هونهرى ماملَى

مه جنوون

عاس

۱۹۷۴

مه جنوون له بهر چى واده كى
مه قسوود و دهردى تو چيه
بو چوويه شاخ و كيوو كهژ
كارت هميشه زارييه
سه كىژى جوانتر ليره هن
گر مه تله بى تو جوانييه
شهيدا مهبه، زارى مه كه
دنيا سه راسه ر فانييه
دهردى ئيشق نازانى تو
دهردى ئيشق كه وره و گرانه
مه يدانى ئيشق و ئاشقى

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

سووتان و گريان و فغانه

مه جنون له له يلا چيت دهوى
سه ت كيزى شيرينتر هه يه
چاوباز و گهر دن كيلو جوان
رووح سووك و دلگرت هه يه
بي هووده خوت رسوا ده كه ي
مه قسوودى له يلا ته فره يه
جوانى نييه ئه ي بى خه بهر
ته ك بيري تو بى به هره يه
ديوانه نيم من ناشقم
ها به و دلهم له يلا ببينه
دهرمانى دهر دم چاره كه
نيوى دلهم پاكي برينه

نوورى ئيشق نابيندرى
ههر وهك رووحى په روانه يه
ههر كهس كه ئه هلى دل نه بى
مه جنونى پى ديوانه يه
ئاشق به دل شهيدا نه بى
سووتانى پى ئه فسانه يه
مهردانى ريگاي ئاشقى

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

سهه ر دادنه نين مه ر دانه يه
ئاشق هه تا سهه ر دانه نئى
ناگاته رئى ئاوى حه ياتئى
مه ردى ده وئى سهه ر دابنئى
مه ستانه بؤ رى گاي نه جاتئى

گه وهه ر له بن ده ر يايه دا
بئى ره نجو غه م ده ست ناكه وئى
بؤ مشته رى ئه و گه وهه ره
سه ده ها نه فه ر نانوون شه وئى
تا رووحى شيرين دانه نئى
گه و يازى پئى نه ك رئى له وئى
نابئى بلئى من ئاشقم
گه وهه ر كرين ريبازى مه رگه
هه ر كه س به هه ويائى گه وهه ره
خواردنى خه م و خوئناوى جه رگه

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

ماملئ
١٩٧١
ماملئ ماملئ

تا به كهى

تا به كهى دوور له چاوى له يلا بم
دوور له ناوايى شپيت و شهيدا بم
مهست و رسوا له كيئو و سهحرا بم
دوور له ياران له بهحرى غهم دا بم

رووحه كهه ئيستئ دوور له يارانم
دوور له گۆوه ندى چاو خومارانم
بولبولم جيئ و مهكانى من باغه
دمچمه وه جيئ ههوارى جارنم

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

رووجه‌که‌م نه‌ونه‌مامی گولزارم
بو‌وسالت به‌دل فیداکارم
روژ و شه‌وشین و زاریه‌کارم
بو‌فسه‌له‌ک روئی ده‌نگی هاوارم

هات به‌هارم، به‌هاری ره‌نگینم
په‌رچه‌مت لاده‌گیانه‌بتبینم
به‌سیه‌تاکی جه‌فا گولی سوورم
زور په‌شو‌کاوه‌قلبی غه‌مگینم

مه‌آبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

یادی به‌خپږ

نئو گول‌ه‌ی مه‌شهووری گشت عالم بوو، کوا یادی به‌خپږ
لوتفی وی دهرمانی دهردی من بوو، کوا یادی به‌خپږ
چون دهبی فیکری نه‌بی، تیری له جهرگم کارییه
نئو دهمه‌ی بوومه نیشانه‌ی تیری وی، یادی به‌خپږ

من دهنالینم که بولبول بۆ له گولزارا نیییه
نئو دهمه‌ی بولبول ده‌هاته گولشه‌نم، یادی به‌خپږ
یار که ده‌یفه‌رموو وه‌فادارم به‌عه‌دی ئاشقی،
چون له‌بیری که‌م که‌لامو خه‌نده‌که‌ی یادی به‌خپږ

مه‌آبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

گهر به غه‌مزهی چاوی مه‌ست و زهرده‌خه‌نده‌ی لیوه‌که‌ی،
شیت و شه‌یدای کردم و رو‌یی له لام یادی به‌خیر
چۆن بژیم بی تو گولم، ئه‌ورۆ که دوور کهوتوی له من
گشت جیهان زیندانه بو من، ئیشقی تو یادی به‌خیر

رووحه‌که‌م تاکه‌ی وه‌کوو مه‌جنوونی شه‌یدا ناله‌ که‌م
هر له‌سه‌ر شه‌رتی قه‌دیم شه‌رته‌که‌ت یادی به‌خیر

عبداللہ ایمان
۱۹۶۸

گه‌نجی شاهی

هه‌لوه‌دای جه‌مالی تۆم شیی‌تی خاله‌کانی تۆم
تاقه‌تم نه‌ما گولم ماتی لی‌وی نالی تۆم
چۆن ئه‌سیری عیشقی تۆم مه‌ستی چای کالی تۆم

گه‌نجی شاهی بارته‌قای گهر‌دی پر له‌ خالته‌*
کار له‌ لۆمه‌ چۆته‌ دهر‌ خوینی من‌ حه‌لالته‌
ئای خوینی من‌ حه‌لالته‌

من‌ ئه‌سیری عیشقی تۆم کوشتم ره‌وا نیه
بی وه‌فا مه‌به‌ گولم بی وه‌فایی چا نیه
جه‌وانی تۆش هه‌میشه‌ نیه‌ ئه‌و جه‌هانه‌ فانیه‌

مه‌لَبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

سویند به‌چاوی کالی تو، سویند به لیوی نالی تو
یادی تو یه فکری من، من ده‌ژیم به یادی تو
نووری چاوه‌کانمه دیتنی جه‌مالی تو
دل به داخ و هه‌سره‌تی غونچه‌که‌ی مرادمه
عومری گول که‌لیک که‌مه‌بویه شین و دادمه
مه‌نزه‌ری جه‌مالی یار دایمه‌ن له یادمه

شیری پرچنم، گولم! سه‌د حه‌یف نه‌چیری تو
لوتفی تو به دل نه‌بوو ب سبب نه‌سیری تو
بازی سه‌رپه‌ری چيام مورغی خانه‌گیری تو

* سه‌رپه‌ند

ع وراى سجان ر

جهرگى بريوم ...

سلّوى شه كره ايّوه كهت كه ديتّه وه خه يالى من
ئه سيري ده ستى كافران، ره بيبى نه بن به خالى من
شه هيدى عيشقى پاكي توم، عه زيزى روو به خالى من
جهرگى بريوم ئه و دولبه ره، شه مالّ په يامى بؤ به ره*
بلى به ياره جوانه كه م نه جيبه، جوانه، دلتّه ره
به هه شته ديتنى گولم شه رابى هه وزى كه وسه ره

به من چى جيژنى عالهمه، به هاره وهختى شاديه
غه مى زهمانه بؤ منه سرشكى نامراديّه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

که زیزه یاری نازهنین هه‌موو خه‌تای فه‌سادیه

ره‌قیببی من له خزمه‌تت چلۆنی پئی کوتی گولم
که رووم نه‌ماوه بی‌مه لات به تۆ بلیم قسه‌ی دلّم
عه‌زیزی خوۆشه‌ویستی من په‌زاره بوو به حاسلم

خه‌یالی تۆیه رۆژ و شه‌و عه‌زابی رووحی پر غه‌م
غه‌می وسالی تۆ ده‌خۆم ئه‌سیری داوی په‌رچه‌م
به فکری تۆوه سه‌ر ده‌نیم هه‌میشه غه‌رقی ماته‌م

له داخی چه‌رخ‌ی پر سته‌م هه‌میشه شینه کاری من
که من نه‌مام له سه‌ر جیهان قه‌زاره یاری جوانی من
به وه‌ش ره‌زایه‌تی ده‌ده‌م که بی‌ته سه‌ر مه‌زاری من

چ خوۆشه مه‌نزه‌ره‌ی گولان، چ خوۆشه ده‌نگی بولبولان
چ خوۆشه به‌زمی مه‌ی که‌شان له نێو چه‌من، له نێو گولان
ئه‌گه‌ر خودا نه‌سیب بکا چ خوۆشه وه‌سلێ دوو دلان

له هیجری بولبولی چه‌من نه‌ماوه ره‌نگی ئه‌رغه‌وان
بخوینه قومری تا ده‌ژی به یادی زه‌نگی کاره‌وان
به تیری نازی کوشتمی به ده‌ردی عیشتی بی ئه‌مان

مه لېبندی هونه ریی ماملی

هزار شهیدی بی نیشان به نینتزاری تو دهژین
هزاری وهک منی هزار، هزاری وهک منی حسه زین
فیدا بوو پاکی بی بهما نه ما نه سر نه مال و دین

* سهری بند

مه لبه ندى هونه رىي ماملئ

سهبرى ئه يوب

له سهبرى ئه يوب زور له ميتره
مه قامى عيشقم زور له پيشتره
بريني جهرگم زور به ئيشتره
ده ساله شهيدام لهيله كهه نه هات*
له هي جري يارم چول ده كهه ولات

بلئ به له يلام شي تي چاوى توم
قه سهه به خالت دل براوى توم
به دل ئه سيري زولفى خاوى توم

مه لَبه ندى هونهرى ماملَى

به هاره عالهم شاد و بى غه من
له هيچرى له يلا ماته مه له من
له سه ر چى زيزى دهرده كهت له من

چه ليك، بپرسه حالى زارى من
دهوا كه دهردى بى قهرارى من
له سه ر چى زيز بوو، روى يارى من

كه من نه سىرى زولفى خاوى توم
شه هيدى عيشقم دل بر اوى توم
جه فا دهكيشم دل شك اوى توم

وه ره عه زيزم رووحى شى سرينم
له دوورى چاوت مات و غه مگينم
چه لى ببينه خوئنى نه سرينم

به يادى چاوت، زهرده خنده كهت
به يادى خنده و پيکه نينه كهت
به يادى بووسه و ماچى ليوه كهت

* سه ر به ند

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

ئهمان دوكتور

ئهمان دوكتور دلم مه ژا كينه يار له نيو دلم دايه
من هومي دم خوداي كه ريمه من به تو چاره م نايه
بريندارم به تيري چاو جوانئ كوا ته بيبى نازارم
بئ قه رارم له هي جري دووريت يارى شوخ و نازدارم
من كه روژئ نه مده ديتي چؤن ده بوومه په روانه
ئو دلله من له هي جري تويه بئ عيلاج و دهرمانه
خالي ليوت په رچه مي داوداوت چؤني كردم ئاواره
عيشقى پاكي منه عه زيزم ورده قامي ئو شاره
خويني پاكه ه لالئ تو بئ، قيمه تي خالي رووته
خريدارم به خويني سوورم دل به رم ليو ياقووته
كزه ي جهرگم له سوويت نه ماوه توي ته بيب و لوقمانم
له پله كه م گيان له سه ر چي زيزي من كه خو م بئ تاوانم

حاله ن ماملئ

مه جنوونم دهر دم گرانه

مه جنوونم دهر دم گرانه
مه قسوودم دووچاوى جوانه
ئاورى عيشقم بئى ئەمانه
چاوى من شيرن له يلايه*
بو دهچوومه شاخ و كيوان
له بهر چاوى تو نه بيايه

بيستوونم پئى هاسانه
هه لدرينى ئەو شاخانه
هيجرى يارم زور گرانه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

له خه‌و دا له سویتت بيمارم
روژ و شه‌و وهختی بیدارم
کسه‌س نابینم جگه‌ له یارم

یاخووا کسه‌س نه‌بی به‌ حال‌م
یاری شوخ و چاو که‌ژالم
روژ و شه‌و له سویتت ده‌نالم

یاری من خوین شیرین و جوانه
چاو خومار و مه‌م فینجانه
گه‌ردن کیل و لیوقه‌یتانه

بو لومه‌م ده‌که‌ن خزمینه
ده‌ردی عیشقم زور به‌تینه
سه‌ر پاکی جه‌رگم برینه

چهند سه‌اله‌ خویناو نه‌پژم
پاک باتل بووزیکر و نوپژم
ده‌رد و غه‌م نه‌مانه‌ی چپژم

* سه‌ربه‌ند

كه بولبول — ول ديئ....

كه بولبول ديئ ده لئئ ئه وړو به هاره
كزي دلٲهر و سه و داسه ري ياره
له هي جري روخي له يلايه فغاني
كه ئه و تاقه گولهم سهر گولئ شاره

وهره دلٲه ري شيواو و هه زينم
به لوتفت بكه دهر ماني برينم
به خالئ سه ري زولفت شهو و روژم
به سه جهور و جهفا مايه ي زينم

مه لّبه ندى هونه رى ماملّ

چ قه و ماوه كه وانايه و لامت
دلّ نالّوزه وه كوو په رچه مى خاوت
ومره دلّبه رى من ئه مى گولى سوورم
خه لاتى منه له بخه ند و كه لامت

به هاره ومره ئه مى بولبولى شهيدا
مه ناله مه لّى گولّ بو نه بوو پهيدا
له باغى كه ره مى خونچه ده چينم
له باغى دلّ و گولّ زارى كه ره م دا

له سهر تاقى بروى ئه و گوله جوانه
كه خالى ره شى لى بوته نيشانه
به خالى ره شى تو به ختى ره شى من
نه ما شه و كه تى گولّ وه ختى خه زانه

كه خووين شيرنى وه كوو تو نيه له عالم
كه سه و داسه رى ئه و په رچه م و خالم
به سه دلّبه رى من نافه تى گيانم
فه له كه خالى په شو كاوه له نالم

مه‌لَبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ماملی

۱۹۵۵

سویندم خواردوه

دایا دگراندی
دایا لیبه‌لریس

سویندم خواردوه خودایه چی دی دلداری ناکه م
دل و دین بوو هه‌مووی چوو، له‌سه‌ر تاقه گوله‌که‌م
له‌سه‌ر هیچو خۆزایی، وه‌لای ناوم گوله‌که‌م

شه‌مال به‌ره و لامم، بلتی به‌له‌یله‌که‌ی من
له‌خوینی دل، له‌هجری گول، له‌داخو دهرده‌که‌ی من

بلتی به‌هاره‌عالم هه‌مووی به‌که‌یف و شاده
ئه‌سیری تو، نه‌چیری تو، له‌هجری تو که‌ساده

مه‌لّبه ندى هونه ريبى ماملّى

له هيچرى خالى گهر دنت په شپږو و بيقه رارم
که تيرى دا له جهرگى من له دل کراوه کارم

نه ما به هارى عومرم به تهره چوو به بادا
که حفته يه که عومرى گول که مه و مه جالى نادا

ته بيبى من، به تيرى تو، براوه قهلبى زارم
دهواکه جهرگى له ت له تم غه ريبو بيقه رارم

نه ماوه تا قه تى دل له نار ه زوى جه مالت
له هيچرى زهرده خه نده که ت له هيچرى ورده خالت

به يادى وه سلى روى تو، هه موو ده ملى دنالم
به يادى تو له گولشه نم، نه سيري چاوى کالم

به يادى روژى ناشتى، به يادى وه سلى چاوت
به يادى شه کره خه نده که ت، به يادى زولفى خاوت

ده ريزم نه شکی دهر دو غه م، قه سه م به چاوى بازت
که کارى کردووه له دل، خه دهنگى تيرى نازت

مه لبه ندى هونه رىي ماملئ

قه ندىل

له قه ندىلم هه لداوه
زور بلىند و زه نوپره
بولبول مه ستي كولانه
يار سهر گهرمى هاوپره
له داوئنان هه لده رزئ
سهه راسهه ناوه لديره
كولمه يارى چاو جوانم
هه وهك كولى شلليپره

هه وارچى پاليان ريك دا
له كورپى كانى ميران

مه لبه ندى هونه ریی ماملی

له دواى چاوى له یلایه
چوومه سهه چاک و پیران
تاوولی ماله چاو جوانی
دهگه ل مه بوونه چیران
له نیو باغی شالیتران
دیت و دهجی دهسگیران

دهشقه م خودا بینووسی
چارهی له منی سهه و دایی
خودا به نه سیبم کا
چاویازی مووته لایی
له دووی بالای چاو جوانی
دهست دهکهم به گه دایی
به قوربانی بالای بی
سهه جوانی نامریکایی

چ بکه م خودا نهی دامی
داهات و گهنجی قاروون
له سهه ریگای رابخه م
مهخمه ر و قوتنی و ئالتوون
بو خووم گول بارانی که م
به گولی شالیتر و به یبوون

مه لبه ندى هونه ریی ماملی

وهخته روو له سه حرا كهه
دهست هه لگرم وهك مه جنوون

به و قورعانهه ئه سپاردوه
بو خۆی لیکی كرده وه
هوت جار دهستی پیدادا
بو سهه تاقهه ی برده وه
دایك و بابی باعیس بوون
په شیمانیاان كرده وه
هوت سالان له جیی داین
به ئاویلکهه ی مه رگسه وه

طاس
۱۹۷۱

په ريشانم

ده لټن مه جنوون جه وري كيشاوه
له دووى له يلا رووحى دانواوه
گو لم چيت كرد چون ده بوو وا بئ
دلى مه جنوون شى تى له يلا بئ
دلى ناشق پر غم و دهرده
هه ناسه ي غم ناله يى سه رده
هه وه ل جارئ سه ر ده بئ دانئ
سه رى وهك گو بئ ته مه يدانئ

ره بى به دكار دهردى من بگرى
دل بريندار بى دولبهرت بمرى
قهرت نه لئى ئوخه ي رؤژ و شه و بگرى

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

هه تا بزاني دهردي يار چه نده
وه جاخ كو پيره بى و قهت نه كهى خه نده
دلم شيبوا كئ بوو شيبواندى
گولم شه مزا كئ بوو شه مزاندى
ئه وه له يلا كوچ ده كا ليره
نه ما گولشه ن عيئل به ره و ژيره
وه ره بولبول ئاشقى شهيدا
چول بوه گولشه ن بو نه بووى پهيدا

كوا گولى سوورم مات و ره نجوورم
له گولزاره مه و تهنى يارم
وه كوو مه جنوون دلبريندارم

فه له ك تا كهى دوور له له يلا بم
له هي جري وى شيتو شهيدا بم
ده بئ رۆزئ يارى چاوجوانم
له نيو مالم بيته ميوانم
هومي دم نيه بو دهمى وه سلم
ده لئى ته نيام بي كهس و نه سلم
بكه روحمى بهو دلى زارم
له دوورى يار زهره و بيمارم

مه لبه ندى هونهرى ماملئ

فهلهك تو خوا چه رخی ده و رانت
شه وو رڅو كارو مي زانت
ئه گهر جارئ له وهه موو جاره
به مه يلى من خول بدا عاره
ده پرووخي ئه و عاله مو عه رزه
ده شيوئ لئت ئه و چيا به رزه

خاله قى عاله م گوئ بده ده نگم
نه زهر كه سـوـزي دلى ته نگم
له دوورى يار مات و بئ رهنـگـم

دلشكاوم عازيزم

وهكوو بولبول دهنالينم
سرشكى غه م دهبارينم
له كوچى نامرادى غه مه بهشى مه
غه مئ مه خو عازيزم خودا كه ريمه
دلشكاوم عازيزم بو تو نه ماوم عازيزم
وه ره لام نيوى دلم پيت نئ له چاوم عازيزم

وه ره چاو جوان برؤين ليتره
جوابى راستيم بو بنيره
ره بى نه زيم به بئ تو كه زالى جوانم
عازيزى خو شه ويستم گولى به يانم

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

دلشكاوم عازيزم بؤ تو نه ماوم عازيزم
وهه لام نئوى دلم پيت نئ له چاوم عازيزم

خودايه دلبريندارم
له دورى يارى بيمارم
به سه غه مى جودايى به سه گريان
نه ما هه ناو و جه رگم بوونه بريان
دلشكاوم عازيزم بؤ تو نه ماوم عازيزم
وهه لام نئوى دلم پيت نئ له چاوم عازيزم

خودا روحمى به حاله كهى
به قه لى غه م گوسارم كهى
به رهحمى تو ده نازم بينايى چاوان
له دورى يارى خوينم دئ له چاوان
دلشكاوم عازيزم بؤ تو نه ماوم عازيزم
وهه لام نئوى دلم پيت نئ له چاوم عازيزم

به‌شی من وا دراوه

قسمه‌تی من بوته غه‌م
جه‌وری پی کردووم که‌ره‌م
دای به‌من گریان و شین
دای به من عیشق و ئه‌وین
به‌شی من وا دراوه *
به‌شم خویناوی چاوه
قه‌فس بوته مه‌کانم
نه‌سیبم به‌ند و داوه

کاری من هر شیوه‌نه
مه‌وته‌نم نیسو چیمه‌نه

مه لبه ندى هونه ریی ماملی

بۆته زاری قسسه تم
ئیشی جهرگی له ت له تم

وه ره یاری عهه زیزم
مه ناله مه کهه زاری
ده بی روو له جه فا کهه
که تزه عاشقی یاری

نه گهر تۆنه هلی حالی
به هه ویای چاری کالی
نه گهر خوینت برپێژن
له غهه م نابئی بنالی

عیشق په روانه زانی
فدای کرد رووح و گیانی
سه ری دانا به مه ردی
کهس هیچی لی نه زانی

که سه عیاشق به یاره
هه می شه لیو به یاره
له جۆشه قه لبی عاشق
دلی پر شه تۆزی دیاره

مه لبه ندى هونه رىي ماملق

به عه هدى خوت وه فا كه
گولم دهر دم ده وا كه
نه مـا بو تـو ته وانم
له زنجيرم ره ها كه

* سه ربه نند

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

سنگت به فرى كه ويانه

سنگت به فرى كه ويانه يار، يار، يار، يار
بۆن خۆشه وهك ره يحانه يار، يار، يار، يار
يارم جوانه زۆر جوانه
مه شهوورى نئو كوردانه
له سابلاغئ نئو بانگى كردوم جوانه

يارم چۆته كوستانئ يار، يار، يار، يار
هه وهل مانگى نيسانئ يار، يار، يار، يار
چبكه م يارم لئ دووره
كولمه ي گولاله ي سووره
يارى جوانم له سابلاغئ مه نشووره

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

كولمته شلليرى ئاله يار، يار، يار، يار
بۆن خوڭشه وهك هه لاله يار، يار، يار، يار
يار كوشتى به بى باكى
داماوم به غه مناكي
زۆر مه شهوورى له سابلانغى بۆ چاكي

عيل هاته وه نيو مالان يار، يار، يار، يار
مهست بووم به بونهى خالان يار، يار، يار، يار
به چاو قهرارى دانا
ئو وشق شهوى ئاشقانه
سيسه حۆرى به غولامى ئو چارانه

حۆرى من يارى خومه يار، يار، يار، يار
خزمينه مه مکهن لومه يار، يار، يار، يار
غهمى عيشق زۆر تاله
شه فای غهم چاو كاله
يارى جوانم هيشتا كال و منداله

چبكه م يارم لى زيزه يار، يار، يار، يار
دلّم دوور له نازيزه يار، يار، يار، يار
ده لىن يارم گرياوه

مه لّبه ندى هونه رى ماملّ

چون قهولى به من داوه
ده لّين داىكى له رى كانى لى داوه

www.mamle.net

حکومت ماملئ

۱۹۶۶

رادره کورمان

به هار خوښه

به هار خوښه پاش زستانئ
کيزو کور ده چنه سه يرانئ
قه وله بي بينم چاوجوانئ
قه وله بيته باغى سيوان
وهخته شيت بم بچمه كيوان

به هاران خوښه نيو باغان
کيز دينه دهر له وه تاغان
ده چنه سهر پيرو وه جاغان
يارم ديتنه باغى سيوان
وهخته شيت بم بچمه كيوان

مه لّبه ندى هونه رى ماملّ

به هار خووشه لاي به يانان
حيلكه و تريقه ي چاوجوانان
ئاوازه ي بلوئيرى شووانان
يارم ديتته باغى سايوان
وهخته شيت بم بچمه كيوان

به هار خووشه دهنگى حهيران
چاوبازان دهرونه سهيران
له روبران دهنگى تهيران
يارم ديتته باغى ساوا
چي بكمه روژم نابى ئاوا

به هار خووشه قاسپه ي كه و دى
موژده ي شادى سالى نه و دى
يار قهولى دا نيوه شه و دى
يارم ديتته باغى سايوان
وهخته شيت بم بچمه كيوان

ئه شق دهردى بى دهرمانه
هاسان نيه كارى مهردانه
هه وه لّ ههنگاو سهردانانه

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

يارم ديتته باغى سيوان
وهخته شيت بم بچمه كيوان
يارم ديتته باغى ساوا
حه يفه ئه وړو روژ بى ئاوا

دلدارى كارى فـه رهاـده
به سـهـر دانانـى دلشاده
ئـهـوين مـهـگره هـهـروا سـاده
يار قـهـولى پـيـدام بـيـبينم
ساريز بوو قـهـلبى غـهـمگـينم
بيستوون كارى ئهـوينه
سـهـنعان بـوى دـهـرچـوو لهـو دـينه
داستـانى شـهـم و شـهـمزينه
يارم ديتته باغى سيوان
وهخته شيت بم بچمه كيوان

يارم چۆته سه فينى

يارم چۆته سه فينى
دايكى بۆى دهكا شينئ
جهرگم ئاورى تيبه ربوو
له بهر دهنگى گرينئ

يارم چۆته سه فينى
ئورپۆ ديتسه وه شارى
دلّم به ئينتـزاره
له دووى چاوى خومارى

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

چ بکه م یارم بی نازه
کوشتوومی ئه و چاو بازه
ده لاین یارم ناسـ نازه
غه مگینم بی نه نازه

یارم کـ ال و مندالـه
بی مه یله ئه و چاو کالـه
زۆر له میژـه نه مدیوه
بزه ی ئه م لیـ وه ئالـه

ده لاین یارم غه مگینه
کوشتوومی ئه و بی دینه
له سوئی چاوی خوماری
به هارم لیـ هاوینه

ده میکه یار بیـ دهنگه
چاو باز و شوخ و شهنگه
له سوئی یارم نه ماوم
وهک شازاده ی فه رهنگه

یاری من خوین شیرینه
کوشتمی پشتیند په شمینه

مه لبه ندى هونه رى ماملق

قوله يارم بىتوه
ئوده م به پىكه نينه

ئهورق يارم لى دوره
ومختى عىل به ره وژوره
دونيال له من بوته غم
ولاتم لى خاپوره

رهنگ زهردى وچاوى به گريان

رهنگ زهردى و چاوى به گريان
دلّى غه مگين جه رگى بریان
گوپرهى شه مالّ هاشهى زريان
خه بهر بهرن بۆ موکريان
رهش پۆشم تا دونيا ماوه*
يار رۆيى نهى کرد مالّ ئاوا

مانگ و ئهستپرهى عاسمانّ
له سهه يارم بگرن سانّ
بولبول و بازى كوئستانّ
خه بهر بهرن بۆ چاو جوانّ

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

چه‌پکه‌ی گول بۆنی هه‌لالان
نه‌غمه‌ی بولبول بۆنی خالان
خه‌به‌ر به‌رن بۆ چاو کالان
سه‌ت له‌عنه‌ت بی له ده‌لالان

شه‌پۆلی ئاوی ده‌ریایه
فرمی‌سکی چاوی له‌یلایه
ده‌نگی بلوێر سه‌قزی نایه
بۆم لێ‌ده‌ن هه‌ر به‌و هه‌وایه

ده‌نگی ده‌ف یا‌هووی ده‌رویشان
سو‌جده و شه‌ونویژی دل ریشان
گریه و زاری و ئاخ هه‌لکیشان
من دیتم ده‌ردی رووح کیشان

خه‌به‌ری هات ئه‌و چاو جوانه
سه‌ینگێ من بۆ تۆ پاوانه
به‌هه‌شت بی، بۆ من زیندانه
دیمه‌ ده‌ر له‌و به‌ندیخانه

* سه‌ربه‌ند

هه لى له ئاوالان

هه لى له ئاوالان داوت ده گي يرن
له گه رنى كيژان خالان ده بژيرن
پولى نازداران نازان ده فـروشن
چاويان ليده كه لى روو داده پوشتن

به قامكى دهستان وهك شووشه لى بلوور
ئيشاره لى كردم حالى بووم له دوور
فهرمووى هه ر بو تون نه و دوو هه ناره
له نيو قامكان دا كردمى ئيشاره

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

له داوه‌تی دا سویندی بۆ خواردم
به خوشکی خوئی دا دیاری بۆ ناردم
قه‌ولی پی داوم ره‌گه‌لم که‌وئی
سویندیشی خواردوه و دلم ناسره‌وئی

هه‌تا نه‌یمژم ئه‌و دوو لیوانه
هه‌لی نه‌ملیسم ئه‌و دوو کولمانه
تا‌قه‌ت نا‌هینم شیت نه‌بم چاکه
هه‌ر به‌یه‌ک ده‌گه‌ین دلم رووناکه

ماملق
رادر ماملق

شه مالم

شه مالم هات باى به هاره
پامالم ده كا په ژاره
تيكيان پيچا هه وارچى
مه نزلين قه راغ شاره
له نيو كيژى نه و عيله ي
دو وچاوى بازى دياره

سه ت برىا نه مديبايه
تازه غم به كار نايه
حوږى به هه شتم ناوئ
له گه مالمى دونيايه

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

هر دووك دونيام پئ ده دا
چاوى يارم هه بيايه

يارم هاته نيو شارى
بار ده كهن بؤ هه وارى
تيكه ل بوون له قه ندىلى
عئلى سوورچى و زودارى
دنيا له من ويرانه
له سوئى چاوى خومارى

يارى من گهر دن كئيله
مندال كاره و جحئيله
قه ولى پئ دام بي بى نيم
برىكم لئ له فئيله
وهك مانگى شه وى چارده
دياره له نيو ئه و عئيله

كه زيه و هكوو ره شماره
سینگى باخچه و هه ناره
گئيل گئيله و سه رو شه ده
حه لقه و ده رزيله و گوواره
هر له يارى من جوانن

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

خويين شيرنو مندالكاره

كوئىرى رويى بو كانى

چوومه سهيرى چاوانى

تاق كهوته وه له مالاين

دوور بوو له ئاوه دانى

ئاورى داوه بو لام بئى

عەلامەى داىكى زانى

ماس
سال
۱۹۷۲

دهردى عيشق

دهردى عيشق بيّ دهوايه
سوعبه تي ژين و وه فايه
هر كس بهو رييه دا بروا
مه نزلّي ئاوى به قايه

نيوى عاشق جاودانه
سه روه ري هردوو جه هانه
زيندوه قهت نابي فاني
چي سه ري لهو رييه دانا

عيشقه گولشه ن، گول دهه يني

مه لېه ندى هونهرى ماملې

بولبول و قومرى دهخويئى
عيشقه مايه زهوقى عالم
نيوى عيشقه هر دهميئى

عيشقه گول وا بوئى خوئشه
عيشقه گهر عاشق له جوئشه
عيشقه مايه چهرخى گهر دوون
عيشقه گاهى دل خه موئشه

زهمزه مهى قومرى به يانان
ئاورى له بخه ندى ياران
بيستوون ئه سرارى عيشقه
كۆلكه زيرينه به هاران

قاسپه قاسپى كهو ببينه
قومرى دهنگى چهند حه زينه
دوور له ئه قل و بير و مه كتبه
جوئشى قهلبى وا به تينه

عيشقه ئه وهل، عيشقه ئاخر
جوئشى به حر و تينى ئاور
عيشقه هر شوژيكي ديتت

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

رووحى شه مس و قه لى نادر

عیشقه گهر فه و تا دلى من
به سیه روحمت بئ گولئ من
گیانه تا که ی بئ وه فایى
ئاگرت خسته دلى من

www.mamle.net

مه لّبه ندى هونه رى ماملّ

گۆوهنده

تارن

عاس ۱۹۶۴

خزمينه غه مى ژينه يار چه زينه دل غه مينه لى لى

يارم خوين شيرينه

كوترى خال نه خشينه

گولى نيو په رژينه

بى تو چه ياتم بوچيه چ ژيانه نه ژينه

نه و خوينه من چه لالت بى شاهيد بن خزمينه

گۆوهنده زه ماوهنده دلم بهنده به و دم قهنده لى لى

سه رو رووح دانانه

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

جئ راوگه ي بازانه

مه يدانى شيرانه

به و تيره ي بئ ئامانى تو دل بوته نيشانه

پئ به ندى داوى زولفى تو دهردى بئ دهرمانه

غه مبارم گرفتارم بئ قه رارم بريندارم لئ لئ

من بو تو غه مگينم

يارى خوئن شيرينم

هر توئى مايه ي زينم

چم ماوه تا بوئ فيدا كه م سهر تا به پاى زينم

تا كه ي جه ورى دل بكيشم بريژم ئه سرينم

داماوم، په شو كاوم، دل براوم، نوورى چاوم لئ لئ

بو يارى چاوجوانم

يه كجار پهريشانم

خوين دئ له چاوانم

خودا بو خوئى دهوا بكا، دهردى بئ دهرمانم

به شكه م خودا نه سيبم كا، كه ژالى چاوجوانم

من دهنالم، بو كه ژالم، رووبه خالم، مه ه جه مالم لئ لئ

كه ژالى چاوجوانم

بو تو پهريشانم

مەلبەندى ھونەرىي ماملى

فەوتاروۋوگىانم

بە دەستى خۆت دەۋا بىكە دەردى بى دەرمانم
فدا بوۋ لە رىي عىشقى تۆ شەشدانگى ئيمانم

www.mamle.net

كوئستان

كوئستان زور خوشه فه سلى بهاران
دهنگى بولبولان نم نمه ي باران

دهنگى ئاوه لدير نه غمه ي بلوئري
وهختي چاوبازان ده چنه بهر بيئري

ته قلله ي شوره سوار حيلكه ي چاوبازان
قاسپه ي خاسه كه وه چياو له رازان

چوئوي وه شبه له كه گرمه ي سئ پئوي
خرمه ي خريخالي كيئوي لادئوي

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

گولۆپکی بیزای ره‌شانگی کویستان
له ریبازان دا نازی چاومه‌ستان

تریقه‌ی کیژان خه‌نده‌ی کچولان
باللۆزان داوین له شیوو و دۆلان

چاوه‌برکینه‌و شه‌وقی سه‌رچۆپی
بوونی وه‌نه‌وشه‌و هه‌لاله‌ی قوپی

ده‌نگی خه‌رخال و ده‌رزیه‌و گواران
وه‌ختی که مه‌ر دئی فه‌سلی ئیواران

بیری له به‌ر بێر، که مه‌ر ده‌دۆشی
چاوی خوماری به‌ ناز ده‌فرۆشی

ده‌نگی هۆمه‌شکی به‌ری به‌یانان
سه‌دای بلوپیرو لاوک و سه‌یرانان

تۆبه‌ ده‌شکینی دین ده‌کا به‌تال
بوونی میخه‌ک به‌ند کولمه‌ی پر له خال

مه لّبه ندي هونه ریی ماملی

دنیا خه ملیوه وهک بووکی تازه

یار له غه ریبی کویر بم بی نازه

www.mamle.net

له دووری تۆ

عه‌زیزم زۆر له میژ بوو ئاره‌زووم بوو بێم و بتببیم
له هیجری رووی تۆ دایم مه‌لوول و مات و غه‌مگینم
به بێ دیداری رووی تۆ گولم مومکین نیه‌ ژینم
که چی دهره‌ت نه‌بوو بێمه‌ ته‌وافت رووچی شیرینم
له دووری تۆ ده‌پێژم خوینی دل، سیلاوی ئه‌سرینم

ده‌لێن بولبول هه‌تا وه‌ختی سه‌حه‌ر ئه‌غیار و بیداره
دل‌م وه‌ک بولبولی شه‌یدا به‌ داوی تۆ گه‌رفتاره
له دووری تۆ هه‌میشه‌ رووچی من له‌و حاله‌ بێزاره
شه‌و و رۆژ هه‌ر ده‌نالێ ئه‌و دل‌م موشتاقی دیداره
به‌ خێری چاوی بازت روو بکه‌ ئه‌و قه‌لبه‌ بێماره

مه‌آبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ده‌آین مه‌جنوون له‌هیجری روویی له‌یلاویلی شاخانه
منیش مه‌جنوونی تۆم وعه‌ینی مه‌جنوون بوومه‌ دیتوانه
هموو جه‌رگم برینداره له‌ سوویی ئه‌و چاوه‌ جوانانه
له‌ جیاتی که‌یف و شادی کار و پیشه‌م شین و گریانه
به‌ بی‌ دیداری تۆ باغی به‌ه‌شستی عه‌ینی زیندانه

وهره ساقى

وهره ساقى له بهرمى چاو مهستان
كه وا دهچنه كوئىستانان
له ريبازان گهلى عهزىزان
پؤل پؤل دهبن چاو جوانان

دل دهرفينئ سته تۆبه دهشكىنئ
ناز و عيششوهى ناسكۆلان
بۆنى خالان، عهترى هه لالان
مىخهك بهندى مه مكو لان

بىرى جوانه وهختئ مهڤ ده دوشئ

مه لّبه ندى هونه ریی ماملی

خرمه ی دی بازنه ی دهستی
وهک سه نغانی نه ماوه دینم
له عیشقی چاری مهستی

کیژان روین کوتری به دووی یهک دا
داوه تیسان گسرت نازداران
گول دباری له لیوی کیژان
کوشتوومی خرمه ی گواران

با بچينه به زمى چاو خوماران

وهرن با بچينه به زمى چاو خوماران
كهوا پؤل پؤل دهبن فه سلى به هاران
ده خيلت بم به جامئ بگره ده ستم
به خيرى خؤت بكه لهو باده مه ستم
به به ختى من مه كه به ختى رهشى من
ئزه ل پر مـحنه تى دانا به شى من
ره شه به ختم به وينه ي خالى جوانان
له سه ر چى يارى من ده گريئ به هانان
كه سئ بئ ياره، بئ دنيا و دينه
هه ميشه دلل پهريشان و هه زينه
له مولكى مه عريفه ت دا بئ مراده

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

هميشه مات و بئ كهيف و كه ساده
كه يار بئ مهيله من مه علومه حالم
له وهم ره شتر نه ديوه رژى تالم
وه ره ساقى به خيى چاوى يارئ
به خيى بؤنى گول فسهلى به هارئ
به خيى خالى كولمى شوخ وشهنگان
به خيى په رجه مى ئه برؤ خه دهنگان
هموو باغى به ههشت و حؤر و غيلمان
به زؤرى بمدهنئ شه شدانگى رزوان
به يقين من نامه وئ بئ وه سلى يارم
به بؤنهى چاوى يار هر ئينتزارم
فهرامؤشم مه كه دل بيقراره
نه مئيم چاتره له و ئينتزاره

ماملئ
سال ۱۹۷۷

ته نيا من ده گريم

گول عمورى حه فته ييکه
ده ورائئ سهرده ميکه
چاوجوان به ده ستى رهنگين
له و جامى باده تيکه
ته نيا من ده گريم يار بي خيالہ *
شهرتم برده سهر، شهرتى حه وت سالہ

جهور و غه مى زه مانه
ليم دياره بق نيشانہ
ساقى خومارى باده م
هسته بهرى به يانہ

مه‌لّبه ندى هونه ریی ماملی

چهند خوشه دهم رووباران
نیو به زمی مهی گوساران
له بخه ندى کیژی چاومه ست
له به زمی چاوخوماران

چهن خوشه نیوه له لالان
کیژ دینه دهر له مالان
چاوی خومارو نیرگز
ئیمان دهبه ن به تالان

* سه‌ریه‌ند

چاو مه‌ست

چاومه‌ستى ده‌م به خه‌نده
سه‌ر كوله‌ت عه‌ينى قه‌نده
دنيا به بئ جه‌مالت
زيندانه كو‌تو به‌نده
دينم له ده‌ست چوو ده‌گه‌ل ئيمانم *
قه‌ت نه‌يكوت چؤنى يارى چاو جوانم
له هيجرى يارئ دئل په‌رئشانم

چهند جوانه لئوى نالت
كوشتمى چاوى كالت
ئه‌ى يارى نازهنينم

مه‌لېه‌ندی هونه‌ریی ماملی

لیم پرسه چۆنه حالت

کۆتری ده‌رۆیه کانی

بۆ زیزی لیم نه‌بانی

شهرتی وه‌فا بزانه

کاری خودایه جوانی

په‌روانه تۆ به جوانی

ره‌مزی عیشق ده‌زانی

چهند خۆشه‌ده‌نگی بولبول

نه‌غمه‌ی به‌ری به‌یانی

جوانی به‌شی خودایه

رووت جوانه وه‌ک چرایه

یارم له من نه‌بانه

که‌م شهرت و بی وه‌فایه

* سه‌ربه‌ند

بهرى بهيانه

ئەي قومرى دەم رووباران
ئەي بولبولى بهاران
بهو دهنگى عاشقانه
خوش كهن دلى هه ژاران
گول هاته دهر شهونم له سهر*
هه سسته بهرى بهيانه
ساقى به بۆنى گول دهچى
دهردو غه مى زه مانه

ئاونگى سهر هه لالان
ئيمان دهبا به تالان

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

يار هاته وه له باغى
مهست بووم به بوئى خالان

پشكوت له چوم و ئاوان
گولزارى دهم شه تاوان
عه شقت كه مه ندى كردم
جه رگت بريم به چاوان

گول دينه دهر به هاران
چند خوشه به زمى ياران
سه سه وزو باسه فايه
زه نو تره دهم روو ياران

قومرى وهره بخوينه
دهنگت چ خه ميره وينه
فرميسكى چاوى عاشق
ناخوشو دلت هزينه

* سه ربه ند

کوئستان غه‌ملیوه

کوئستان غه‌ملیوه فه‌سلی به‌هاره
یار له غه‌ریبی ده‌لین غه‌بباره
به خودام ئه‌سپاردوه یارم نازداره
ره‌نج به‌خه‌سار بی‌ه‌رچی به‌دکاره
قه‌ولی پیدام یار له هه‌واری*
ومختی هه‌وارچی هاتنه‌وه شاری
قه‌ندیلی سینگی و باخچه‌ی هه‌ناری
جووته‌ی لیم‌ۆیان بی‌نی به‌دیاری

خونچه‌ی به‌یانان کوا وه‌ک تۆ جوانه
یادت دهرمانی هه‌موو غه‌مانه
گواره و قه‌تاره و تۆق و می‌خه‌ک به‌ند

مه‌لَبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

هه‌ر له‌وی جوانن بازنه و پاوانه

بزه‌ی سی‌حراوی و خالی کولمانت
گول کوا وا جوانه به‌شقی ئیمانت
به ناز کوشتووتم جه‌رگت بریوم
بوومه سه‌نعانی بو چاوی جوانت

خرینگه‌ی بازنه و گواره و به‌رمووران
توقی دۆلار و به‌رمووری لی‌ران
مال ویران ده‌کا سه‌ت شیخ و پیران
رسوای دونیا بووم بو تو ده‌زگیران

قوه‌ی جازبه‌ی دوو لیمۆی کالت
خالی سه‌ر گوڤه‌ت، شوقی جه‌مالت
بردی به غاره‌ت ئیمان و دینم
بزه‌ی سی‌حراوی لی‌وه‌که‌ی نالت

مه‌زه‌ی لی‌وه‌که‌ت رووحی ره‌وانه
گواره و دهرزله و ئالقه و پاوانه
پشتیندی شه‌ده و ده‌سه‌ری سرکه‌یی
شی‌وه‌ی دل‌داری هه‌ر له تو جوانه

دل بريندار

دل بريندارم يار له من زيزه
دهردى بئى دهرمان دوورى ئازيزه

بريا نه مديباى، دلدارت نه بام
ئه سيرت كردوم بؤت شيت و شهيدام

چاو جوان نه مزانى بئى وهفا ده بئى
بؤ من با عيسى سهت جهفا ده بئى

جهرگت بريوم بئى دهرمان ماوم
دايم له غه مت خوئين دئى له چاوم

مه لښندي هونه ريبى ماملئ

عه شقى به راستى شه رتى وه فايه
چ بكم به شى من جه ور و جه فايه

بئ وه فا ده رچووى لهيلم بؤ وا بووى
هه وه ل و ئاخر بؤ من جه فا بووى

www.mamle.net

مه لّبه ندى هونه ريبى ماملّ

قومرى دهرت له گيانم

قومرى دهرت له گيانم
چه نده جوانى، خان و مانى، عاشقى خونجهى گولانى
له دهنكى دلگير و خوشت بؤم بلّى كاتى به يانى

سه داي خوشت خهم ره ويته
خوشه دهنكت، جوانه رهنكت، مه مكوزه كه وتوومه چه نكت
دهواى دهردى رووحى شيرينمه دهنك و ئاوازي قه شه نكت

بى تو ويرانه مالم
بوت نه ماوم، نوورى چاوم، من به عيشقى تو سووتاوم
دلى ته نغم زار و بيماره گيانه كه م هيزى هه ناوم

مه‌لبندي هونه‌ري ماملی

شه‌وي تا رۆژ ئينتزاری تۆم
بۆم بلای کاتی به‌یانی، مه‌ست وشه‌یدای نیو گولانی
غه‌می عالهم بۆته‌ سه‌ر بارم من به‌ یادی چاوی جوانی

من که یاری خۆم ده‌بینم
مه‌ستی مه‌ستم، شادی شادم، هه‌ر به‌ دووری تۆکه‌سام
خۆشبه‌ختی هه‌ر دوو جه‌هانم لوتفی یار که دیته‌ یادم

من له‌ کوێستان گه‌ر ده‌بینم
مه‌نزه‌ری شللیڤر و شه‌شپه‌ر، چیمه‌نی کوێستانی دوو سه‌ر *
یا له‌ ریبازان ده‌بینم ناز و عیشوه‌ی کیزی دلته‌ر

ئابرووی بیژانی برده‌
عه‌تری میخه‌ک به‌ندی یاران، بۆنی گه‌رنی چاو خوماران
دل ده‌له‌رزئی گه‌ر ده‌بینی دیمه‌نی باخچه‌ی هه‌ناران

سه‌ت شه‌هید که‌وتوون به‌ خۆشی
ده‌نگی قاقای کیزی چاو مه‌ست مه‌نزه‌ری ئازاد و سه‌ر به‌ست
ناز و ده‌ست بازی کچۆلان بۆته‌ سووژه‌ی شیعر و هه‌لبه‌ست

یاری خۆم جه‌رگی بریوم

مه لېه ندى هونهرى ماملې

سېنگى وهك باخچەى هه ناره عاشقى يار بى ژماره
ناز و غه مزه ي كىژى چاو مهست وشكه سوڤى خسته ناره

رۆژ وشه و عه بدالى يارم
به لكو خوا به منى عه تا كا روحمى به منى بى نه وا كا
يا بيناي چاوان نه تو بكه ي يار به قه ولى خوڤى وه فاكا

* كوڤستانى دوو سهر و پانه سهران ده كه وڤته نه و ديوى كوڤستانى
حه سه نه به شه ي ، نيوان كاگه ش و مه لېه ندى نه لڤنى .

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

ئەي بولبولى دل غەمگين !

سال
م هبدر
۱۹۷۱

ئەي بولبولى دل غەمگين يار يار يار يار
تيرتير با بۇ يەك بگرين يار يار يار يار
يارى جوانم يار يار يار
من بۇ دل و تۇ بۇ گول بچريكتينين
هەردووكمان شەيدايين بۇ گول دل بە خوينين

من بۇ دلى سووتاوم يار يار يار يار
بۇ حالى لى قەوماوم يار يار يار يار
يارى جوانم يار يار يار
هەردووك وەك يەك دلدارين بى قەرارين
هەردووك مەست و دىوانە و ئەويندارين

مه لّبه ندى هونه رى ماملّ

خۆزگه دهردى دلدارى يار يار يار يار
له دلّى كهس نه بى كارى يار يار يار يار
يارى جوانم يار يار يار
با بنالّنين وهكوو نهى ههتا ماوين
ههردووكمان شىت و بى قه رار و سووتاوين

عشق له دلّ كارى بى يار يار يار يار
مه حاله گهر چارى بى يار يار يار يار
يارى جوانم يار يار يار
حه يفى نه مزانى وهفای گول ههروايه
گهر بمزانيا دلم نه ده دايه

دونيا غه ملىوه به هاره

دونيا غه ملىوه به هاره
بولبول عاشق به گولزاره
دلى من عاشق به ياره
دهردى بى درمان نه وينه*
سه رتاپا گريان و شينه

غه مبارم، غه مگينم، ماتم
به خه يال دايم له لاتم
هر توى نوميد و ئواتم

غه مبارم چاو به گريانم

مه لبه ندى هونه رىي ماملئ

بو تو له دهست چوو ئيمانم
گيروده ي دوو چاوى جوانم

عيشقت رسواى دونياى كردم
به د كاران و ايان لئ كردم
له دووريت هر بينا مردم

شهو و روزگارم گريانه
پي نه ماوه هيچ به هانه
ده لئ خوئين به هام ئيمانه

* سه ربه ند

كئ دلى گزرى عهزيم بو چى روشتى له لام
بو چى ناپرسى له حاله بو چى نانبرى وه لام

(سئ گاي نيوان به نده كان)

كوئستان خو شه ...

كوئستان خو شه جوانى ده چنئ به هاران
داووت گهرمه فه سلئ مه ر دئ ئتواران
چاوان به ناز ده فرۆشن كوئى به گواران
ياران وهرن خو شه سه يرى دلداران

عيشق ده ردى بئى ده رمان و ده وايه
هر چى جوانه كه م شهرت و بئى به قايه
چاوان روئى كوچى كرد بؤقه نديئى
يارم جوانه ناكات لئى بئى خودايه

كوئستان خو شه يارم ده چته هه وارى

مه لّبه ندى هونهرى ماملّ

يارم رۆيى مامه وه به غه مبارى
قاسد ده روا يارم ناردى بۆ شارى
چى بۆ بنىرم پى لايق بى بۆ ديارى

كه م شهرت زۆرن كه م شهرتيان لى دزيوه
هر چى جوانه و له جوانى دا به نيوه
يار قهولى دا به لام به قاي پى ناكه م
كه م شهرتى وهك يارى من نيه له و نيوه

ماله يارم هه لى ان دا له سه ر زىيه
بۆ من خو شه ئه و جى يه ي يارى لى يه
يارم جوانه تا قه له نيو ئه و دى يه
يار دى ته وه دانى شتووم له سه ر زىيه

زستان رۆيى...

زستان رۆيى به هاره
وعدهى ديدارى ياره
دنيا سه رسه وز و سووره
دهچريكينئ قه ناره
سه تۆبه ت پئ دهشكينئ*
شه و داوه تى شه ويئئ
يار كه دئ بؤ جئ ژوانئ
ئامپىزت وه بهر دينئ

قه نارى دهچريكينئ

مه لٻه ندي هونه ربي ماملئ

موڙدهي به هاري دينئ
نم نم ده باري باران
شاخ وده وهن ده روئينئ

ده روئ گولي ڪوساران
پامال ده ڪا په ڙاران
دينه ده ر له وه تاغسان
ده چنه ده ري نازداران

تيڪه ل ده بن ڪيڙ و ڪور
نال وئابي وڪه سڪ وسور
گهر دن زهر د و چاو خومار
ڪولمه ي سبي وهڪ بلوور

هه ي له جواني نهو شاره
هر چي دي شه ده ي لاره
خرمه ي به رمووري ليران
نالقه و دهرزيله وگواره

* سه ربه ند

دنيا وييران...

دنيا وييران بئى چاو جوان ليم دورره
يارم رووح سووكه گهر دن بلووره
شهرتم برده سهر يار بئى به قبا بوو*
يار بئى خه تايه كارى خودا بوو

يارى چاو جوانم ئه ورؤ له كوئييه
ئو جيديه خو شه يارى منى لاييه

بريا نه مديبا ئه و بئى به قبايه
ليم بوته ناسوور دوورى له يلايه

مه لّبه ندى هونه ريبى ماملّى

ولامى نار دوه نامهى نوسى يوه
ئەوشىق دوش شىوه يارم نەدىوه

گولّى به يانان كوا وهك وى جوانه
كه زيهى بۆن خۆشه هەر وهك ريحانه

قىومرى بۆ جوانى ناگاته يارم
بۆيه له سوتيان كز وغه مبارم

دل له لاي ياره بردى به تالان
وهخته شهيدام كه ن خەم و خەيالان

* سەربەند

كهو قاسپه‌ي دٚ له چيايه

كهو قاسپه‌ي دٚ له چيايه
دهنگي ياري من نايه
جاريك يارم بمديوٚنٚ
نامه‌ويٚ تهو دونيايه
راوچي برٚ ليم لاده
جيم زه‌نوٚير و ئازاده
راويان لٚ دابه‌شيوم
سه‌لته و سواره و پياده
جيم زه‌نوٚير و گولزاره
هٚبه‌ي يارم لٚ دياره
وه‌ره ياري چاو جوانم

مه لبه ندى هونه رى ماملق

بى تو دلم غه مباره
رىم به سهر هؤبهى دايه
سهر ريبازى له يلايه

يا خوا يارم بيسته دهر
نهو جاريش بمديبايه
شيت و شهيدام بو يارى
بو غه مزه و چاو خومارى
ناپزووم له ريبازى يار
تا سي بهرى ئىوارى

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

دهنگى خـرخـالان...

يارى من جوانه تازه دهگاتئ
يار قهولى داوه مـاچـم ناداتئ

قهولى پيـداوم نايهـته ژوانئ
دونيا بههـشته له گهـل چاو جوانئ

تازه دهگاتئ هيشـتـا منـداله
قهولى پيـداوم كـاكـى له مـاله

بريا سهـت برـيا هـر نهـمـديـبايه

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

جسه رگى برپيوم چاوى له يلايه

ئهو چاوه جوانهت هه ر بؤ من چاكن
جوان عاده تيانه هه روا بئ باكن

هه رچى بىر ده كه م ته گبىر نه ماوه
يارم لئ دووره جسه رگم سووتاه

ره بى به دكاران مالىيان خرابئ
به دكارى بئ دين قهت قهت چانابئ

دهنگى خرخالان خرمه ي پاوانان
دهنگى هو مه شكئ بهرى به يانان

تؤبه ده شكينئ دين ده كا به تال
بؤنى ميخهك بهند كولمه ي پرله خال

داوهت

داوهت گهرم و خو‌شه له ده‌وره‌ی م‌الان
کیژۆله‌ی ئەو د‌یی‌هه‌ چوون بۆ هه‌لالان
چه‌ند خو‌ش و دل‌گیره‌ ده‌نگی شمشالان
مردووی وه‌ رووح د‌ینی خرمه‌ی خرخالان*
شه‌وداوه‌تیان گرتوه‌ د‌وست و ئاوالان
چاوی ل‌ی ت‌یر ناب‌ی سه‌یری چاو کالان

داوهت گهرم و خو‌شه له به‌ر بی‌ل‌یه
یار قه‌ولی پ‌ی‌داوم بۆ رۆژاوایه
دیاریم بۆ ه‌یناوه‌، دیاری به‌غ‌دایه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

داوه‌ت گهرم و خوۆشه له نیو مه‌زرایه
یارم قسه‌ولی داوه دئی رۆژاوایه
ئه‌ورۆککه ده‌ببینم جاوی له‌یلایه

داوه‌ت گهرم و خوۆشه له ده‌وری کانی
یار قسه‌ولی پێداوم به‌ری به‌یانی
له‌سه‌ر به‌رده‌تات بمژم لیوانی

داوه‌ت گهرم و خوۆشه له نیو حه‌ساری
یار قسه‌ولی پێداوم به‌ری ئیواری
ده‌گه‌ل پۆلی کیژان یار بێته‌ خواری

* سه‌ربه‌ند

نه‌ورۆز

نه‌ورۆزه هه‌ی نه‌ورۆزه، جیژنه‌ی ده‌گرن له‌ شاری
هه‌موو دونیایه‌ گه‌رام هه‌یچ نیه‌ له‌ نێو بازاری
بو‌یاری خوین شیرینم چی بو‌ بنی‌رم به‌ دیاری

ئه‌وه ئه‌ورۆ نه‌ورۆزه، عه‌اله‌م ده‌چنه‌ سه‌هیرانی
دیسان هه‌وران تیک داوین به‌ پرشکه‌ی ده‌ بارانی
ده‌گه‌ل کیزان رو‌یشتوه ده‌چمه‌ سه‌پیری چاو جوانی

ده‌لین ئه‌ورۆ نه‌ورۆزه، مانه‌گیکی خه‌م ره‌وینه
له‌ دووی بالای چاو جوانی ئه‌و ده‌لی من پر له‌ خوینه
هه‌ر که‌س یارم ناناسی، خوین شیرن و چاو شه‌هینه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ده‌لین ئه‌ورۆ نه‌ورۆزه، سه‌ه‌لا له‌ منی مال و پیران
وه‌نه‌وشه‌ عه‌تری ده‌رژئ له‌ چینگ و ئاوه‌لدیران
گولزار گولیان پشکووتن، کیژان ده‌چنه‌ شلیپران

ده‌لین ئه‌ورۆ نه‌ورۆزه، پنگیسان هینا بازاری
ده‌سکه‌ گولم هیناوه، جوانم کردوه‌ بۆ دیاری
قه‌وله‌ بی‌بهن بۆ یارم ده‌لین چۆته‌ هه‌واری

ده‌لین ئه‌ورۆ نه‌ورۆزه، گه‌زیزه‌ گولپکی جوانه
به‌هار وهرزیکی خوشه‌ وه‌ختی وه‌عه‌ده‌ و په‌یمان
دونیای بۆ من ناخۆشه‌ یار لیم ده‌گرئ به‌هانه

زسستان رۆيي

زسستان رۆيي به‌هاره
تاكهي ئه‌و ئينتزاره
لئيم دووره گوي به گواره
ياري نازهنين جواني خوين شيرين *
بو تو وه‌رگه‌رام له دين

ره‌ببي يار بيته شاري
من ده‌رچم له غه‌مباري
كوشتمى چاوي خوماري

خوين شيرني چاو نه‌ستيره

مه لبه ندى هونه ریی ماملی

كولمهت گولی شللیره
من چاوه ریی تۆم لیـره

یارم شوخ و نازداره
زۆر مه شهووره له و شاره
لیم دووره گوی به گواره

لیم ونه چاوی یارم
زۆر په شیو و غه مبارم
شین و گریانه کارم

سهت بریا نه مدیبايه
تازه غه م به کار نایه
كوشتمی ئه و بی وه فایه

* سه ربه ند

مه‌هاباد

قوربان بۆ رۆيي بي مال ئاوايي
زۆر بي دهرمانه دهردي جوډايي
پاش تۆ حهرام بي هه‌لپه‌ركي و شايي

سابلاغ زۆر خوشه تۆي لي ده‌بينم
بۆم دهرمان ده‌كه‌ي قه‌لبي غه‌مگينم
ره‌ببي هه‌تا هه‌م مه‌رگت نه‌بينم

هه‌ر له تۆ جووانه نازي دلداري
بزه و پيکه‌نين، شيرن و نازداري
نيو بانگت کردوه تاقانه‌ي شاري

مه لبه ندى هونهرى ماملق

سابلاغ ئاوا بى، چون تو سابلاغى
كوا وهك تو جوانه گولى نيو باغى
له سهر چى توراي، بوچى ليم ياغى

سابلاغ زور خوشه، جىي چاو جوانانه
ئىممانت بردووم مه گره به هانه
ئىستىرهم روونه يار ليم ميوانه

مه هاباد خوشه جوانى تىدايه
منيش كوشتوومى چاوى له يلايه
يارى چاو جوانم زور بى وه فايه

مه هاباد خوشه ره بىي ئاوا بى
ده پار تيمسه وه يار بى به لا بى
دنيا هه به زم و سهير و سه فا بى

دهوری دل‌داری

خۆشه‌دهوری دل‌داری
دایم مه‌ست و غه‌مباری
هر دووک دونیای پی‌دهدا
به کاتیکی دل‌داری

خۆزگه‌م به‌وهی دل‌داره
دایم چاوه‌دووی یاره
هر دوو دونیای فری‌دا
وهک مه‌جنوونی ئاواره

سه‌ت خۆزگه‌م به‌وه‌سه‌نه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

له دونیا دۆستیان جوانه
که‌سی دۆستی جوان نه‌بی
بی‌خیر و مال ویرانه

دۆستی من چاو که‌ژاله
خوین شیرن و روو به‌خاله
دایکی به‌لیننی نادا
ده‌لی که‌ژال مندا‌له

دۆستی من گهرده‌ن کیله
مندالکاره و جه‌حیلله
دایکی ده‌لی مندا‌له
نامداتی لیم له فیله

یاری من چاو شه‌هینه*
خوین شیرن و دل‌رفینه
دایکی ده‌لی مندا‌له
بو‌خوی ده‌لی بمه‌ینه

* سه‌ریه‌ند

کویستان زۆر خۆشه

کویستان زۆر خۆشه جیی چاوبازانه
یارم بۆی نارووم گول به نیشانه
دوینی ئیوارئ سیبهر هاتنه خوار
هاته نیو باغی یاری گوئ به گوار
چاوم پیکهوت وهک ماهی تابان
گولزاری کولمه‌ی وهک باغی گولان
تاویک پیکه‌نین تاویک دهست بازی
ئیممانی بردم به چاوی بازی
پیم کوت چاوباز گیان دهرت له گیانم
عیشقی تۆ بۆته ئامانجی ژیانم
فهرمووی ئه‌منیش وام به گیانت قه‌سه‌م

مه لېبېندى ھونھريى ماملې

وھفادارى تۆم تا له دونيا دا ھم
بۆنى بهھشستى له يارم دھات
مھست بووم له خوښيان تاكوو رۆژھ لآت

www.mamle.net

جـيـژنـى نه ورورز...

به هاره جيژنى نه ورورزه
نه ورورز مانگيكي پيرورزه
له شادي جيژنى نه ورورزي
ليک ده کهين جيژنه پيرورزه

زستان روښي خه لک شاده
به هاره، عاله م نازاده
ساقى بوم تیکه جامى مهى
ليک راکيشن پيالهي باده

گولزار غه ملي له نيو باغان

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

كيژ هاتنه دهر له وه تاغان
يه كسه رويين بؤ چلدانه
ده چنه سهر پير و وه جاغان

ده سرؤكه ي نارد به نيشانه
ئه وشؤ يارم لى ميوانه
خودا دلى نهرم كرده
دايكى ليم ده گري به هانه

يارم هاته باغى ساوه
ره بيبى ليم نه بى به چاوه
دايكى به هانه م پى ده گري
بؤ خوئى قهولى به من داوه

دايكى ده لى مندالكاره
سنگى وهك باخچه ي هه ناره
خودا جوانى خه لق كرده
يارم شيرن و مندالكاره

ره بيبى به دكار كور مردوو بى
به لا و بوختانى له دوو بى
ئينتزارى يار ده كيشم

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

قه‌ولی داوه که‌می‌ک زوو بی

به‌هار له وینه‌ی به‌هه‌شته

ده‌غه‌ملی ئه‌و شاخ و ده‌شته

کیژ و کور ده‌چنه سه‌یرانی

وه‌ختی که‌ران و گولگه‌شته

www.mamle.net

مه‌لّبه‌ندی هونه‌ریی ماملّی

بانهمه‌ر...

بانهمه‌ر هاتنه کوئستانی
هه‌لیان دا له که‌لیخانی
قه‌وله بی‌بینم چاو جوانی
ئه‌وشق شه‌ویکی عازیزه*
چاو جوان ده‌میکه لیم زیزه

خۆزگه‌م به‌و ومخته‌ی یار ده‌هات
که‌ر هه‌م‌بایه‌ زێری ولات
سه‌ر پاکم ده‌دا به‌ خه‌لات

ومختی یار هاته‌ سه‌ر کانی

مه لّبه ندى هونه ریی ماملی

ته شریفی هات به میوانی
تیر مزتم نیوان مه مکانی

ئه و کانیه کانیه عاشقانه
ئه و پوریار له من میوانه
وه عده و پهیمانی چاو جوانه

ئه وشو شوه ویکی پیرۆزه
یار له سههه من زۆر به پۆزه
لیم توراره و لیم ئالۆزه

ئه وشو یار قهولی پیدانم
لیم میوان بی به لهک چاوم
بیته لام هیزی ههناوم

* سههه نده

دوو بازنه‌ی ده‌ستی

دوو بازنه‌ی ده‌ستی، خرمه‌ی پوانان
گهر مه‌ی ده‌دوشی به‌ری ئیواران
عاشقان شیت ده‌کا به‌ پیکه‌نینی
ده‌یبا به‌ تالان ئیمان و دینی

مه‌شکه‌ی ده‌ژینتی به‌ری به‌یانه
ئیشاره‌ی کردم به‌و چاوه‌ جوانه
دونیا‌م لی روونه‌ قه‌ولی پیداووم
دیتته‌ سه‌ر کانی هی‌زی ه‌ناوم

ره‌ببی به‌دکاران پیمان نه‌زانن

مه لٻه ندي هونهر يي ماملئ

ئەوشو شەهەكەي وەعدە و پەيمان
قەرارمان دانا دەرۆين لەو ديبە
بەدکاری زۆرن شوڤاری لیبە

يارم هەلەگرم دەچمە گەرمينئ
گەر مالى دنيا هيچم نه مينئ
دەنگی رەشاشان قەرمەي دەمانچان
لە دووم هەلەستئ لە سەردوو ماچان

ئەسپم كەحزانە كەس نامانگاتئ
بە يەك شاد دەبين لە دوور ولاتئ
مەسلەت هاسانە مالى دنيايە
هەمووی با بروا لە سەر لەيلايە

بەهەشتم ناوئ بە زۆر بمدەنئ
بە بئ چاو جوانئ ناچم بەتەنئ
بەهەشتي منە بەژني چاو جوانئ
لەو دونياش بەسمە رۆژي ديوانئ

په لهی مه که ...

په لهی مه که سه رچوپی گیان
به جی ماوه یاری چاو جوان
داووت تیک دهچی به قسوربان

له سهر خو به روینت جوانه
دهت هاویمی نهو به ندانه
ماندوو بوون نهو چاو مه ستانه

جووتهی عاشقان بی به لاین
سه رخوشن مهستی شه رابن
روینه خوشه ماندوو نابن

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

هاته ده‌ستم یاری چاو مه‌ست
بۆن خوۆشه وه‌ک عه‌تری سه‌ربه‌ست
بۆم داناوه شی‌عەر و هه‌لبه‌ست

وه‌کوو بولبول بۆت ده‌خوینم
شاباش ماچت لی ده‌ستینم
زۆرماندوو بووی، بۆت نه‌مینم

زوو بۆم وهره به‌ر چرایه
ئاره‌قه‌ت کردوه گه‌رمایه
دۆی جـوان ده‌ داوه‌تی دایه

رۆینه خوۆشه له‌ هه‌ساری
به‌ندان داوینمه‌ نازداری
جـوانه وه‌ک ده‌نکی هه‌ناری

کیژ هاتن کۆلان به‌ کۆلان
داوه‌تیان گرت بۆ لاوکۆلان
دلگیره له‌رزهی مه‌مکۆلان

داوه‌ت خوۆشه خه‌م ره‌وینه

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

جوانى تيدا وهك ئاويتنه
كولمه يان وهك به فر و خويتنه

چهند خوشه ئيشاره ي چاوان
كيژان ده يكهن له گهل لاوان
يارم لى زيزه بى تاوان

چ بكم يارم لى تور او
ليم زيزه نه به لهك چاوه
لوتفى جارانى نه مساوه

به‌هاری ئه‌و سال

به‌هاری ئه‌و سال خوشه، سالیکی پر بارانه
یارم خوی له گولی داوه ده‌لپی خهرمانی گولانه
دونیا سهر سه‌وز و شینه گولزار هه‌مووی غه‌ملیوه
بریا یارم دیبایه زۆر له میژه نه‌مدیوه
ده‌ردی عیشق زۆر سه‌خته ده‌ردیکی بی‌ده‌رمانه
به‌شی عاشقان ههر غه‌مه وه‌ک مه‌جنوونی دیوانه
مه‌جنوون سه‌رداری عاشقان چه‌یفی کرد له دونیایه
سهر و مالی فیدا کرد له دووی چاوی له‌یلایه
وه‌ک مه‌جنوونم لی‌قه‌وماو له عیشقی خۆم ناکامم
له ریتی عیشقی چاو جوانی به‌دناوی خاس و عامم

شه‌یدای خال...

شه‌یدای خالی تۆم بۆ لیم ناپرسی
دلّم ده‌شکینی له خودای ناترسی
چ بکه‌م شه‌یداتم ئەسیرت کردم
سه‌برم نه‌ماوه هر بینا مردم
خۆزگه‌م به‌و رۆژه‌ی ده‌سته‌ملان ده‌بووین
وهخت و بێ وهخت لیک میوان ده‌بووین
خۆزگه‌م به‌و شه‌وه‌ی تا رۆژ بیداری
ویکرا ده‌مان کرد رازی دل‌داری
بریا نه‌ما بام بۆ غه‌می ئه‌ورۆ
زووخوا وه‌لینم بگرم به‌ بێ تو
له‌ غه‌می دووریت چارم بێ چاره

مه لېندي هونهری ماملی

شیتۍ کیوان بووم ویل و ئاواره
ئوری تیبه ربی ماله بهدکارم
نهیه پشت پیک بگهین نهمن و نازدارم

www.mamle.net

داوهم لّ بوو به شين

داوهم لّ بوو به شين
داماوم مات و غه مگين
له دوو چاوى به خوونم
ديته خوار جوگه ي نه سرين

كويتستان به تهم و تاره
ههور و مژ و غوباره
ههورى ده رهش تيك، داوڤن
عالمه دليان غه مباره

تاكه ي غه مى بئ ئامان

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

تاکه ی تالوی زه مان
تاکه ی دووری له دوستان
غهرقاوی به حری غه مان

تیشکی شادی نادیاره
عالم کز و هه ژاره
تاکه ی شهوی بی پایان
دلی یاران غه م باره

دل بی تابى یاران ه
عالم چاو به گریانه
دونیایه حری غه مان ه
له نه کبته تی زه مان ه

که ی دی پایانی زستان
وهدهر که ون چاو مهستان
تیشکی روژ بیت ه ده ری
دهنگی بی هه زاردهستان

گول بپشکوئی له چیمه ن
نه مینن زاغ و زه غه ن
کیژوله ی ناسک و نازدار

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

به خووشی ده‌چنه گولشه‌ن

گوئی بدهینه حیلکه‌ی جوانان
خرمه‌ی بازنه و پاوانان
نازی کیژۆله‌ی چاو مه‌ست
هه‌مه‌وو به‌ری به‌یانان

له خساکی کسورده‌واری
نه‌میئنی گریه و زاری
نه‌میئنی ئاخ و حاسره‌ت
نه‌میئنی غه‌مگوساری

مه‌ی گیر گه‌ری بیته‌وه
خووش خوان لیی نه‌بریته‌وه
بیته‌وه جیژن و شادی
هه‌ر بیلی و بیلیته‌وه

تهیری گهرمینی

له بهر تهیری گهرمینی، زستان رۆی دینه‌وه
هه‌رچی بییری یار ده‌که‌م برینم ده‌کولینه‌وه
برینم ساریژ ببوون له غه‌مان ده‌پسینه‌وه

کانی بهر مالان خوۆشه جی ژوانی یاری من بوو
جیگهی خوۆشی و ده‌ستبازی، قه‌ول و قه‌راری من بوو
جیگهی هومید و خوۆشی، رۆژ تا ئیواری من بوو

خوۆشه‌کانی بهر مالان وه‌ختی کیزۆله‌ی دینی
یار ده‌هات به پیکه‌نین کولمه‌ی وه‌ک به‌فر و خوینی
ئیشاره‌ی چاوی جوانی به‌ندی دل‌ه‌م ده‌پسینی

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

خوشه كانى بهر مالان، شيناوهر د و گولزاره
يارم ديتته سهر كانى بهر بهرى ئيواره
قهراره بيتته ژوانئ عه للامه ي دايكى دياره

خوشه كانى بهر مالان دهوره ي سهر سهوز و شينه
چاو جوان له من تو راوه كوشتوومى ئه و بيدينه
له دوورى يارى جوانم داي دلم غه مگينه

باران دهبارى

باران دهبارى مـانگى گـولانه
چاو جوان بارانهى كرده به هانه
قه رارمان وا بوو بـيته سهر كاني
ئيشارهى كردم به چاوى جوانى
باران لى تىك دام ياخـوا نهبارى
يارم تهر دهبى بـيته هـسارى
مزگىنى هينا قاسيد هاته لام
غه مگين دانىشتبووم يار كردى سه لام
بهو چاوه جوانه بهو گفـتى شـيرن
دوو ليمؤكـانى يه كـچار دلگـيرن
گوارهى هـوت پـه رنـگ بهـرموورى لـيران

مه لٲه ندي هونه ريي ماملٲ

چهندي لٲٲ جوانه شيرن ده زگيران
ده سمالٲ نايلون زه پري مسقالٲ
جه رگي ده رهينام دوو چاوي كالٲ
بو عه تري يارم مه ست مه ستى كردم
گهر سلاوي كرد چا بوو نه مردم
به هه شتي دينا نه و نيو سه عاته
گهر نم زيارت كرد په رچهم خه ياته
چهند خوش بوو مردبام ههر له و مه كانه*
نه وړوم نه دييا دوور له و چا و جوانه

* سه ربه ند

دهسمالى مسقالئ

دهسمالى مسقالئ هه ر له يارى من جوانه
يارم هاتوتته شارى ئه ورؤ كه لييم ميوانه
له بخه ندى چاوجوانئ ئه منى كردوه ديوانه
خودا جوانى كردوه يار پييم دهگرئ به هانه
به هانه م پئ دهگرئ يار بو به رموورى ليران
چهند رؤژه نه مديوه لييم توراوه دهزگيران
پئ به ندى خالانم زندانيم وهك ئه سيران
رهگه لم ناكه ويئ دهچمه سهت چاك و پيران
چاك و پير نه ماوه هه موو شئخى ولاتئ
دوعاى لئ نه نووسم چاو جوان قه ولم ناداتئ

مه لېبندی هونه ریی ماملی

یاری من چاومهسته جوانه تازه دهگاتی*
بو خوی قهولی داوه دایکی قهولم ناداتی

* سهر بند

www.mamle.net

ياري نازهنين

ئورق ياري نازهنين چوه سهيراني
قهولي داوه بيتهوه، ديتيه ژواني
شهرته سويندي بۆ دهخۆم به قورعاني
قهوله ياري هه‌لگرم تير دهباوه‌شي گرم
ياري شوخ و نازهنين ياري مه‌ه جه‌بين

قاسپه‌قاسپي خاسه‌كه‌و دي له‌چيايه
خوش بوو ياري نازهنين ليره‌ بايه
قهولي داوه بيتهوه رۆژاوايه
قهوله ياري هه‌لگرم تير دهباوه‌شي گرم
ياري شوخ و نازهنين ياري مه‌ه جه‌بين

مه‌لّبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

دهنگی قومری دلگره و خه‌مره‌ویینه
نازی یاری باوه‌فا دل رفیینه
یاری نازهنینی من چاو شه‌هینه
قهوله یاری هه‌لگرم تیر ده‌باوه‌شی گرم
یاری شوخ و نازهنین یاری مه‌ه جه‌بین

یاری خوشه‌ریستی من چاو خوماره
قه‌دب‌لیند و گه‌ندوومی زۆر نازداره
غه‌یری وه‌ی هه‌لیگرم نیمه‌ چاره
قهوله یاری هه‌لگرم تیر ده‌باوه‌شی گرم
یاری شوخ و نازهنین یاری مه‌ه جه‌بین

يارى چاو خومارم

به بالا وهك چناره
مهك باخچهى هه ناره
له نيونئو شاره تاقه
يارى من چاو خوماره
قهولى داوه ياره كه م*
يارى چاو خوماره كه م
يارى گوئى به گواره كه م

كه ژالم چاوى جوانه
ئه وپوكه ليم ميوانه
ده لّتى حورى به هه شته

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

سنگ به‌فری که‌لیخانه

که‌ژالم که‌ردن کیله
گریاوه چاوی لیله
یارم قه‌ولی پیدام
زۆر جوان چاک و جحیله

چاوجوانم لی تۆراوه
ئه‌قل و هۆشم نه‌ماوه
سه‌ت چاک و پیرم کردوه
یارم نه‌بی به‌چاوه

یاری من دیته‌ شاری
وه‌په‌ز بوه‌ له‌ه‌واری
قه‌راره‌ بۆ منی بینئ
که‌رنی زه‌ردی به‌دیاری

یارم سه‌رتۆپی دێیه
جووتیک هه‌ناری پێیه
قه‌راره‌ بۆ منی بینئ
یارم ئه‌و جووته‌ بێیه

مه لبه ندى هونه رى مامل

چ بکه م یارم لى دوره
له نيو جوانان مهنشوره
يارى من خوینده واره
زور به داب و دهستوره

* سه ربه ندى

داوهت گهرم و خوښه

داوهت گهرم و خوښه، یارم تیی دایه
هر له دهستم دابوو تا رۆژاوايه
داوهت گهرم و خوښه دهنگی شمشالان
نازی چاو ئهستیران بزهی چاو کالان
داوهت گهرمی کردوه له نیو حهساری*
کچولان ته ږهبن باران دهباری
رهببی لپی کاته وه هتا ئیواری

داوهت گهرم و خوښه یارم دهبینم
دایکی دهیباته وه نه مساوه ژینم
به ئیشاره ی چاوان قهولئ دههستین

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

له خوشی یه‌کتری هه‌ر دووکمان مه‌ستین

له نیو داوه‌تی دا حیلکه‌ی کچۆلان

سه‌ت تۆبه‌ ده‌شکینتی له‌رزهی مه‌مکۆلان

یار هاتۆته‌ ده‌ستم یا خودا نه‌باری

شایه‌ر هه‌ر بۆم بلی تا‌کوو ئیواری

یاری منی تیدایه‌ هاتۆته‌ ده‌ستم

قه‌ت وا هه‌لناکه‌ری له‌ خوشیان مه‌ستم

*سه‌ربه‌ند

بؤچى تۆزاي

بؤچى تۆزاي گولم مه يله كهت بؤ نه ما
كى بوو گ—تۆرى دلت دلدازم

دل رهقى ناز نه ين شوخى ناز داره كه م
من له دوورى رووخت غه م بارم

بئ وه فايى به سه كوانى په يمانت
دهردى من كارى به بيمارم

جه رگى من لهت لهته وهره ده رمانى كه
به بزه ي ليوه كهت دئ چارم

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

دهردى هيجراني تو تاكوو دونيا ههيه
بووم دهوا ناكــــــــــــرى نازدارم

بو ويسالى رووخت بو دهمى وهسلق تو
هه ر غهه و زارى يه شه و گارم

داد و هاوارى من دهنكى گريانى من
كه ييه عه رشى فهلهك هاوارم

شه وهه تا روژ بو ت دهنالم *
هه ر به هه ويائى چاوى كــــــــــــالم

* سه ربه نند

شه و هه تا رۆژ...

شه و هه تا رۆژ بۆت دهنالم
هه ر به هه ويای چاوى كالم

خۆشه و يستم نوورى چاوم
من له عيشقى تۆ سووتاوم

تۆى هومىدى قهلبى زارم
بۆ ويسالت جان نسارم

تيت دهفكرم زۆر جوانى
دل به رى ئارامى گيانى

مه‌لبه‌ندی هونهریی ماملی

کام جوان وهک تو جوانه
کام فریشته لهو جیهانه

کیهه حوړی، کیهه دل‌به‌ر
کیهه نازدار، کام رهش ئه‌سمه‌ر

کیهه قومری، کیهه بولبول
کیهه خونچه، کام پهری گول

کوا وه‌کوو تو خوشه‌ویستن
جوانی تو نایه‌ته بی‌یستن

بوچی تو‌راوی گولم مه‌یله‌کته بو نه‌ما*
کئی بوو گـوړی دلت دلدارم

* سه‌ربه‌ند

به‌هار خوښه

به‌هار خوښه گول دپشکوڅ له دهشتی
کیژ دینه در عهینی خوړی به‌ه‌شتی
ده‌گه‌ل کوپان ده‌چنه گه‌پان و گه‌شتی
پولی کیژان له گولزاری کوردستان*
خوښه بچی بۆ ته‌ماشای چاومه‌ستان

به‌هار خوښه فه‌سلی گه‌شت و گه‌پانه
فه‌سلی که‌یف و ده‌ماغی دل ته‌پانه
فه‌سلی راز و نیازی دل‌به‌رانه

به‌هار خوښه فه‌سلی راز و نیازه

مه لّبه ندى هونه رى ماملّى

عاشقى فهقىر به هه سرهت چاوى بازه
فه سلى شوخى و كه يف و قام و ئاوازه

به هار خوشه سه رمای زستان نامىنى
سو زى شه مالّ كه وى به فران ده توینى
نمى باران دهشت و دهون ده روینى

به هار خوشه دینه ده رى له شارى
پۆلى كى ژان به جوانى و به له بارى
سوور و ئالن وه كوو دهنگى هه نارى

به هار خوشه گولّ ده پشكوئى به هاران
له رووباران خوشه نم نمى باران
له سهر گولان خوشه دهنگى قه تاران

* سه ربه نند

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ماملی
۱۹۶۷
۱۹۶۷

سویند

سویندم خواردبوو چی دی نه‌که‌م دل‌داری
هه‌تا ماوم دانیشم به غه‌مباری
یارم کوشتمی به دوو چاوی خوماری

خاللی گۆنه‌ی جه‌رگی کردمه نیشانه
چاو خومار و خوین شیرن و خان و مانه
سینگی یارم ده‌لئی باخچه‌ی گولانه

داوی زولفی ده‌لئی خه‌یاته‌ی خاوه
دوینیم دیوه دل‌م له سوئی نه‌ماوه
یارم جووانه ره‌ببی نه‌بی به چاوه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

له بهر نازی، له بهر خه‌نده‌ی لیوانی
له نیو گولان دوینن دیتم به جوانی
دایکی دیار بوو لیمان حالی بوو زانی

به چاو فه‌رمووی خو‌شم ده‌وی به خه‌نده
هینده جوانه کوشتوومی ئەو ده‌م قه‌نده
به لوتفی خزی دوینن کردمی شه‌رمه‌نده

چه‌نده جوان و خوین شیرنه ئەو نازداره
دلی بردم کوشتمی ئەو چاو خوماره
زۆر رووح سووک و دل رفین و له‌باره

چه‌ند سالم کیشا...

چه‌ند سالم کیشا غه‌می چاو جوانم
ئیکستاش هر شه‌یدام وئلی جیهانم
له ره‌هنی وی دا دین و ئیمانم
هه‌یف بۆ یاری یار بی به‌قا بوو*
هوت سال دلداری جه‌ور و جه‌فا بوو
یار بی خه‌تایه کاری خودا بوو

یارم چاو مه‌سته شلک و نازداره
نیوبانگی کرده عه‌نتیکه‌ی شاره
ئیمان‌ی بردووم ئه‌و چاو خوماره

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

گۆنهى وهك مانگه ئه برۆى كهوانى
كهردن بلووره لىوى قهيتانى
ويئنهى واى نيه نه ققاشى ماني

دهم به پيگه نين تووله نه مامه
پيشكيشى كردم جووتهى شه مامه
جوانى له دونيا پاش تو حرامه

ره بيبى به دوور بى له قسهى به دكاران
خوا بتپاريزئى له چاو و زاران
چهند جوانه كه دئ بهرى ئىواران

به بئ تو نازيم گوله جوانه كه م
رووحى رهوانم دهزگيرانه كه م
كه م شهرت ده رنه چى هاو پهيمانه كه م

* سه ربه نند

گيانه بۆ هاتى

گيانه بۆ هاتى بۆ دلت برىم
رووحى شيرينم بۆ وات لى كرىم

گيانه لىم لاده تو خوا لىم لاده*
يا و مره با برۆين دونيا نازاده

تاقه تم نيه تابى دلدارى
ديارىت بۆ هينام جهور و غه مبارى

دهردى دلداريم ديوه كهوت سالان
من له دهستم چوو شازى چاو كالان

مه‌لّبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

من له دلّداری گیانه بیزارم
چوونکه وهک مه‌جنوون دلّ بریندارم

دهردی دلّداری کاری مه‌جنوونه
کاری فه‌رهادی نه‌قشی بیستوونه

* سه‌ریه‌ند

قه ندىلى مامه كوئيان

قه ندىلى مامه كوئيان كوئىستانى سه رسنوره
يارم چۆته قه ندىلى كوئىر يم يارم لئ دورره
دهردى عيشق زؤر سهخته دهردىكى بئ دهرمانه
به شى عاشقان هه ر غه مه وهك مه جنوونى ديوانه
به بئ تو سه برم نايه يارم چۆته كوئىستانى
گهر دن كئل و چاو جوانه، جوانى وا له دونيا نئ
بسكى ده لئى ره شماره سينگى باخچه ي هه ناره
گهرنى ده لئى بلووره خوئين شيرن و مندالكاره
بزه ي ته لسم و به نده، گهر دئته خوار به خه نده
كولمه ي گولئ شلليتره كوشتوومى ئه و دم قه نده
چاوى مه ست و خوماره برژانگى قه له م كاره

مه لٲه ندي هونه ربي ماملٲ

هر له ياري من جوانه حالقه و دهرزيله و گواره
دهرزيله م بٲ هيناوه يارم له زولفي داوه
له چاو و زار به دوور بٲ رهبي نه بٲ به چاوه

www.mamle.net

موژدهی شنه‌ی شه‌مال

شنه‌ی شه‌مال موژده‌ی هینا بای به‌ه‌اره
زستان رۆیی قه‌ناره مه‌ستی کولزاره
دونی‌ا شاده من غه‌م‌بارم
له سه‌وی‌ی یاری چاو خوم‌بارم

قومری مه‌سته له نیو گولان ده‌چریکینی
هه‌زارده‌ستان موژده‌ی به‌ه‌اریم بو دینی
شه‌مال په‌یکه په‌یکه یاره
یار خوین شیری و مندالکاره

ره‌ببی به‌ خیر بپی به‌ه‌اری شادمانی

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

موژدهت پییه موژدهی خویشی موژدهی جوانی
یارم جـوانه خـم ره‌وینه
گهردهن کیل و چاو شه‌هینه

به‌هار چهند خویشی، دلگیری، فه‌سلی شادی
زستان روئی کیژ دینه دهر به نازادی
یار دوو دلّه قه‌ولی نادا
ده‌ترس‌م ره‌نجم به‌ با دا

عالم شاده غم به به‌ژنی من براوه
دلی بردووم یار هیشتا قه‌ولی نه‌داوه
جـهرگی بریوم به‌ نازان
کوشـتوومی شـازی چـاویازان

مه لٻه ندي هونه ربي مامل

وه ره نهى يار...

وه ره نهى يارى چاومه ست بکه ره حمى به حالم
له غه مى چاوى مه ستت شه و روژى دنالم
خودا به نه سبم کا به هومى دى ويسالم
چا جوانى خوین شیرن نه تو باخچهى گولانى
کى به دگوى کردم ره ببي لال بى زمانى

گولى من روئى ليره گوله سوورى به هاره
دهروانى بهر و سينگى وه کوو باخچهى هه ناره
وه کوو قومرى شه تاوان تهر و ناسک و له باره
به خه يالى ويسالت دلّم هه ر ئينتزاره

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

گيرۆدهى چاوى تۆ بووم گولم شوخ و له بارى
دلّت بر دم به تالان بوچى رۆبى له شارى
به يادى چاوى مه سست كارى من بوته زارى
خويىنى من حه لالت بى له پيناوى دلدارى

دلى تۆ بوچى گؤرا بو تۆ بوومه ديوانه
بوچى تۆزاي عه زيزم بو ليم ده گرى به هانه
به سيلهى چاوى جوانت دلّت كردمه نيشانه
بريا هه نه مديبايه گولم ئه و چاوه جوانه

ده داوى كهس نه كه وتم له راو كردن هه لۆ بووم
كه وتوومه داوى زولفت بازىكى سه ره به خو بووم
عيشقت ئه سيري كر دووم بى به ندى داوى تۆ بووم
رۆبى بى مالاوايى له دونيا ره نجه رۆ بووم

ئه‌ودله‌م بۆت غه‌مگينه

ئه‌و دله‌م بۆت غه‌مگينه
ئه‌لحه‌ق خوینت شیرینه
نازانم پێ مه‌فرۆشه
تۆ خودا پشتیند په‌شمینه

بێزارم له‌و حاله
مه‌قسوودم چاوی کاله
سه‌ت بریا نه‌مدیبای
جووانی گهردن هه‌لاله

کوێستانم سامره‌نده

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

نازانم بق دال مه نده
چهند روزه نه مديوه
كوشتمى نه و دم قه نده

ده سر روكه ي ناي لونه
وهك ريحانه ي به بونه
جاريك ليم ناپرسى
حالى شيراوت چونه

نازم پي مه فروشه
بونت وهك عه تری خوشه
هاتووم بق ته وافت
خوتم لي دامه پوشه

كويستانت قه لاتنه
مه شهوورى له و لاتنه
وهجاخى كوردانى
دايم دالم له لاتنه

له ميژه زور له ميژه

شيخي شه‌مزينان هاوار، غه‌وسي مال له به‌غدايه
بو خوت حاله نه‌پرسی عيلاجي دهردم نايه
وهخته شيت و شهيدا بم له سويي جاوي له يلايه
چ دهرديکه تووشي بووم دهرديکي بي دهوايه

له ميژه زور له ميژه ئه‌سیرت کردم ليږه*
زه‌کاتي چاوه‌کانت ئاوریکم ويده خيږه
که‌رنت هه‌لاله‌ي زهرده کولمه‌ت کولي شلايږه

ساداتي نه‌هري هاوار، ئه‌ولادي غه‌وسي ساني
پادشاي مه‌که و مه‌دينان چه‌ددي غه‌وسي که‌يلاني

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

وهخته شيتى كيوان بم له سويى خندهى ليوانى
ئو دله تهنگم ناسره ويئ له دوورى چاوى جوانى

هه وارچى ئو هو بانه باربان كرد بو قه لاتئ
قهولى ماچيكي پيدام به جيژنانه بمداتئ
سنگت باغى به هشتئ كولمهت ناوى حياتئ
يار له سهر چى توراوه چند روزه رووم ناداتئ

* سه ربه ند

ده‌ردم گرانه

ده‌ردم گرانه عیلاجم سه‌خته
چی ده‌گه‌ل بکه‌م له‌و شانس و به‌خته
دونیا ده‌زانی کوشته‌ی بالاتم
له‌ بیداری و خه‌و به‌ دل له‌ لاتم
فکر و ئه‌ندیشه‌م، هه‌موو خه‌یالم
هه‌ر به‌ ئومیدی رۆژی و یسالم
بریا نه‌مدیبای ئه‌و رۆژه‌ی هاتم
نه‌بوای به‌ مایه‌ی مه‌رگ و حه‌یاتم
مردن و ژینم له‌ ده‌ست تو دایه
گه‌ر لو‌تفت هه‌بێ بو من به‌قایه
گه‌ر بێ مه‌یل بی ناژیم نامینم
له‌ ریگای عیشتت هه‌لاله‌ خوینم

مه لبه ندى هونه رى ماملق

خوزگه م بهو كاتهى هاتى خه يالم
وهك مانگى چارده روت كرده مالم
هاتى نيـــــو دلم، دلى تاريكم
شهو و رۇژ له دووت ويلم خه ريكم
گا ده خه و دادىي گا ديه بيرم
ئه سيرت كر دووم بو تو ئه سيرم
پى به ندى عيشقم يه كجار بى باكى
له دوات ده كي شيم دهردى غه مناكي
به خه ونيش رازيم جار يك بييه لام
بو ليم تو راوى ئه ي شيرن كه لام
خو ينم هه لالت گهر گونا هكارم
له هي جري دووريت يه كجار بيمارم

به هار زور خوښه

به هار زور خوښه فاسلى گولانه
مايهى خوش زهوقى نه هلى دلانه
سه رماوسول د پروا زستان نامي
شه مال دى موژدهى به هارى دينى
كوستان ده غملىن وهك باغى به ههشت
كهسك و سوور دهچى شاخ و دهر و دهشت
جو بار ده بزوى خو پردهى ناوه لدير
له شاخان تووردهى شمشال و بلويز
هه لپه ركى ده كهن كيژ و كور و كال
جه حيل و كابر، كه م عومر و مندا
ره شبه لهك ده گرن له باسكه وباسك
شيران ونه رم و نول چكوله و ناسك

مه لٻه ندي هونه ربي ماملئ

مه مک وهک فينجان گهر دن وهک بلوور
کولمه يان وهک سيو ساف و سپي و سوور
ناسک و نازدارن چاو مهستن جوانن
دم به پيکه نين ئه برو کـــــــــــــــــه وانن

www.mamle.net

يار چوه هه‌واري

يار چوه هه‌واري بي مالاوايي
يه‌كجار زور سه‌خته دهردي جودايي
هر چاوه‌ريتم ياري چاو جوانم
له سوپت عه‌بدالم ويلى كيوانم
دلم له لاته به روز و به شهو
له بيداري دا له غورپابي خه
ناچي له بي‌رم ناچي له يادم
به باست مه‌ستم به يادت شادم
جه‌رگت بريوم به عيشقى پاك
به شيرنى قسه و نه‌خلاقى چاكت
يا خودا بيته‌وه زوو له هه‌واري

مه لبه ندى هونه رى مامل

جووتهى ليمؤيان بينى به ديارى
تيرتير بيمزم نيوان مامكانت
تير ماچيان بكم دوو چاوى جوانت

www.mamle.net

دل به رى شيرن كه لام

دل به رى شيرن كه لام
ئەى ناسكى تووله نه مام
چۆن فەرامۆشت دەكەم
بى تو به هەشت لىم بى حەرام
يارى من رەش ئەسمەرە*
جوانه نه جيبه، دل به رە
سسينگى باغى جه ننه ته
كولمەى گولى نيلووفەرە

دەردى دووريت زەحمە ته
لىم دوورى جەرگم لەت لەتە

مه لبه ندى هونه رىي ماملئ

شپىتى چاوى مه سستى تۆم
كوشتوومى ئەو خال و خه ته

باسه فسايه يارى من
خوئين شيرنه نازدارى من
قه وله دهرمانى بكا
دهردى دلى بيمارى من

قه وله بيته ماله كه م
ئەو دل به ره چا و كاله كه م
روح مى هاتۆته دلى
خوئين شيرنى ليو ئاله كه م

سینگى وهك به فرى سه ران
لیم زیزه شازی دل به ران
بوئى زولفى يارى من
زۆرخۆشه چه شنى زه عفه ران

* سه ربه ند

عاشق به کو‌یستانم

دیسان عاشق به کو‌یستانم
عاشق به دیمه‌نی جوانم
عاشق به پۆلی گولانم

خۆش‌مه‌ ده‌ویی گولی سوورم
له‌ دووریت مات و ره‌نجوورم
سه‌رده‌می‌که‌ له‌ تو‌ دوورم

یاری من رووح سووکه‌ جوانه
که‌رنی هه‌لاله‌ی کو‌یستانه

مه لّبه ندى هونه رى ماملّ

كولمهى وهك سىوى لوبنانه

كوشتمى چاهى زهنه خدانى

شىتى كردم چاوى جوانى

دیمه نى خه ندهى لیوانى

نه مام بۆ یارى چاوجوانم

شىت و شهیدام پریشانم

خزمینه چ بکه م نازانم

یاری من بو منی به جی هیشت

یاری من بو منی به جی هیشت دهر دو غم
چاو که ژال هیجرانی تو چون چاره که م
عیشقی پاکم زیاد دهکا ههردم به دم

چاکه پهروانه دهزانی حالی من
چی دهوی دنگ و نهوای شمشالی من
لیم نهبانه یاره که ی چاو کالی من

ئاخری کارم که سووتانه و نهمان
ئهوه‌ل و ئاخر غمه و داد و فغان
مردنم هیچ، بوومه رسوایی جیهان

مه لبه ندى هونهرى ماملئ

عهينى فهرهاد تيشه خوړم عاقيبته
پيم دهمينئ شين و گريان و خهفته
چاوى پر ئه سرين و ژانى جهرگى لهت

قهلبى بريانه نه تيجهى عاشقى
چاو كه زال بقوا به قين و دلرهقى
من وهفادارم به لام تو ناحقى

رهنجى جهوت سالهم به با چوو بئ بهها
تيرى عيشقت كوشتمى كارم كرا
تازه تا روژى ئه بهد نابم رهها

رهببى باعيس جهرگى لهت لهت كا خودا
هر وهكوو ئه من و نه توئى ليك كرد چودا
هر جهفا كيئش بئ و خودا فه تحى نهدا

گولى سوورم

گولى سوورم بؤ ژاكاوى
له بهر بئى ئاوى شه مزاوى
گولالهى كوئىستانى قه ندىل
خوين شيرين و جوان و نه شمیل
بؤ بئى كه يفى بؤم بهيان كه
دلم رزگار له غه مان كه
من كوئىستانم سه رم بهرزه
داوئىنم خاوتىن و ته رزه
مه كانى باز و پهلكوورم
جئى و مه كانى گولى سوورم
مه كانى كيژ و دلدارم

مه‌لٚندي هونه‌ريي ماملئ

جئي رجب بازي و ته‌قله و سوارم
جئگه‌ي به‌زم و شادي و مه‌ستيم
جئگه‌ي نازادي و سه‌ربه‌ستيم
جئگه‌ي هه‌لاله و گيا خاوم
جئي خاسه‌كه و جئگه‌ي راوم
جئي نواله به‌فر و كانياوم
كه‌س نايه بي هه‌مدهم ماوم
جئي هه‌لٚ و په‌لكوور و بازم
جئي خاسه‌سي و سٚونه و قازم
جئي لاوك و به‌يت و ناوازم
به سه‌ربه‌رزي خٚم ده‌نازم
سه‌ربه‌رزم داوئينم پاكه
هه‌لاله نوتفه‌ي ئه و خاكه
نه‌ترس و نازا و بي باكه
چاك خولقاوه و رٚله‌ي چاكه

موژدهى به هار...

موژدهى به هار يو لى بى، ئه وړو ئه وه هات به هار
به هار يكي خه مره وړين خال خال بوون به نرى كو سار
گيا سه رى پيوه ناوه به له نكي زه ده بارى
بوړ و مه ندوك و بيزا وه ده رك هوت له خارى
كانياو توقين له شاخان، كيژان ده چنه گيلاخان
له بهر روژ و چينكاوان، سووره پنگ و قازياخان
ده چن گولى ميلاقه و سويسن و وهنه وشه و شلليتر
ئو كيژه چاو مه ستانه داوهت ده گرن به بلويز
باللورهى كيژى چاوجوان باره بارى نيو بهر خان
جوانترين مؤسيقايه، لاوك و بلويز و حهيران

گه‌زیزه‌هات

گه‌زیزه‌هات په‌یکی به‌هار
دل‌شاد بوون دل‌بهر و دل‌دار
خاکی جوانم وینه‌ی به‌ه‌شت
به‌هار هات غه‌ملی دهر و ده‌شت
جوانی گول‌زاری کوردستان
بی وینه‌یه له رووی جیهان
ته‌ماشای جوانی ئاوه‌لدیر
سه‌فا و خووشی ده‌نگی بلویر
گول‌ده‌پشکون کاتی به‌یان
وهک زهرده‌خنه‌دی کیژی جوان
دیمه‌نی گول‌زاری کوردستان

مه‌لٚبهندي هونهری ماملی

تریقه و نازی چاومه‌ستان
قه‌لٚبه‌زه‌ی ئاوی ئاوه‌لٚدیر
بۆنی بیژان، جوانی شلییر
خرمه‌ی پاوانه‌ی کچولان
دیمه‌نی له‌رزه‌ی مه‌مکولان
چاوه‌ برکینه‌ی کیژ و لاو
قه‌راران داده‌نین به‌ چاو
دهنگی بولبول و قه‌ناران
پرشکه‌ی بۆن خووشی باران
جوانی کیژوله‌ی ره‌شمالان
ئاوه‌نگی خرمه‌ی خرخالان
سه‌ت جار تۆبه‌ت پی ده‌شکینی
وه‌ختی به‌هار خۆی ده‌نوینی

ره‌ببی به‌خپیری به‌هار*
به‌هار خووشه‌ له‌ دلان
به‌هاره‌ فه‌سلی گولان

*سه‌ربه‌ند

ئه وړو به هاره

ئه وړو به هاره كوستان غه ملى وه
ئه و سال دوو ساله يارم نه دي وه
يارى چا و جوانم له گه ل كچولان
چوونه ريواسان له شيو و دولان
بريا له گه ل بام، له گه ل ناوالان
له گه ل كيژولان، له گه ل مندانان
ره بى كوردستان هر با سه فا بى
هر خه مره وىنى جه ور و جه فا بى
له شيو و دولت گوهند بگيرى
يان له هاو پرى يان له بهر بى رى

مه لّبه ندى هونه ریی ماملی

خه ندهی لیوه کهی خه یالی بردووم
لار و له نجه کهی دیوانه ی کردووم
یاری عازیزم له کهوی و نوالان
ره پیی یهک ده نین له گهل ئاوالان
چهندهم پی خوشه و چهندهم پی جوانه
دیمه نی وا جوان له کوئی جیهانه
کور و کالی دی، کیژۆله ی چاوجوان
له نیو کچان دا هه مین و ئامان
داوه تیان گرتوه که یف و قوماره
ره پیی یهک ده نین له و نیو گولزاره
کورینه با بچین یاری چاوجوانم
له داوه تی دا دین و ئییم نام
به شکم تیک نه چتی ئه و به زم و باوه
تا ده چمه کنیان ده م که می ماوه
ده می ئی واران به زم به تاله
له دووی یاری خۆم دونیام پی تاله
من لیتره ده بم سه ره پیی یارمه
ریی گه رانه وه ی یاری جوانمه
به شقه م بیبینم جاریک بیدوینم
با ده رمان بکری جه رگی پر خوینم

نامه

نامه نوسيوه دلم پر خوئنه
به شقى ئيمان دلم مه شكينه
قه ولت پئ داوم كوله مهت وا بيته
به ناز كوشتوومى ئه و چاوشه هينه

چهنده رهنج كيشا له دواى چاوجوانئ
قه ولى پئ دابووم بيته سهر كانئ
قه ولى زور دابوو دايكى نه زانئ
به رى به يانى هاته هه يوانئ

وهختيك كه ديتم، كه ميگ گريابوو

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

جهرگى داغ كردم دايكى لتي دابوو
يارى چاوجوانم كه يفي نه مابوو
هر دهردى دل بوو تا رۆژ ئاوا بوو

له بوئى زولفى عهتر دهبارى
بسكى لوول دابوون وهكوو ره شماری
رازان دبوويه وه باخچهى ههنارى
يار چۆوه مالى، مام به غه مبارى

كووكوى غه مانم كيوى بيستوونه
كارم گريانه و چاوم پر خوونه
دهردم هاوسهنگى دهردى مه جنوونه
وهك سه رنوشتى مه م و خاتوونه

شيت و شهيدا بووم كارم گريانه
بوته خه رمانم غه مى زه مانه
چون گرفتار بووم به و چاوم جوانه
خه تاي كهس ناگرم كاري به زندانه

بۆچ نامدوئىنّى

ئەرى چەندەم حەول دا ئەودەمەي هەردووک مندال بووين
ئەرى لە كووچەي خۆمان، گيانەكەم هەردووک ئاوال بووين
يار ليم زيزە خۆشەويستى من تۆراوه *
بۆچ نامدوئىنّى مەيلى جارانى نەماوه

ئەرى هەر كالتە و گەپ بوو گيانەكەم شۆخى و دەست بازى
يارم ئەسيري كردم ئەي هاوار بە چاوى بازى

ئەرى لە دلّم كارى بوو، ئەي هاوار تيري موژگانى
يارم ئەسيري كردم ئەي هاوار بە چاوى جوانى

مه لښه ندي هونه ريي ماملی

نهری نهوسال جهوت ساله گیانه کهم مهجنون ناسایی
نهری له عیشقی یاری نهی هاوار بوومه سهودایی

نهری دهردم کاریه، نهی هاوار کارم کراوه
له بهر غه می چاو جوانی نهی هاوار هوشم نهماوه

نهری یا خودا دوژمنان، نهی هاوار به حالی من بن
نهری نهو دهردهی له منه نهی هاوار بهشی دوژمن بن

نهری شیت وشهیدا بووم نهی هاوار حالم کوراوه
نهری له دووری یاری نهی هاوار جهرکم براوه

* سهربهند

نه خوار دنم

نه خوار دنم خوار دنه ، نه خوم خوه

قهولى پيداوم برؤين پيکه وه

وهره نازدار به شقى ئيمانن *

وهفادار به عهد و پهيمانن

قهولت پيداوم هر بق من بن دوو چاوى جوانن

تيرتير با بمژم نهو دوو خالهى نيوان مهمكانن

قهرارمان مانگى خاكه ليوه بوو

قهستم دوو ماچى نهو دوو ليوه بوو

قهولى پيدا بووم وهختى ئيوه وار

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

تير هه ليم مژم نهو دوو هه ناره

ئيشاره ي كوردم به قامكى ده ستي
دوو ماچم داتى له چاوى مه ستي

به چاو پيى كورتم ده ستي بوليدام
سويى ندى بوخواردم قهولى پيدام

دوو ماچم له كورلمه ي سوورى
له گهرنى سويى هه ر وهك بلوورى

بوئى بهر گهرنى عه ترى بيژانه
به ناز كوشتوومى نهو بى ئيمانه

يارم به دقه وله به قاي پيناكهم
ده مرم نه يبينم بى وي هه لئاكهم

سه ت قهولى داوه يار بى به قايه
قهولى چاو جوانم قه ت وهدى نايه

* سه ربه ند

با بچينه هؤبان

با بچينه هؤبان هؤبه بئنگوينئ
جئ راوگهئ مهئى و جئى خانووزينئ
كوئرى مهيدانئ و سهئرى نهستهرئ
شلليئر سوور دهچئ ههئر وهك مهخمهئ
كولى ميلاقه و شهشپهئ و بيژان
بوئيان تيگهئل بوو مهئدوئكى كوئستان
كوئوئوئكى بيژا توئمار به توئمار
بوئ عهئترى دهروا وهك بهروئكى يار
چاو چوانم چاو بازى چاو مهست
دين و ئيممانم بوئ توئ چوون له دهست
ههوارى ميئرئ قيبهئى دئداران

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

جئ هؤبهى جـــــوان و ناز و نازداران
يارى نازدارم گـــــهر مـــــهر ده دوشئ
چاوى خـــــومارى به ناز ده فـــــرؤشئ
له بهردى بئـــــرى و كـــــانئ چؤرچؤرئ
ســـــهتى وهك لاس و خـــــه زاله شـــــؤرئ
پهروه ردهت كـــــردن خـــــه ج و ســـــيامه ندى
لاس و خـــــه زال و خـــــاتوونى دم قـــــه ندى
يا خـــــورا ئاوا بئـــــ قـــــهت نه بئـــــ نه وئ
قـــــهت ناگـــــاته تو ده ســـــتى نه ته وئ

دهبا بچين....

دهبا بچين بؤ كوئستانان
مه ردار چوونه كوئستانئ
له سپيريتزى خه يلانان
له جئ هؤبهئ ئاسكانئ
خؤشه يارى چاوجوانم
جارجار دپته سهركانئ

بؤ خؤئى قهولى پيدابوم*
له بهر گؤرى قهلاتئ
به خيبرى چاوى جوانئ
نازدار دوو ماچم داتئ

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

برينم سساريتژ دهبن
چاوجوان خيڙى دهگاتئ

وه دواى قهولى يار كه وتووم
بوومه مه جنوونى شهيدا
جارچار مهست وجهيرانم
سه رگه شتيم لهو حاله دا
ئهو قهولئى يار پيى داوم
داخوا يار كهنگئ دهيدا

نوئيز و رڙووم به تاله
عهقل و هوشم فه وتاوه
له سه ر هيچ و خوراىي
چاوجوان دلئى گوراوه
به بيى تاوان بيى مهيله
بووى جهرگم سووتاوه

وه دواى ئهو قهولئى كه وتووم
به شكهم بيى باته سه رئ
خودا به نه سيبم كا
ئهو دوو چاوى دل به رئ

مه لبه ندى هونه ریی ماملی

ماچی ئاوی که وسه ره
حه یاتی جاودانه
ره بیی نازدار بمداتی
دوو ماچی نه و چاوانه
دوو تایی بسکی بق ناردم
به عینوانی نیشسانه

قسه راره ئاش بینه وه
توزیک دلی گسور ابوو
به قسه و باسی به دکاران
یارم مه یلی نه مابوو
خودا روحمی پی کردم
وه خوی گرتمه وه چا بوو

* سه ربه ند

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

خۆزگه‌م...

خۆزگه‌م به‌و دهمه‌ی یاره‌ات
چۆن دلی برده‌م غاره‌تی کردم من له سویتی مردم یاری چاومه‌ست
دوو ماچی کردم خه‌لات
چۆن دلی برده‌م غاره‌تی کردم من له سویتی مردم یاری چاومه‌ست

سویتندی خوارد به‌قورعانی
دل به‌کەس نادا ئەسله‌ به‌گزاده‌ دل به‌وه‌ی شاده‌ یاری چاومه‌ست
دل‌م دا به‌چاو جوانی
دل به‌کەس نادا ئەسله‌ به‌گزاده‌ دل به‌وه‌ی شاده‌ یاری چاومه‌ست

عه‌هد و په‌یمان ناشکینم
عه‌هد و په‌یمان قه‌ولی مه‌ردانه‌ تا دهمی گیانه‌ یاری چاومه‌ست

مه‌لبندي هونه‌ري ماملی

تا له دونيا بمینم

عه‌هد و په‌یمان قه‌ولی مه‌ردانه تا ده‌می گیانه یاری چاومه‌ست

چاو جوان قه‌ولی پیداووم

یار وه‌فاداره دوور له به‌دکاره شوخ و نازداره یاری چاومه‌ست

شیت بووم له سوئی نه‌ماوم

یار وه‌فاداره دوور له به‌دکاره شوخ و نازداره یاری چاومه‌ست

سه‌رتویی چاوخوماران

قه‌ولی پیداووم هیزی ه‌ناوم له سوئی نه‌ماوم یاری چاو مه‌ست

دوور بی له قسه‌ی به‌دکاران

قه‌ولی پیداووم هیزی ه‌ناوم له سوئی نه‌ماوم یاری چاو مه‌ست

پیی شاد بم له و دونیایه

تا‌قه ئاواتم شیت و شه‌یداتم هر به ته‌ماتم یاری چاومه‌ست

به دوو چاوی له‌یلایه

تا‌قه ئاواتم شیت و شه‌یداتم هر به ته‌ماتم یاری چاومه‌ست

یارم خوین شیرن و جوانه

کاری یه‌زدانه یار که وا جوانه بوومه دیتوانه یاری چاومه‌ست

دل‌بندم به و چاوانه

یار که وا جوانه کاری یه‌زدانه بوومه دیتوانه یاری چاومه‌ست

عیشق

عیشق دهردی بی دهرمانه
ریبازی مان و نه مانه
کویر بم بق عاشقی بی چاره
دایم چاو پر له گریانه

بهشی عاشق دهرد و غه مه
گریان و شین و ماته مه
هه رکهس گیروده ی عیشق بی
هه وهل و ئاخری هه ز غه مه

حالی عاشق جوور به جووره

مه لٻه ندي هونه ربي ماملئ

گا ده گري مات و رهنجووره
گا پادشاي هموو دونيايه
گا هر وهك شه مي بي نووره

گا پادشاي هموو زمينه
يا وهك مه جنووني غه مگينه
گا سهر مه ستي عيشقي ياره
گا سهر گهرمي پيگه نينه

جاري خوشحال و سهر خوشه
جار جار غه مگين و خاموشه
گا دلشاد و سهری حاله
گا وهك سه ودایي بي هوشه

عومري عاشق نيش و نوشه
گا سهر خوشه گا خاموشه
گا وهك دهر ویشي بي جيپه
گا ليقه وماو و ره شپوشه

گا پادشاي هموو جهانه
گا وهك دهر يا خروشانه
گا وهك گومي مهند و قووله

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

گا بولبولى غه زهل خوانه

گا فرميسكى دينه خواري
ههروهك تاوى ده بارانى
كولمه ي برينى فرميسكن
ده گهل هانيسكى گريانى

عيشق قودرته تى خودايه
بى دهرمانه و چاره ي نايه
دهردى من دهردى مه جنونه
برينى من بى دهرايه

گا ده گرى وهك تاوى باران
ئهستو كه چه وهك هه ژاران
گا به خهنده و پي كه نينه
جوانه وهك گولى به هاران

گا وهك گولزاري كوستانه
كولكه زيرينه ي به يانه
عهقل بهر و دل رفينه
بو جوانى وهك بووكى جوانه

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

ئەمنىش مەجنوونى كەزائىم
گىرۆدەى بسكى لىو ئالىم
دەردى من دەردى فەرهاده
تاكوو مردن هەر دەنالىم

www.mamle.net

شیتی چاو جوان

شیتی چاو جوانیم، نه‌سیری کردووم
عه‌قلی نه‌یه‌شتووم، ئی‌مانی بردووم
قه‌ولی پیداوم به‌قه‌ولی مه‌ردان
عه‌قلی نه‌یه‌شتم، کردمی سه‌رگه‌ردان
قه‌رارمان مانگی خاکه‌لی‌وه‌یه
مه‌قسوودم مزتنی نه‌و دوو لی‌وه‌یه
ئیشاره‌ی کردم به‌چاوی جوانی
تیرتیر بیمزم نیوان مه‌مکانی
قه‌ولی پیداوم نوپزی ئی‌واری
بو‌من به‌ه‌ه‌شته دیداری یاری
ئیشاره‌ی کردم به‌قامکی ده‌ستی
دوو ماچم داتی له‌چاوی مه‌ستی

مهلبه ندى هونه ریی ماملی

یارم هاته دهر بهری بهیانه
ئاخری شیت دهم بۆ دوو چاوانه
یارم به دقه وله به قای پیناکهم
دهمرم نه یببینم بی وی هه لئاکهم

www.mamle.net

یاری من نازداره

یاری من نازداره، مه‌شه‌ه‌وره له‌و شاره
گه‌رنی بلوره له‌ نیو کیژۆلان دیاره
کوشتمی نامدوینتی قه‌ولی پیدام دوینتی
وه‌لامی بۆ ناردووم ده‌سرۆکه‌م بۆ دینتی
قه‌ولیکی پیدام نووری هه‌ردووک چاوم
له‌ فکری ئه‌و قه‌وله‌ی غه‌م سه‌ری لی داوم
یارم بی به‌قه‌ایه قه‌ولی وه‌دی نایه
به‌د قه‌ولی بۆ جوانه‌ی حه‌یفه له‌و دونیایه
من قه‌دری ده‌زانم ئی یاری چاو جوانم
له‌ ره‌هنی وی دایه شه‌شدانگی ئیمانم
قه‌ولی به‌ من داوه قه‌رارمان داناوه

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

بهرموورى ليرانه خويئنى ئه و دوو چاوه
يارم مندا لكاره زؤر ناسك و نازداره
دهرؤن بؤ هه وارى به و بانگى ئىـواره
دوور بؤته وه يارم غه مگين و بيمارم
به دووى چاوجوانئى دا ده بئى بچم ناچارم
هومئيد هه ر خودايه به كهس چاره ي نايه
مه گه ر بيناي چاوان له دهست خؤى دايه

چاوي به گريان

رهنگ زهردى و چاوي به گريان
دلئ غه‌مگين جه‌رگي بريان
گوپره‌ي شه‌مال هاشه‌ي زريان
خه‌به‌ر به‌رن بؤ موکريان
رهش پؤشم تا دونيا ماوه*
يار رؤيي نه‌يکرد مالاوا

مانگ و ئه‌ستيره‌ي عاسمانئ
له سه‌ر يارم بگرن سانئ
بولبول و بازي كوئستانئ
خه‌به‌ر به‌رن بؤ چاوجوانئ

مه لَبه ندى هونه ریی ماملی

چه پکە ی گول بۆنی هه لالان
نه غمه ی عاشق بۆنی خالان
خه بهر بهرن بۆ چاو کالان
سههت له عنهت بی له ده لالان

شه پۆلی ئاوی ده ریا یه
فرمی سکی چاوی له یلایه
دهنگی بلوێر سه قۆزی نایه
بۆم لیده ن هه ر به و هه وایه

دهنگی دهف یا هووی ده روێشان
سوجه و شه ونوێژی دل ریشان
گریه و زاری و ئاخ هه لکیشان
من دیتم ده ردی رووح کیشان

خه بهری هات ئه و چاو جوانه
سه ینگی من بۆ تۆ پاوانه
به هه شت بی تۆ بۆم زیندانه
دیمه ده ر له و به ندیخانه

* سه ره بند

ماملئ
ع ر ل ل ل ل
ماملئ

گولئ ناکامل

ئئئ گولئ ناکامل ئئئ تاقه يارم
دهردئ عيشقم کاريه شيت و هه ژارم
بئ و هفا تا کهئ جه فا دل بئ قهرارم
دوورئ يارئ زحمه ته دهردئ گرانه*
به بئ خالئ رووخت مالم ويرانه

شهر به تي عيشق و جه فا لايق به خوومه
پيت چيه ئه و ناگرهئ پئي رهنجه روومه
چاوهروان و بئ قهرارئ چاوي توومه

عاشقئ مایهئ خه مه دهردئ گرانه

مه لٲه ندي هونه ريي ماملئ

يار به بي تاواني پيم ده گري به هانه
ياري من تا قانديه نهو غونچه جوانه

خوين له چاوم ديتته خوار ليم زيزه جوانئ
ياري من دهردي دللي زارم دمزانئ
بي وه فايي بو گولم شهرتي به قانئ

بي قه رارم من له سويي روخساري يارم
مات و بي كه يف و په شيو و ليويه بارم
هر به هويي اي وه سله تي چاوي خومارم

* سه ربه ند

حالی مه جنوون

یه کئی کوتی به مه جنوون چلۆنه وه زع و حالت
که وێردی خاس و عامه موحیبت و که مالت
کوتی بلئی به له یلا ئه سیری تۆیه مه جنوون
ههزار کتیبی نووسی به ئه شکی چاوی پر خوون
کوتی ئه سیری زولفم عیشق مه قامی به رزه
له مه کته بی عیشق دا سه رت فدا که فه رزه
کوتی چه یف سه رم نیه فیدایی عیشقی تۆ بی
ئه وه ی همه له دونیا هه مووی نیساری تۆ بی
کوتی بلئی به مه جنوون نه ماوه رووح و گیانم
هه مووی فیدایی تۆ بی هه ناسه که ی زیانم
له عیشقی وی نه ماوم ئه سیری به ند و داوم

مه‌لبندي هونه‌ريي ماملن

به يادي چاري مه‌ستي په‌شي‌و و دل سووتاوم
به مه‌يلي وي له جوژشم به مه‌يلي وي خه‌موژشم
به مه‌يلي وي به كه‌يفم به مه‌يلي وي ده‌بوژشم

www.mamle.net

هاله ناملی
۱۹۵۰

سویندم به لیوی ئالت

سویندم به لیوی ئالت
به گوڤشهی چاوی کالت
به بی تاوان مه مکووژه
گرفتارم به خالت

مه مکوولهی جوان و تونده
ئهو تیرت توله من ده
له نیو کیژی ئه و شاره
چاو جوانی من په سنده

بۆ خۆم دوورم نایگه می

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

کەس نییه ولامی دەمی
سەبر و هۆشی لێبەریوم
کەوتوو مە بەحری غەمی

دوو برۆی ره‌شی هیلالی
کەوتوو نه ژیر په‌رچه‌می
سووچی چارشیوت لاده
روژ بێته‌ ده‌ر له‌ ته‌می

نه بیهۆشم نه مه‌ستم
گیرۆده‌ی چاوی مه‌ستم
عاشقی چاوی جوانی تو‌م
شیت بووم به‌ خو‌م ناوه‌ستم

دوگمه‌ی به‌رۆکی ترازاند
مه‌مکو‌له‌که‌ی که‌وته‌ ده‌ستم
لێوی هی‌نا بی‌مژم
له‌ جیاتی مژتن، که‌ستم

دوئىنى يارم دى

دوئىنى يارم دى كه ميگ گريابوو
جه رگى داغ كردم دايكى لىي دابوو
مه گرى گولكه كم لئل ده بئ چاوت
رووحم به فيداى نه گريجه ي خاوت
نامهم بؤ نووسى دلم پر خويته
به شقى ئيمانن رووى خوت وا بيته
بؤ خوت سوئندت خوارد قه وله كهت كوانئ
بئ وه فا دهرچووى گولكه كم جوانئ
چارهت نووسراوه له عهرشى عهزيم
قورعانمان بهينه كه لامى قه ديم
يار قه ولى داوه بيته هه سارى
له بؤنى زولفى عهتر ده بارئ

مه لبه ندى هونه رى مامل

قهرار دابندين قهرارى مهردان
بهينى مه نهكا قسهى نامهردان
دهست ليك بهرنا دهين هه تاكوو ماوين
به تينى عيشقى يه كتر سووتاوين

www.mamle.net

دلّى به خوئىن

خالى ئه برۆكتهت جه رگى بريوم
رووحى شيرينم رهنگت نه ديوم
ئامان ئامان ئامان روجمّ كه به خالم*
گولى روو به خالم بو تو نه ماوم

جه ورى دلدارى دهردى گرانه
رهنگى پهريوم زهردى خه زانه

ئهى گولى سوورم تا كهى بنالم
دل بريندارى چاوى كه زالم

مه لبه ندى هونه ریی ماملی

من له عیشقی تو دایم دمخوینم
ئهی گولی سوورم بو نایه شوینم

من له هیجری تو جه رگم براوه
دلیم کی رو دهی زولفی داوداوه

ئهی گولی سوورم بو تو غه مبارم
کهنگی دیتسه دهر یاری نازدارم

* سه ربه ند

دهنگى چاوبازان

دهنگى چاوبازان نايه حيلكه ي نازداران
دهنگى قورينگان نايه له دم روبران
دهنگى هو مه شكيم نايه له بهر هه يوانئ
سه داي لاو كوئان نايه دهنگى سه يرانئ

هه ور تيك داوئين عاسمان شين ده گيرئ
قاسيد هات له لاي يارم ره بيبى به خيرئ
خه بهر بهرن بو مالى دهر روكان رهش كه ن
جه حيلان ره شپوش بن كوئئئ له بهر كه ن

مه لبه ندى هونه رى ماملئ

كويتستان سهريان به ته مه دونيا غه مباره
سوار گه يشته قه لايه يار برينداره
هاوار هه ستا بو قه لايه لووزه وى سواران
گه يشته سه ر قه لايه سه فى دلداران

به هار هات روى سه رمای زستانئ
به ر روى به ردان به فرى كويتستانئ
ئه وه خال به لهك كه وته مه يدانئ
قه رارمان دانا ده گه ل چا وچوانئ

بو خاكه ليوه ي قه ولى پيداوم
تا دهنگئ نه كه م هه وت سويندى داوم
بو خووشى خواردى هيزى هه ناوم
بو يه ده روانم هه ر چا وه چاوم

ئه وه نيزيك بوو مانگى بانه مه ر
كانياو تو قيون وهك ناوى كه وسه ر
ره شممال بزوتن يارم هاته دهر
ده گه ل هه مين و ئامان و ئه سمه ر

قه ول و قه رارمان سه رى بيتنگوينه
سه رى ئه سته رى قولله ي به فرينه

مه لېه ندى هونهرى ماملې

جې ژوانگه ي كؤنى شه م و شه مزينه
جېي گول چينين و رازى ئه وينه

ره شمال ه لېان دا له بهر مهيدانى
قه رارمان دانا ده گه ل چاوجوانى
له نيو شلليرى كانى ئه سپانى
جې ژوانى كؤنه و كهس پى نازانى

پؤلى كچؤلان نه شمىل و همين
فات و گول و شه م، ئامان و نه سرين
زيرن و كسابان و خه جيلى و ئامين
كورپان له گه ل نيه به بى سهر چؤپين

نازى بانگ ده كا له بهر قه لاتى
ئاوازي نه رمه و دهنگى نامگاتى
قه ولى پيدابووم له بهر ده تاتى
له نيو مه ندؤكان دوو ماچم داتى

يارى چاوجوانم چؤته ريواسان
بؤ هه لپه رين و بؤ قسه و باسان
دهبا هه لكې شم ناخ و هه ناسان
بؤ كؤى ليمؤيان له بن كراسان

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

جاريكم مژتبا ئه و دوو ليوانه
تير بوئم كر دبا ئه و نيو مه مكانه
يار ده چي تته دهر بهرى به يانه
دونيام پي چ نيه ناخي نه مانه

www.mamle.net

ئهى له بهر نازت

ئهى له بهر نازت كه بؤ راو هاته سسيلاهى چاوى من
ئهى له بهر جه زبهى مژؤلت بوونه بهند و داوى من
بسكى لوولت بوونه داوى ئهو دلهى فـهوتـاوى من
حه سره تى تؤ بؤته مايهى قه تره خوئى چاوى من
دلّبه رم، بئى روحمه كه م جارئكى نه تبرد نارى من

بولبولى شهيدا كه دايم كار و پيشهى ماته مه
شه م كه رؤده رؤئى به تينى ئاگرى خوئى كه م كه مه
رئى و رهسمى عاشقى بواريكى پر پئچ و خسه مه
دهردى عيشق و عاشقى بازئكى زؤر پر ههسته مه
تا مه قامى وهسلئى رووى دلّبه ر هه مووى دهرد و غه مه

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

سهه هه زار عاشق له ريبى دل بهر له گيانى برده وه
سهه هه زار ان كه س له ده ريبى عيشقى حق فانى بوه
سهه هه زار مه جنوون و فارهه له و خه تهى دا مردوه
سهه هه زار عاشق له ده رگاي عيشقى حق دا كه وتوه
تا په كيك گوى عيشقى له و مه يدانه دا ده ر كرده

هه ر كه سپك هه ر عاشق ك سهر دانه نى بوه سلى يار
سهر نه بى لايق نيه بى عيشقى زاتى كردگار
عه ينى نيسماعيل سهرت حازر كه بى قوربانى يار
تا فه نا فى الله نه بى ته سليم نه بى بى ئيختيار
حرف و ريش و په شم و مه نديل و عه با نايه به كار

هه ر كه سى فانى بوو عومرى جاودانى كه و ته ده ست
گوى له مه يدان برده ده ر له و فاسله ي دونيا ي په ست
به و شروشالاتى نيو دونيا يه پشتى پى نه به ست
با له جوبارى به هه شتى تير بى مه خمور و مه ست
هاوده مى نه هلى به هه شتى خوايه تا روژى نه له ست

ئه وىن

چۆن گرفتار بووم به عيشقى يارى شوخ و نازهنين
چۆنى ئهنگا وتم له قهلب و جهركى كردم سه د برين
دهردى بى دهرمانه چارهى ناكري عيشق و ئه وىن
هر كه سيك گيرۆده بى ئوخهى به دل نالى له زين
ئاخرىش دهتباته مه قسه د عيشقى پاك و راستين

ئاشقى دهرديكى بى دهرمانه دهركى ئه سته مه
ئه و كه سهى دهرچى له كوورهى نازمايش زۆر كه مه
خوين به هاى ئه و كه وه ره، رووح و سه رى پى لازمه
دل به رم رووحى ره وانم بارته قاي ئيمانمه
لوتفى بۆ من زينمه، كه م لووتف يى هوى فه وتانمه

مه لّبه ندى هونه ريبى ماملّى

تا قيامت رايبتهى يار باعيسى ژينى منه
خه نده كهى يارم دهوا و دهرمانى تهسكىنى منه
ديتنى وهجد و سروروى قهلبى غه مگينى منه
عيشقى وى مهقسوودى كۆن و دهردى ديريى منه
باعيسى فرميسك و تين و تاو و نالينى منه

كئ ههيه دهردم دهوا كا غه يري زاتى كردگار
هر نهوه دهردم دهرانئ حالى ئهمنى ليو به بار
هر له دهست خؤى دا دهوا و دهرمانى دهردى بئ ژمار
هر به خؤى دهكرتته وه ئالؤزى داوى ناله بار
دهردى دونياى بئ بهقا و پرجه سرهت و ناپايه دار

عيشقى راستى زهمهته مه نسور دهبئ بيباته سر
يا وهكوو مهجنوونى سه رگهردان و رسوا و دهر به دهر
يا وهك ئيسماعيل فيداى ئامانجى خؤى كرد گيان و سر
يا وهكوو يوسف له ئيو چالؤى كهنعان هاته دهر
يا وهكوو ئهيووب چلؤن عهد و وهفائى خؤى برده سر

ئاشقى گالتنه نيه هاشم گران و زهمهته
خؤشى تيدا نيه تهواوى ئاخ و ئؤف و هه سرهته
چاوى پر فرميسكه هر گريانه جهركى لهت لهته

مه لٲه ندي هونه ربي ماملق

نزمایشگای نه وینه، نیمتحنانی تاقه ته
خواردنی مهردانه هاشم رییسه کی پر میحنه ته

www.mamle.net

نيواني يار

رووحه كه م تا كه ي له دووري تز بگريه م، ناله كه م
بي سبه ببه، بيهووده بروا زحماتي چند ساله كه م
رؤژ و شهو بگريم به دايم من له سوئي لئو ناله كه م
هر خه يالي رؤژي وه سلي لئوي نهو چاو كاله كه م
خوايه كه ي نهو دولبهره دپته هر يمي ماله كه م

كه ر خودا بيكا به لوتف و مهرحه مهت بي ياري من
دپته سهر رووي مهرحه مهت يادم بكا نازداري من
چا ده بي جي زه خمي كوئي نهو دلهي بيماري من
دپته سهر حالئكي خوئش وه زعي دلي غه مباري من
چا ده بي يه كجاري هر بهو لوتفه كار و باري من

مه لښه ندى هونه ريبى ماملې

دلښه رى بالا بلښند و خوښ قسه و شيرين كه لام
با سه فا و قهه بلښند و ناسك و تووله نه مام
خوژگه به و روژه رى كه يارم هات و عه رزم كرد سه لام
باى سه با بيت و له لاي جانانه كه م بينى وه لام
نه و دهمه رى جيتړنى منه يارى عه ريزم بيته لام

جوانى روخسارى وه كوو مانگه له روخسارى خه يال
چى دروست كړدوه به دهستى قودرته رى خو رى لايه زال
جوانترين شكله له كوڼاى نازهنينم خهت و خال
خوژگه قهت ليم دوور نه با نه و دلښه رهم چوار فه سللى سال
تاقه له و دونه يايه دا نه و خوښه ويستى نوور جه مال

قه تار

رازیم وه رهزات بهنده ی ئه رینم
چاو جوان له غه می دووریت غه مگینم
به ئه شقت ده زیم به یادت ماوم
یادی تو بۆته هیـزی هه ناوم
تا که ی ئاخ و داخ، تا که ی ئه شکی ئال
ئاشقی بالاتم که ژالی چاو کال
ره بیی سه بیه ب کار کرده نشین بی
هر رۆزی خووشی گریان و شین بی
هر کهس باعیسی عیشق و ئه وینه
دوور له ئیمان و دونیا و دینه
تا که ی هه ناسان بۆ تو هه لکیشم

مه لٲه ندي هونه ريي ماملٲ

له غه مي دووريت جه فا بكي شتم
دينم له دهست چوو ده گهل ئيمانم
قهت نه يكووت چوني ياري چاو جوانم

www.mamle.net

نم نمي باران

کيو و چيا و دهر و دهشت غه‌مليوه سوور و شينه
کيژوولهي کال و چاو کال خه ريکي گول چنينه
پؤل پؤل و دهسته دهسته داووت و هه‌لٚه رينه
يه ک سه‌رخوش و به که يفه، يه ک بي که يف و غه مينه
کالته و گهپ و قوماره، قديکه و پيکه نينه
به هاري کورده واري به هه شتي سه‌ر زه مينه
يارم قه ولي پيداوم به قه ولي راسته قينه
قاسپه ي که و دي له چيا دهنگي عيشق و ئه وينه
نم نم دهبارئ باران هه واي تهر و نه مينه
ئاونگي سه‌ر گولالان وهک ئاره قی جسه بينه

مه لّبه ندى هونه ريبى ماملّ

قه نارى ده چريكينى ئاهه نكى زور حه زينه
خه م نايه لى له دل دا ده رمانى سه د برينه
ئاشق له ره شبه له ك دا خه ريكى ده ست گوشينه
قه هول و قه رار و به زمه هه ر من دلّم غه مينه
يارم له من نه بانه به ينيكه ليّم به قينه
هه ر كه س ئه سيري عيشقه گيروده يى ئه وينه
دهرد و مه راقى يارم ده مكووژى ليّم به قينه
جه رگى بريم به نازان زور جوان و خوين شيرينه
غمم وهك سه رگوزه شتى عيشقى شه م و شه مزينه
شه و روژ كار و پيشه م فرميسك هه لّوه رينه

سیژده به‌دهر

نه‌ورۆزی کورده‌واری له جوانی دا ته‌واوه
به‌زمستیکی بی نه‌زیره له دهشت و چه‌م و ناوه
داوینی می‌رغوزاران وه‌ک نه‌خشه ره‌نگ کراوه
ریواس و پنگ و له‌ق له‌ق، پیت وایه چینه‌دراوه
زستانی سارد رۆیی سه‌رما ده‌قی شکاوه
سیژده‌ی به‌هاری دا‌هات سه‌رما و سه‌هۆل نه‌ماوه
باران نه‌رم ده‌باری جار‌جاره خو‌ش و ساوه
ماشینی خه‌لکی سا‌بلاغ له‌ ده‌شته ریز کراوه
ده‌یان هه‌زار کی‌یژ و کور له‌ و نی‌وه دا بلاوه
سویندی ده‌خۆی مه‌هاباد ئینسانی لی نه‌ماوه
دوو‌که‌ل ده‌چپته عاسمان که‌تری وه‌سه‌ر نراوه

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

له و نيو گول و زمه نده سهت سفره چندراوه
هزار جوړه چيشتي خوش له و ده شته لېندراوه
بوني كه بابى برژاو به و ده شته دا گه راوه
سهت قابله مې ده بينى بوني كه ته و پلاوه
نانى وه كوو گه لا گويز، هيلكه ي له كن كولاوه
كابان به ده ست و كه و گير، ده سمالي لى خزاوه
قاساي به دل ده كيشى له و چينك و چوم و ناوه
پر له جه فنگ و شادى له و نيو گول و گولاوه
پوليك خه ريكي گالتهن روژ و هختى زور نه ماوه
راوچى كه وي له مل دا مى روژه و هختى راوه
كه و مه ستى ما كه ويه تى، بو ما كه وي نه ماوه
دوران دهن له عاسمان بوژچين و قاز و شاوه
پوليك له ره شبه له ك دا قول و قهرار و داوه
سهرگه رمى سرت و خورتن هو شيان له كن نه ماوه
ميرگ و گول و زمه نده هه رچه ندى ديدى چاوه
شلليرى چوار گولينگه له و به نده نه ي رواوه
به ر روژ و خيزك و به ندهن پرپر له باسكلاره
پول پول دهن كچ و كور له و دم خري و شه تاوه
داوت و به زم و كه يفه خه ميان له دل نه ماوه
دونيا زمه نده و شينه باى نايه خوش و ساوه
به عزيك له بهر هه تاويئ ناشقى هه مامى تاوه
به عزيك له روژى وا دا بو ئاره قى نه ماوه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

هیندیك به دووزله و تار بۆو به‌زمه بانگ كراوه
داوت و شایی و چۆیی، سهت دهستی بۆ گيراوه
عالم هه‌مووی به‌كه‌یفه هه‌ر من دلم گيراوه
هۆزم له ده‌وری دنیا وه‌ك تۆی زه‌وی بلاوه
ته‌مه‌ن به‌ره‌و نه‌مانه، عومریکی وام نه‌ماوه

www.mamle.net

به‌هاري جه‌وانان

به‌هار هات موژده بي ده‌سته‌ي جه‌وانان
چريکه‌ي هاته گويم قومري به‌يانان
که‌يف خو‌شه هه‌موو عاله‌م به‌جاري
که‌ديسان هاته‌وه فه‌سلي به‌هاري
وه‌ده‌رکه‌وتن له نيوشاري کوپ و کال
ژن و پياو و جه‌حيل و پير و مندال
قه‌راريان دا ئه‌وانه‌ي کونه‌وه‌ردن
کوري کيو و چيا و هه‌لدير و به‌ردن
ده‌لین با بچينه سه‌ر کوستانه‌ي شه‌رگه‌ي
سه‌ري ئاغاسه‌ر و ده‌ربه‌ند و کووره‌ي

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

سه‌ری قه‌ندیل و کوتکی مامه‌رووتی
هه‌واری دووبه‌ران و بزنه‌جسووتی
سه‌ری ئاس‌سینگه‌ران و جوونده‌واری
هه‌واری می‌رگ‌ژان و تاقه‌سواری
له لووتکه‌ی کیسوی هه‌لۆی کیله‌سیپان
هه‌واری کانی مه‌ند و کانی ئه‌سیپان
سه‌ری ئال ئۆمه‌ران و به‌رده‌ئه‌ستی
زمانت لال ده‌کا و نووتقت ده‌به‌ستی
سه‌ری گوومی ده‌گه‌ل دوندی قه‌لاتان
هه‌واری گووری تیه‌سووی و به‌رده‌تاتان
هه‌واری سووره‌زه‌ویه و دۆل به‌هاروو
سه‌ری بینگوین و شه‌رگه و ده‌شتی خواروو
هه‌واری کووده‌لان و سه‌ر م‌وسالی
له سه‌ر هه‌لدیره‌که‌ی برایم جه‌لالی
هه‌زار کویتستانی به‌رزی ئه‌و ولاته
له نی‌وانه‌ ئه‌وی چووک‌یان قه‌لاته
سه‌ری لیک داوه‌هه‌لز و بۆر و مه‌ندۆک
هه‌لاله و سی‌وه‌ره و شالی‌پر و می‌کۆک
گوولی ریواس و جاتره و بۆنی بی‌ژان
وه‌نه‌وشه و سویتسن و گیا به‌ندی کیوان
قشیاک و سووره‌پنگ و چه‌پ چه‌پی و سو
که‌نیره و گیاترۆقه و جاوه‌لۆلۆ

مه لبه ندى هونه ريبى ماملق

قه ياغ و كه نگر و قاللور و مؤسك
شله و گيله و گپالک و لووشه و پنگ
گوله پرونه و وهنه وششه و برك و لا ولا و
كوراده و گيزمر و گيا بهند و گيا خا و
كه ما و نه سپينگ و خاش خاش و گوله زهره
شله و ناوپيژ ده گهل ريواسى بن بهرد
گوله باغ و كه نييره و كه سكه سووره
گوله ميلاق و باميه و وشتره خوره
پسنچك و هه رزن و بهيبوون و ديرو
هه لاله و سويسن و شليلير و هيرو
شوه شينه قشاك و ترشه خاتوون
كوراده و نه عنه كيوى و پنگ و بهيبوون
كه لاي گيا گون گونه و كه س كه سك و شه و ديتر
كولى گيا نادم و گيا سهر و شاوير
كه لاي سووشين و بهنگ و مه كه كيژه
كه لاي كار دوو ده لاي بيبارى تيژه
گوله جوتيار و سهيدوكه و گوله باغ
شه ميله و عالقه تيز و كه نم و قازياغ
جه ليته و ناله كووك و گيا ره كيشه
ره شه گيا و سير و كاشمه و ناندريشه
سورالك و چهق چهقه و كي فوك و كيفار
سووراو و پريره و ماكووز و بيبار

مه لبه ندى هونهرى ماملئ

كه لاتال شك و زهرتك و تيسوئى گايه
قجييله و كووزه له و كارگى كه مايه
كه لاچاوكسك و گيا كه وله و قورينگان
كه لاي سئ بسك و ماريئواس و بيژان
رمحيزه و شاتهره و بيستانه ماره
توراسك و گيا پشيله و كه سكه شماره
گوله شيلان و گورگه و مژمژوكه
كه نه دار و چه ققاله و سيوه لووكه
گولى قاميش و تيسوئى و نو كه شوانه
چه قه و نه سپون و تالوو و گيا به رانه
كه لاقاشاغ و تيسمقوركه و هه ويدار
كه رته و ل و كه رته شى و نالتوز و گوئكار
گيلاخه و هوزه لاو و دووقايشه
به له سو و تيسوه بزنه و لو كه ميشه
گولى گوئكار و زهرتك و زيزره مهنده
گولى سه هلاب و شيله و قنجه زهرده
كه له م كاشوور و خوش هه لكيش و بيزا
گوله گورگه و چريش و سير و گيا چا
گوله كلچوك و گيا جووتير و شه شپه
گوله گوئنى و گوله پاييز و كاشمه
گوله شوانه و كه لاريحان و شه ويوق
پوور ايشوكه و كه لاقوون سوور و ديرو

مه لّبه ندى هونه ريبى ماملق

گه نه مه و نووسه كه و كاله كه ماره
گه زيزه و سيپه ره و كولكه به هاره
گلوو كه گورگ و سيرمؤكه و فسنگان
شه دانه و توله كه، لاولاو و شيلان
كه لآكه كره و گولى سيسوى و زهنبه ق
كه لآچه ورؤك و گيا نه سرتلك و لهق لهق
گولى گيا هه رزنه و گول گاز و گيزه
گنه و گيا شه لغه م و نوور و چه وه ندهر
گوله كلچؤك و زيزانه و فريزوو
شويت و جه عفرى و ته لآخون و سيسوو
خه يارى چه نبه ر و گزنيژ و بيبار
زبه بي زازا و زره لووشه و هه و يدار
گولى تاله گه زه و چه لتووك و كه كره
ته ره تيزه و شه دانه و سير و جاتره
خيار و شيوهران و شه نيه ليله
ريحان و نه سپه ناغ و پى قج ليله
گيلاخه و كونجد و نه سپون و غه ربه نگ
پيواز و ته پله گوئنى و تووتن و به نگ
شويت و سىوى بن عه رزى و قورينگان
كه لوو و نه سپينگه ماینه و پنگ و چيودان
شه دانه و پؤلكه خاسه و وينجه كىوى
ياره لماسى و زريشك و تالوه خالوون

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

زړه تالووكه لوو و كيميا و بهييون
حه شه نووره و گه لامپو و حه سهن بهگ
سه لمكه و گيا چنار و تاوك و ميخه ك
مه لا و پيچه و كه له و وينجه و گه زيچار
گوله چاوزه رتك و گوئ مشك و گوئكار
گولئ گيا زووره كه و كارووش و چالووك
په پووله پايزه و تيرو و مي مووك
قه فئ گيا ورمزه و قه لغان و نازناز
كه لائ گيا شه لغهم و روئياس و پيواز
كه لاقه مچئ و گولئ گيا بؤگه نيوه
كه لائ گيا قونجربى و نازناز و جيوه
له كه سكه وشار و توق توقه و گوله جو
گولئ گيا قه يته ران و نيسك و لي مو
له كه رخنكين و موسلئ و ناني لهگ لهگ
گوله ماست و گول ئه ستيپره و حه سهن بهگ
له قاپ قاپه و له سه للاقه و كه لوى شين
له گيا داسه و له جو كيوئ و له سو شين
له نازخاتوون و لاسكى ريزرپزو كه
گولئ ئه سپه ندهر و گيا شير شيرؤكه
درووى زين و م م و نيبرى ترينه
كه لائ چوله كه گر بئ ميسل و وينه
ئه وهئ نووسيم له ده ريا قه تره يه كه

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

وه‌کوو هاشم له خلقه‌ت نوقته‌یه‌که
هه‌زاران گیای نه‌ناسراو له‌و چیا‌یه
به‌یانی قو‌ودره‌تی زاتی خو‌ودایه
هه‌مووی کانیاو و ئاو‌هه‌ل‌دیر و شینه
گو‌لستانه، به‌ه‌ه‌شتی سه‌رزه‌مینه
ژیان و زینده‌گی نی‌و‌وانه خو‌وشه
له‌ نی‌و‌شاری هه‌میشه‌ پیاو نه‌خو‌وشه
غه‌می تی‌دا نی‌ه نی‌و‌ئه‌و گو‌لانه
به‌ راسه‌تی خو‌وشه ئارامی دلانه

راو له کوردستان

راوچی خو‌ش‌حالن فه‌سلی شکاره
فه‌سلی پایزه و راوی که‌وباره
فه‌سلی شکاری خاسه‌سی و قوویه
دایم شکارچی قسه‌ویان له دوویه
سه‌سه‌وز و بو‌رچین، سه‌ونه و مرای
له که‌رمکان دا چهند خو‌شه‌ راوی
قه‌له‌مرای و ره‌ش به‌شه و جو‌رپه
قازی پۆیه‌دار، دورنا و دووک‌په
قازی پۆیه‌دار عه‌رووسی قازه
وهک تاوس جوانه و وهک قسه‌وبه‌نازه
سه‌وره‌قورینگ و دورنا و شاه‌وی بو‌ر

مه لبه ندى هونهرى ماملئ

ئەوانەن پىيان دەلەن ماسى خور
قون رەش و قەشان دوو كوپرە و قەرەناز
شاوھى رىخنۆكە و شاوھسپى و قاز
ماسىگرەى بۆر لەگ لەگ و تاق تاق
قون ھەلتە كىنە و پى بەقوونە و واق
تاق تاق كە دەلئ تاق ھەر خودايە
دل دەلەرزىنئ و جىپى تەماشايە
ئەو بى زمانە، ئەو رەق و تەقە
تاق و تەنيابى خوداي پى حەقە
تا رۆژ دەلئ تاق لەو چۆم و ئاوە
دەلئ زمانى بۆ تاق خولقاوہ
ھەركەس گوپى لئ بى ئيمانئ دىنئ
دلئ ئىنسانى رادەچالە كىنئ
پەلكوور و ھەلۆ و شەمقار و شەھىن
خەرتەل و سىسار دايمە چاوەرەين
كەلاكىك بمرئ و بگەنە سەرى
لە لاي كلكى را بىخون تا سەرى
باشووى دندووك خوار سەقر و قشقەلە
چەققەل و رىویش دىن بۆ تەشقەلە
كەمتيار و گورگ و سەگ گورگ و دەلەك
دىن بۆ گوشت خواردى سىسار و لەگ لەگ
خەلاسى دەكەن گوشتى گاي قەشان

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

مار و کيسه ليش بوى دين له پاشان
ژووشک و سموره و سه گاو و چوالوو
دئ بؤ به شى خوئى ورچى خه والوو
قه له سابوونه و قازووى دندووک رهش
له گوشتى مندار لئى نابن بئ بهش
قه له گورگه دئ ده کا قاره قار
ده گاته سه رى وه کوو گورگى هار
همووى تير دهن به گوشتى مندار
بلاوه دى ده کن چه ققه ل و که متيار
بازى چاو شه هين وهک به بربى بهيان
ده عباى هه لده گرى له ته شقى عاسمان
مشک گره و دال، دووکوره و قازوو
قون رهش و قه شان ماسيگره و قوو
قه له گورگه رى رهش به جووت ده گه رين
وهک گورگى برسى نامادهى شه رين
دوراچ و قاز و قه له مـراوى
پاريزى سه خته زهمه ته راوى
چوپه و مراوى و دوپنا و سووره قانگ
سه گاو و چرگ و هه ويزده و بانبانک
گوشتى هه له تانچ دهرمانى بايه
بؤ چاوى زه عيف گوشتى شفايه
خلخل و سپيروو، مريشکه ناوى

مه‌لبندي هونه‌ريي ماملئ

راوچي ئه‌وانه ده‌گـرن به داوي
ئه‌حممه راوکه‌ريش لهو چۆم و ئاوه
نووکي دندووکي تفه‌نگ و داوه
که‌له‌فنديله ده‌لئبي مه‌په‌مه‌ره
ئه‌و ني‌وه گه‌وره‌ي چلۆن له سه‌ره
موع‌جيزه‌ي خياقه‌ت گۆري چنه‌يه
هه‌يلانه‌ي ده‌چنئ وه‌ک موع‌جزه‌يه
به لۆکه‌ و پووش و په‌لاشي نه‌رم
هه‌يلانه‌ي ده‌چنئ وا نه‌رم و گه‌رم
قودره‌تي خـوداي تـيدا ده‌بينئ
به بي موع‌ه‌ليم گۆري چنئبي
چۆله‌که به‌فه‌ره و چۆله‌که به‌برده
گۆشتي هه‌ر دووکيان ده‌رمانئ ده‌رده
بۆ چاوي زه‌عيف ده‌لئبن ده‌رمانه
بۆ قوه‌ي ده‌مار وه‌کوو لوقمانه
دووکه‌وره و دورنا و شه‌لاقه و سۆنه
ده‌نيو راوچيان دا مه‌سه‌له‌ي کۆنه
گۆشتيان قوه‌ته و ده‌رمانئ چاکه
قوه‌ي ده‌مار و قوه‌ي لوولاکه
هه‌ويژده و خلخل، کوند و دووکوره
بۆرچين و تووتي و که‌و و کورکوره
دوراج و قاز و که‌لک و خاسه‌سي

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

ماسی هه‌لده‌گرن وه‌ک گورگی برسی
به‌ره‌ی لی ده‌گرن له قاشه‌ماسی
ده‌یان هیننه‌ دهر وه‌کوو غه‌واسی
قه‌له سابوونه و شه‌مشه‌مه‌کویره
راویان لی ناکن گۆشتیان بی خیره
قه‌له‌مراوی گۆشتی دهرمانه
بوئه‌عساب چاکه و ئارامی گیانه
پشیله‌کیوی و کارمامز و مه‌رال
به‌رانه‌کیوی هه‌وت خه‌رتی چاوکال
جی‌یان نیو‌به‌فر و سه‌رچییای به‌رزه
جه‌نگه‌ل و به‌رد و نیو‌دار و ره‌زه
جی‌یان قه‌ندیلی مامه‌کوئانه
یان گۆمه‌شیننی سه‌ر سه‌هۆلانه
دوندی ئالۆک و مه‌یدانی ئه‌سته‌ر
سه‌ر سپی سه‌نگ و سه‌ر دوندی دوو سه‌ر
سه‌ر له‌ندی شیخان، سه‌ر قه‌لاتی شای
یان کانی سپی و یان کانی خودای
یان سه‌ری گۆمی یان کیله‌سیپان
یان سه‌ری شه‌رگه‌ی گه‌یوه‌ته‌ عاسمان
غیره‌تی ده‌وی و جه‌رگی وه‌ک پۆلای
راوچی نه‌خه‌جلی پلینگ بی بۆلای
قه‌دیمی ده‌لین هه‌لمه‌تی به‌بری

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

پیاو ده‌خه‌جائیئی نامائیئی سه‌بری
دۆستان لیک ده‌کا و غیره‌ت نامائیئی
ورچی بریندار گهر حه‌مله دئیئی
کونده‌گاییله و خه‌رتهل و دالاش
له گۆشتی مندار پیی ده‌که‌ن مه‌عاش
شیر و پلینگ و که‌متیار و گورگ
فیل و که‌رگه‌ده‌ن، زه‌رافه و چرگ
کاری مه‌ردانه و راویان خه‌ته‌ره
هه‌لمه‌تی به‌بری، هه‌ر باسی سه‌ره
ئاسک و گاکئیوی خه‌رتی هه‌وت سه‌اله
گۆشتیان ده‌رمانه و راویان هه‌لاله
راوی گه‌وه‌زن و مه‌پال و پاندا
شا‌راویان نیوه له رووی جیهان دا
راو ده‌بی و ابی تیر گۆشتت ده‌کا
ماندوویی له‌شت له گیان ده‌ر ده‌کا
به‌رانه کیوی و گه‌وه‌زن و غه‌زال
ئاسکی توند و تۆل، مه‌پالی چاوکان
راوچی تیر ده‌که‌ن له گۆشتی رانی
له پشته‌مه‌ازه و که‌فه‌لی پانی
داوه‌تی ده‌گه‌رن راوچی له ده‌وره‌ی
بۆ هه‌موو گۆشت و بۆ سینگه‌ چه‌وره‌ی
شیشه‌ی که‌بابان دینه مه‌یدانی

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

بوڼى چز و بز ده شته عاسمانى
ويسكى دینه دهر له سساكى راوچى
تا ملان ده خوا ككاكى شكارچى
له پشته مازه و له نهرمهى رانى
له قه له وايى و نهرمهى سهر شانى
گوشتى بوغاز و سينگ و سهردهستى
به بى شه رابيش ده هينى مهستى
پياو هتيش ده كهى گوشت خلاس نابى
به قه ولى راوچى راو ده بى وابى
راو ده بى وا بى نهك جوړه هى فه قير
سپره هى تى بگرى و بينگى هوى به تير
هه پروون به هه پروون بى و بلاو بى
جيقنه هى تيكه ل بى و گوشتى گلاو بى
قاژووى دندووك سوور، قاژووى دندووك زهره
چوله كه به فهره و چوله كه هى بن بهرد
جيق جيقه و قومرى و كاسه له شينكه
يا بهرگاييلكه و جوړه فسسيلكه
هر نه يان كوژى ناسووده تری
گوشتيان پيوه نيه به شى بنكرى
زور كس به تووتى عه لاقه مه نده
بو راگرتنى جوان و په سه نده
تووتى ره فيقى كوڼى ئينسانه

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

زمنـــــــــــــــــانى هه يه و داراي به يانـه
ميش خوړكه ش خوار دنى ميش و مه گه سه
به ميش هه نگوينه ي زياتر دس ره سه
شه و گه رد ده گه رې، به شه و راو ده كا
رزقى خوږى له نيو ئاو پهيدا ده كا
كاسه له شينكه ش خوارنى هر ميشه
په كجار تيز بال و زور زه حمه ت كيشه
زياتر له چولگه و له شاخان دايه
ئو جيبى مه گه س و ميشى تيدايه
خه زاييش په كيك له و تايفه يه
له هه مـــــــــــــــــوان زياتر زهره رى هه يه
هر چه ندى بلـــــــــــــــــي زهره ريان زوره
كاسه له شينكه و چوره و ميش خوړه
له ئينسانيش دا ئينسانى وايه
قهت كارى چاكي له ده ستي نايه
مه ردووم نازاره و كارى بوختانه
كارى جاسووسى و فيعلى شه يتانه
وجدانى نيه و له خوداش ناترسى
له ئيشى خراب له هيچ ناپرسى
ئهمنيش راوچى بووم له زه مانى شاي
ده چوو مه راوى خاسه سى و دورنای
په خچالم پر بوو له گوشتى راوى

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

له گۆشتى چىركى بۆ بن پلاوى
گۆشتى كه رويشك و كهو و زىره كهو
گۆشتى رهش به شه و بۆرچين و ماكه و
تفنه نغم هه بوو به پهروانه وه
به ته شكيات و فيشه كدانه وه
تا پرى دوولولى توله نيششان بوو
كه نده كارى بوو وهك عه كسى جوان بوو
تا پرى راوى لئ نه ستانده وه
مه حروومى كردم له و راوه كه وه
ئى ستاش نه مزانى گونا هم چ بوو
ناسنه لاحت و تاوانم چ بوو
ته بعى ديان كردم بۆ دامفانئ
سىسه د كىلومى تر له و لاي تارانئ
تازه مه علووم بوه عه وه زيان كرتووم
به پى چه وانه زولمى ان لئ كردووم
سپاس بۆ خوداى مه حفووزى كردووم
ئى عدام نه كراوم، ماوم، نه سردووم
زۆر كهس عه وه مزى ئى عدام كراون
له سه ر دونى سا نين مردوون نه ماون
هه رچى خوا بى كا ئاخى رى خى ره
هاشم شوكرانه ئى خودا ببزيره

هه لېه پرکې

گهرمه داوت ده گهرې به هاره له دهر به ندى
کيزى نه و نيوهى هاتون خوین شیرين وه کوو قه ندى
له بيست جييان کوړ و کچ ده گيړن زه ماوه ندى
قه راره يار بيت هوه له کوښتاني سه هه ندى

رؤينه

به شيك رؤينه ي پي خوشه ده سبازى و سرت و خورته
سه رچو پي گهرمى كردوه گورج و گوډل و قه كورته
دؤيه كى له ده ستى دايه قسان ده كهن به سرته
دياره قه ول و قه راره، مه مكى وهك ليمؤى تورته

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

سى پىي

له چهند جىيان داوه ته يارم نه هاتو ته وه
سه رچو پيان داوه به من روينه م له بير چو ته وه
سى پىي زوږ پى خو شه تا داوه تى ناچمه وه
سه ما و به زمى سه رچو پى غه مى له بير بر دمه وه

سوئسكهي

له لايه كى سوئسكهي ده گه رى به تووزه له
موږيكي نهرم و خو شه له سه رخون ناكهن په له
تپي ك به روينه ده رن له سه رخو به حه وسه له
كچ كوران وه خو ناكرن هر خاليس كچه گه له

سو مايي

لاوى سميل مامزى به چاو ده كهن هه ريشان
سو مايي هه لده پهن كچان ده كهن په ريشان
يه ك يه ك دويان دينه ده ست به ده سمالي شان و شان
داوه تيان وه گه ر خست زولفيان كردوه په ريشان

گاده ران

به عزى ك داوه ده گيرن له سه ر نه زمى گاده ران
ره شبه له كى ته واوه له لاوكو له و كيژى جوان
بوږنى گولان تيكه ل بوه ده گه ل ناره قى كولمان

مه لبه ندى هونه ريبى ماملئ

كهس داوه تئ بهر نادا به زمه تا بانگى شيوان

دالانه

دالانه لاي سندووسئ بؤ داوه تئ زؤر خو شيه
هه لپه پركيكي زؤر جوانه به ته رتيب و له جو شيه
يارم له جي دا كه وتوه بي وي داوه ت ناخو شيه
دهردى يارم بؤ من بي، چاو جوانه كه م نه خو شيه

عه بدويى

عه بدويى زؤر گرانه به قامكان هه لده پهرن
ده چنه سهر شانى يه كتر زؤر له شهوق و دلته پرن
بؤ ههر چوار لا ده سوورين، هه لده ستن و داده پهرن
زه شبه له كيان ده گه ل نيه لاو چاك و رهش ئه سمهرن

كه رانه وه

كه ريانم زؤر پئ خو شيه هه لپه پركيكي كر ماشانه
يارم له داوه تى دا ههر ده لئى گولى جوانه
شوشى كى عه تر دامئ ئى كارخانه لئه لمانه
ناردمه شارى بؤى بينن جووتيك گواره و پاوانه

چؤبى

يارم چؤبى پئ خو شيه دؤى خو ميه و هاته ده ستم

مه‌لبه‌ندی هونه‌ریی ماملی

له میژ بوو چاوه‌پیتی بووم له دووی یاری چاو مه‌ستم
به یاری خوّم هه‌لده‌لیم هه‌موو شیعر و هه‌لبه‌ستم
به دزی ماچتیکی دامی چ بکه‌م له خو‌شیان گه‌ستم

راسته

راسته به‌زمیکی خو‌شه راست و بی فری و فیله
له سه‌ر خو‌ هه‌لده‌په‌رن هه‌رچی لاو و جه‌حیله
هه‌مووی ده داوه‌تی دان کیژ و کوری نه‌و عیله
له‌و هه‌موو کچه گه‌له‌ی یاری من گه‌ردن کیله

داغیپی

داغیپی زۆر زه‌حمه‌ته سی پی ده‌گه‌پینه‌وه
سی پی ده‌په‌رینه پیشی، دیسان ده‌ست ده‌گرنه‌وه
ویگرا چه‌پله‌ی لیده‌ده‌ن به ده‌ستی به‌خه‌نه‌وه
سه‌رچۆپ ره‌قسی ده‌کیشی به ده‌سرۆکه‌ی نه‌رمه‌وه

مه‌ریوانی

ومختییک یار هاته ده‌ستم به دابی مه‌ریوانی
مه‌به‌به‌تی نیشان دا به پیلووی چاوی جوانی
داوه‌تی پر کرد له بو‌ن عه‌تری نیوان مه‌مکانی
ومختییک وشیار بوومه‌وه که‌وتبوومه‌وه گاوانی

مه لېه ندى هونه ريبى ماملې

له نجه

له لايه ك هه لپه پينه، هه لده پرن به له نجه
هه رچى ده داوه تى دا هه مووى هه ر لاو و گه نجه
يار هاته دهر له هوي به عيشوه و لار و له نجه
چاوهش به پيريوه چوون تا بهر مالى قارنجه

خوانچه

قه ديم خوانچه يان دينا خوانچه ده رازانه وه
شه مى سهر خوانچه ي بووكى سهر به خو ده تانه وه
لاله به ده ست بى لاي بووك ده هاتن به پانه وه
بووك ده هات به رمبازى و قرمه ي ده مانچانه وه

تارا و جفغه و ئالتوون سوننه تى موكريانه
جلكى بووكى ته واوى له ئاوريشمى كرمانه
سه مايان له پيش ده كرا ده تكوت پهرى عاسمانه
داوهت و به زم و قومار هه تا بهرى به يانه

۱۷ - سرخکی سووررگدسه لبه ندی هونزه زینی ماملی چاد بگریان

۹۲ هدی له کادالان	۱۹ ده نگی بطورک
۹۴ سه مان	۲۱ غونچه کدی باغی هوسه
۹۷ ده ردی عسوف	۲۳ قه تار
۱۰۰ گلووه نند	۲۵ کوچی سوور
۱۰۳ کوسیان	۲۷ په یامی دل
۱۰۶ له دوری تو	۳۰ عه زینم په یانی
۱۰۸ وهره سانی	۳۳ گولوروش
۱۱۰ با بچینه به زرم چاد خواران	۳۶ چه رنگی بر سوک
۱۱۲ ته نیامن ده گرم	۳۹ دلدی نازده نین
۱۱۴ چار نه ست	۴۱ بولبولی شه بیلا
۱۱۶ به ری به یانه	۴۳ نازمه که نازده نین
۱۱۸ کوسیان غه سلویه	۴۵ لیم زیزه
۱۲۰ دل بریندار	۴۷ بولبولی زیزه
۱۲۲ قوری ده رست له لیم	۴۹ نه جنول
۱۲۵ کدی بولبولی دل غه سلین	۵۲ تابه کدی
۱۲۷ دوسیا غه سلویه به هار	۵۴ یاری به خیم
۱۲۹ کوسیان خو شه	۵۶ گه نگی ک هی
۱۳۱ زستان روسی	۵۸ چه رنگی بر سوک
۱۳۲ دنیا و کران	۶۱ سه بری که یوب
۱۳۵ که دقا سپدی دی له چایه	۶۳ که مان دوکتور
۱۳۷ ده نگی خورخالان	۶۴ نه جنول ده ردم گرانه
۱۳۹ داده	۶۶ که بولبولی دی
۱۴۱ نه دروزد	۶۸ سوشیم خوار دوه
۱۴۳ زستان زویی	۷۰ قه نند
۱۴۵ نه هابار	۷۳ په ری اتم
۱۴۷ ده دوی دلاری	۷۶ دکهارم کنه زینم
۱۴۹ کوسیان زور خو شه	۷۸ به طبع من واداره
۱۵۱ چه رنگی نه دروزد	۸۱ منگفت به خوی که دیانه

٢١٩	له‌درویه‌ها	١٥٦	درو بازنه‌ی ده‌س
٢٢١	تا به ٧٧	١٥٨	به‌ده‌ی سه‌که
٢٢٢	بۆچی تا مەدری	١٦١	به‌هاری له‌دەس
٢٢٥	نه‌خواردنم	١٦٣	سه‌بەدای خانی
٢٢٧	با بچینه‌نەوایان	١٦٤	داوه‌تەم ئی بووه‌سین
٢٢٩	ده‌با بچین	١٦٧	تیری گه‌ری
٢٣٢	خۆزگه‌م	١٦٩	باران ده‌باری
٢٣٤	عشقی	١٧١	ده‌سه‌نای مستغانی
٢٣٨	سیتی چاد جوان	١٧٣	یاری نازیه‌سین (خانمعی)
٢٤٠	یاری سین تازداره	١٧٥	یاری چاد جوانم
٢٤٢	چادی به‌گه‌ری	١٧٨	داوه‌ت گه‌م و خوش
٢٤٤	گوئی ناکمال	١٨٠	بۆچی تووای
٢٤٦	حالی به‌جنون	١٨٢	سه‌ده‌ه تاروش
٢٤٨	سوسیم به‌تویی نه‌سه	١٨٤	به‌هه‌ر خوش
٢٥٠	دوینی به‌م‌ری	١٨٦	سۆنډ
٢٥٢	دینی به‌خوین	١٨٨	چه‌نه‌ساکم کشتا
٢٥٤	ده‌گی چاد باریان	١٩٠	گیانه‌توهانی
٢٥٨	له‌ی له‌به‌ر نار	١٩٢	قه‌نزیلی ما به‌نویان
٢٦٠	له‌ری	١٩٤	مۆرده‌ی شه‌دی شه‌مال
٢٦٢	نۆوانی یار	١٩٦	ده‌ره‌ئیدی یار
٢٦٥	قه‌تا	١٩٨	سه‌و ده‌م بۆت نه‌ملینه
٢٦٧	ئهم‌ئهی باران	٢٠٠	له‌سینه‌ زوره‌سیرد (مالی)
٢٦٩	سیره‌به‌ده‌	٢٠٢	ده‌ردم گه‌رانه
٢٧٢	به‌هاری جه‌وانان	٢٠٤	به‌هه‌ر زوره‌خوش
٢٧٩	بار له‌کوورستان	٢٠٦	یار چه‌هه‌واری
٢٨٨	هه‌له‌سه‌کی	٢٠٨	دلیبه‌ری شیرین که‌لام و
		٢١٢	یاری سین بۆچی به‌سب
		٢١٤	گوئی سۆزیه‌
		٢١٦	مۆرده‌ی به‌هه‌ر